

V380.

สภาพความต้องการและความเป็นไปได้ในการสนับสนุน
การปฏิบัติงานวิชาการ ในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี
กลุ่มโรงเรียนหินดาด

นายชยธร ศิริลิขิต

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

สาขาการบริหารการศึกษา

วัน เดือน ปี 29 พ.ย. 2547

ปีการศึกษา 2546

เลขทะเบียน 00194813

ISBN : 974-373-259-4

เลขเรียกหนังสือ

ลิขสิทธิ์ของสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

34

642

51905

25.16

Pin 2

**STATUS NEEDS AND FEASIBILITIES ON
SUPPORTING OF ACADEMIC PERFORMANCE
IN ELEMENTARY SCHOOL UNDER THE JURISDICTION OF
KANJANABURI PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION OFFICE
HINDAD SCHOOL GROUP.**

MR. CHAYATHORN SIRILIKIT

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Master of Education (Educational Administration)
at Rajabhat Institute Bansomdejchaopraya**

Academic Year 2003

ISBN : 974-373-259-4

วิทยานิพนธ์ สภาพความต้องการและความเป็นไปได้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา
จังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินลาด

โดย นายชยธร ศิริลิขิต

สาขา การบริหารการศึกษา

ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ รศ.ดร.นันทา วิทวุฒิสักดิ์

กรรมการ ผศ.ดร.ชัชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ

กรรมการ ดร.เปรมสุรีย์ เชื่อมทอง

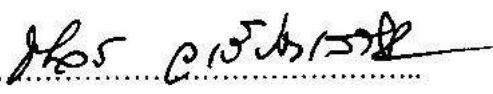
บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา อนุมัติให้วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. นันทา วิทวุฒิสักดิ์)

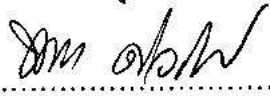
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

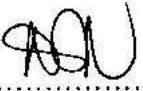

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. สายหยุด จำปาทอง)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. นันทา วิทวุฒิสักดิ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชัชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ)

..... กรรมการ
(ดร. เปรมสุรีย์ เชื่อมทอง)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ھرรหฬฬ สฬวรภฬ)

..... กรรมการและเลขานุการ
(รองศาสตราจารย์ สมชาย พรหมสุวรรณ)

ลิขสิทธิ์ของสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

นายชยธร คิริลิขิต. (2546) สภาพความต้องการและความเป็นไปได้ในการสนับสนุน

การปฏิบัติงานวิชาการ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา
จังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินลาด. วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต.
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. คณะกรรมการ
ควบคุม รองศาสตราจารย์ ดร.นันทา วิทวุฒิศักดิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.ชัชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ ดร.เปรมสุรีย์ เชื้อมทอง.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพความต้องการและความเป็นไปได้
ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา
จังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินลาด 7 ด้านคือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
ด้านการเรียนการสอน ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ด้านวัดผลและ
ประเมินผล ด้านห้องสมุด ด้านนิเทศภายใน และด้านการประชุมอบรมทางวิชาการในรายด้านและ
รวมทุกด้าน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หัวหน้าและผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษา
ผู้บริหารโรงเรียน 8 คน และครู 88 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่
แบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 70 ข้อ และแบบสอบถามระดับความเป็น
ไปได้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงาน 3 ระดับ จำนวน 21 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ มีสภาพที่ปรากฏอยู่ในระดับปานกลาง มีความต้องการสนับสนุนอยู่ในระดับมาก และความเป็นไปได้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานมากที่สุด คือ การแนะนำครูให้เข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรให้เพียงพอต่อความต้องการ
2. ด้านการเรียนการสอน มีสภาพที่ปรากฏอยู่ในระดับปานกลาง มีความต้องการสนับสนุนอยู่ในระดับมาก และความเป็นไปได้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานมากที่สุด คือ การสนับสนุนการสอนโดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์
3. ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน มีสภาพที่ปรากฏอยู่ในระดับปานกลาง มีความต้องการสนับสนุนอยู่ในระดับมาก และความเป็นไปได้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานมากที่สุด คือ การจัดให้มีระบบบริการสื่อการเรียนการสอนให้สะดวกในการนำไปใช้
4. ด้านวัดผลและประเมินผล มีสภาพที่ปรากฏอยู่ในระดับปานกลาง มีความต้องการสนับสนุนอยู่ในระดับมาก และความเป็นไปได้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานมากที่สุด คือ จัดให้มีการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงของผู้เรียน

5. ด้านงานห้องสมุด มีสภาพที่ปรากฏอยู่ในระดับปานกลาง มีความต้องการการสนับสนุนอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานมากที่สุด คือ จัดให้มีห้องสมุดหรือมุมหนังสือ

6. ด้านการนิเทศภายใน มีสภาพที่ปรากฏอยู่ในระดับปานกลาง มีความต้องการการสนับสนุนอยู่ในระดับมาก และความเป็นไปได้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานมากที่สุด คือ การให้ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการนิเทศการสอน

7. ด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ มีสภาพที่ปรากฏอยู่ในระดับปานกลาง มีความต้องการการสนับสนุนอยู่ในระดับมาก และความเป็นไปได้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานมากที่สุด คือ สำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาความต้องการในการอบรมทางวิชาการ

MR. CHAYATHORN SIRILIKIT. (2003) STATUS NEEDS AND FEASIBILITIES
ON SUPPORTING OF ACADEMIC PERFORMANCE IN ELEMENTARY
SCHOOL UNDER THE JURISDICTION OF KANJANABURI PROVINCIAL
PRIMARY EDUCATION OFFICE HINDAD SCHOOL GROUP.
RAJABHAT INSTITUTE BANSOMDEJCHOAPRAYA. ADVISOR
COMMITTEE : DR.NUNTA WITWUTISAK ; ASST. PROF.
DR.CHATCHAWAN VONGPRASERT, DR.PREAMSUREE
CHEARMTHONG.

The purposes of this research are to study status needs and feasibilities on supporting of academic performance in seven sections : curriculum and application, learning and teaching process, audiovisual and teaching media, measurement and evaluation, library services, school supervision, academic meeting and training.

The sampling are the head and the assistance of the office of the Primary Education Commission, 8 school executives and 88 teachers. Questionnaires are used and analyzed by T-scores and Standard Deviation.

Findings of the study revealed the followings :

1. Curriculum and Application: the present circumstance is in medium, the supporting demand is in high level, and the possibilities in work supporting are to instruct teachers to understand the curriculum.
2. Learning and Teaching Process: the present circumstance is in medium, the supporting demand is in high level, and the possibilities in work supporting are to enable teachers to combine their teaching with righteousness, morality and values.
3. Audiovisual and Teaching Media: the present circumstance is in medium, the supporting demand is in high level, and the possibilities in work supporting are to facilitate conveniently applied audiovisual and teaching media.
4. Measurement and Evaluation: the present circumstance is in medium, the supporting demand is in high level, and the possibilities in work supporting are to the authentic assessment.
5. Library Services: the present circumstance is in medium, the supporting demand is in the highest level and the possibilities in work supporting are to set up libraries or book corners.

6. School Supervision: the present circumstance is in medium, the supporting demand is in high level, and the possibilities in work supporting are to encourage teachers to participate actively in school supervision.

7. Academic Meeting and Training: the present circumstance is in medium, the supporting demand is in high level, and the possibilities in work supporting are to encourage teachers to identify their problems and needs for standardized academic improvement.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความรู้ความกรุณาอย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.นันทา วิทวุฒิศักดิ์ ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ และ ดร.เปรมสุริย์ เชื่อมทอง กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษา เสนอแนะ ตรวจสอบงานวิจัยเล่มนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือ ในการวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นายทวีศักดิ์ จงประดับเกียรติ รองผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยม สาริตสถานบ้านราชภูบ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา และนางอรุณี ไชยบุตร ที่ให้คำแนะนำปรึกษาเป็น กำลังใจมาโดยตลอด รวมทั้งผู้ที่อยู่เบื้องหลังที่สนับสนุนให้การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

คุณประโยชน์และแนวทางอันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแด่บุพการี บุรพจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณที่ช่วยเหลือสนับสนุนแก่ผู้วิจัย

ชยธร ศิริลิขิต

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
ประกาศคุณูปการ.....	ช
สารบัญเรื่อง.....	ณ
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	2
1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
1.6 ประโยชน์ที่จะได้รับ.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1 การบริหารงานวิชาการ.....	6
2.2 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ.....	8
- ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้.....	10
- ด้านการเรียนการสอน.....	13
- ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน.....	15
- ด้านวัดผลและประเมินผล.....	19
- ด้านห้องสมุด.....	23
- ด้านนิเทศภายใน.....	26
- ด้านประชุมอบรมทางวิชาการ.....	29
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	31
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	40
3.1 ประชากร.....	40
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	41
3.3 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ.....	41
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	45
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์สภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการ.....	46
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการ	55
ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการ	68
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ	73
5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	73
5.2 ขอบเขตของการวิจัย	73
5.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	73
5.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	74
5.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	74
5.6 สรุปผลการวิจัย	75
5.7 อภิปรายผล	77
5.8 ข้อเสนอแนะ.....	86
บรรณานุกรม.....	88
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	96
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	111
ภาคผนวก ค หนังสือราชการที่เกี่ยวข้อง.....	113
ภาคผนวก ง ประวัติผู้วิจัย.....	118

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	จำนวนประชากร.....	40
ตารางที่ 2	สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	45
ตารางที่ 3	สภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการโดยรวมทุกด้าน	46
ตารางที่ 4	สภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้	47
ตารางที่ 5	สภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านการเรียนการสอน	48
ตารางที่ 6	สภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน.....	49
ตารางที่ 7	สภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านวัดผลและประเมินผล.....	50
ตารางที่ 8	สภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านงานห้องสมุด	51
ตารางที่ 9	สภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านการนิเทศภายใน	52
ตารางที่ 10	สภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ.....	53
ตารางที่ 11	ความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการโดยรวมทุกด้าน	55
ตารางที่ 12	ความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้	56
ตารางที่ 13	ความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านการเรียนการสอน	58
ตารางที่ 14	ความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน.....	60
ตารางที่ 15	ความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านวัดผลและประเมินผล.....	61
ตารางที่ 16	ความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านงานห้องสมุด	63
ตารางที่ 17	ความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านการนิเทศภายใน	65

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 18 ความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ.....	66
ตารางที่ 19 ความเป็นไปได้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการ สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	68
ตารางที่ 20 ความเป็นไปได้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการ.....	69

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ กล่าวคือเป็นการสร้างเสริมความเจริญก้าวหน้าและการแก้ไขปัญหการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ เพราะการศึกษาเป็นเรื่องที่มีความสำคัญโดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศให้เป็นผู้ที่รู้จักคิด รู้จักทำ และรู้จักแก้ปัญหา (มงคล นนทะน้า, 2537 : 1) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจรรยาและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และมาตรา 10 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ซึ่งจะเห็นได้ว่า รัฐให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มากที่สุด

การศึกษาระดับประถมศึกษา เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานสามารถคงสภาพอ่านออกเขียนได้ มีความสามารถในการประกอบอาชีพตามสมควรแก่วัย และสามารถดำรงตนเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดควบคุม และกำกับระบบการประถมศึกษาทั้งประเทศให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เพราะถือว่าเป็นภาระหน้าที่อันสำคัญยิ่งของรัฐ (สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2537 : 20)

โรงเรียนประถมศึกษา เป็นหน่วยงานการศึกษาระดับปฏิบัติที่จะต้องนำวัตถุประสงค์ นโยบายและมาตรการในการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาไปปฏิบัติให้บังเกิดผลด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่เหมาะสม โดยมีจุดหมายปลายทางอยู่ที่ตัวเด็กนักเรียน โดยที่โรงเรียนในฐานะสถาบันสังคมจะทำหน้าที่ถ่ายทอด ปลุกฝัง สร้างเสริมและพัฒนาให้นักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ถูกต้อง มีความรู้และทักษะพื้นฐานทางวิชาการและวิชาชีพเหมาะสมกับวัย สอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่นและสังคม โรงเรียนจึงมีภารกิจที่ต้องปฏิบัติด้านต่าง ๆ ทั้งในด้านที่เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดบริการและอำนวยความสะดวกต่าง ๆ การจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การดำเนินการให้บุคคลได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ การดำเนินการเกี่ยวกับเอกสาร ข้อมูลสถิติ พัสดุ ครุภัณฑ์ รวมทั้งการงบประมาณ นอกจากนี้โรงเรียนยังต้องมีการติดต่อประสานสัมพันธ์กับชุมชนอยู่ตลอดเวลา เพื่อประโยชน์ในการร่วมมือพัฒนาโรงเรียนและชุมชนอีกด้วย (ธีรยุทธ์ เสนิงค์ ณ อยุธยา, 2540 : 100)

จากการสำรวจของฝ่ายแผนงานและงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ ปีงบประมาณ 2540 พบปัญหาและสาเหตุของปัญหาในการดำเนินการ
จัดการประถมศึกษา คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยภาพรวม ที่ยังไม่สามารถดำเนินการได้บรรลุ
เป้าหมาย ได้แก่ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพและกลุ่มสร้างเสริม
ลักษณะนิสัย นักเรียนยังมีอัตราการซ้ำชั้นสูง ซึ่งมีสาเหตุหลายประการคือ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการ
จัดการเรียนการสอนยังไม่เพียงพอและไม่ได้มาตรฐาน ครูบางส่วนยังขาดความรู้ความสามารถและ
ทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในบางกลุ่มประสบการณ์ เช่น ทักษะภาษาไทย
คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ความรู้เกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตย
ความรู้ความเข้าใจทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แหล่งค้นคว้าทางห้องสมุดยังไม่เพียงพอสำหรับ
นักเรียนและครู การนิเทศติดตามยังไม่ทั่วถึง ตลอดจนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนยังไม่
สามารถนำเทคโนโลยีนวัตกรรมและผลการศึกษาวิจัยนำมาใช้อย่างจริงจัง ปัญหาเหล่านี้ล้วนแล้วแต่
เกิดจากการบริหารงานวิชาการทั้งสิ้น ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้บริหารในการดำเนินการให้บรรลุ
วัตถุประสงค์และเป้าหมายแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ศึกษาธิการ, 2540, ก : 5)

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษา พบว่าการบริหารงานวิชาการ
ยังไม่ได้รับการสนับสนุนในหลาย ๆ ด้าน เนื่องจากโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนหินดาด
ถือได้ว่าเป็นกลุ่มโรงเรียนที่ค่อนข้างไกลและบางโรงเรียนติดขอบชายแดน ดังนั้น การจะสนองตอบ
นโยบายของรัฐบาล เรื่องโรงเรียนในความทัดเทียมกันของรัฐบาลทั่วประเทศ จึงเป็นไปได้น้อย
ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการปฏิบัติงานวิชาการที่ปรากฏ ความต้องการและ
ความเป็นไปได้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษา อำเภอกองคาจันบุรี จังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด เพื่อที่จะนำผลการ
ศึกษาค้นคว้ามาเป็นข้อมูลในการพัฒนาปรับปรุงบทบาทและหน้าที่ของครูในการปฏิบัติงานวิชาการ
ให้เหมาะสม และเพื่อให้การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี มีคุณภาพและประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพที่ปรากฏ ความต้องการ และความเป็นไปได้ในการสนับสนุน
การปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี
กลุ่มโรงเรียนหินดาด

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษาสภาพการปฏิบัติงานวิชาการที่ปรากฏ ความต้องการ
และความเป็นไปได้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด

สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด ในปีการศึกษา 2545 ภายใต้ขอบเขตของเนื้อหา ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กำหนดไว้ 7 ด้าน คือ

1. ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
2. ด้านการเรียนการสอน
3. ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน
4. ด้านวัดผลและประเมินผล
5. ด้านงานห้องสมุด
6. ด้านนิเทศภายใน
7. ด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ

2. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา หัวหน้าและผู้ช่วยหัวหน้าการศึกษาอำเภอทองผาภูมิ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด ปีการศึกษา 2545 จำนวน 96 คน (ครูจำนวน 88 คน ผู้บริหารโรงเรียน 8 คน หัวหน้าการศึกษาและผู้ช่วยหัวหน้าการศึกษา อำเภอทองผาภูมิ 2 คน)

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ สภาพที่ปรากฏ ความต้องการและความเป็นไปได้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนหินดาด จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกเป็น 7 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการเรียนการสอน ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ด้านวัดผลและประเมินผล ด้านห้องสมุด ด้านนิเทศภายใน และด้านประชุมอบรมทางวิชาการ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด (รายละเอียดในภาคผนวก)
2. ครู หมายถึง ครูที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานวิชาการเพื่อสนับสนุนการสอนของครูและงานวิชาการอื่น ๆ ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด ในปีการศึกษา 2545
3. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง บุคคลซึ่งมีตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการ หรืออาจารย์ใหญ่ หรือครูใหญ่
4. งานวิชาการ หมายถึง งานที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

กำหนดให้โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดดำเนินงานตามข้อข่าย 7 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ ด้านการเรียนการสอน ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ด้านวัดผลและประเมินผล ด้านห้องสมุด ด้านนิเทศการศึกษา และด้านประชุมอบรมทางวิชาการ

4.1 ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ หมายถึง มวลประสบการณ์ทั้งหมดที่โรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียน และนำไปปฏิบัติหรือไปสู่การเรียนการสอน

4.2 ด้านการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

4.3 ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน หมายถึง สื่อที่ใช้ประกอบในการเรียนการสอน เพื่อให้เข้าใจง่าย รวดเร็ว และชัดเจนขึ้น

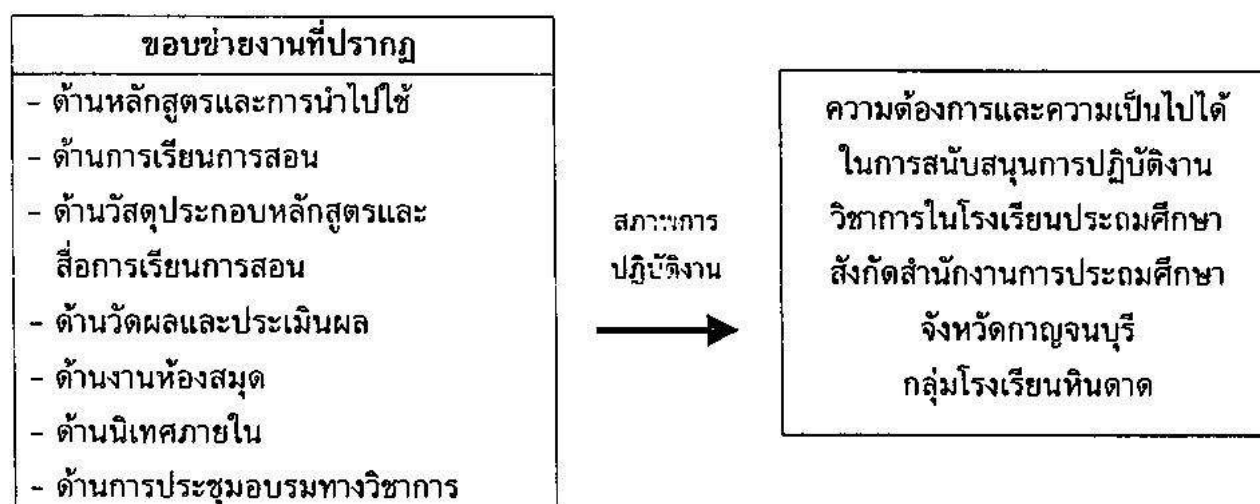
4.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล หมายถึง การใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ทราบถึงระดับหรือผลการเรียนของผู้เรียน รวมทั้งการปรับปรุง พัฒนาวิธีการวัดผลและประเมินผลให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4.5 ด้านงานห้องสมุด หมายถึง การบริการด้านหนังสือและวัสดุการศึกษาสำหรับประกอบการเรียนการสอน

4.6 ด้านนิเทศภายใน หมายถึง กระบวนการปรับปรุง พัฒนาครูให้มีประสิทธิภาพในการสอนให้ดียิ่งขึ้น

4.7 ด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ หมายถึง การจัดกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตรและการจัดอบรมทางวิชาการเพื่อการปรับปรุงการสอน การแก้ปัญหาการสอน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการศึกษาครั้งนี้ ทำให้ทราบสภาพการปฏิบัติงานวิชาการที่ปรากฏความต้องการและความเป็นไปได้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการของครูวิชาการและครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด
2. ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารโรงเรียนตลอดจนผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา ทุกระดับ ทุกหน่วยงานในการกำหนดนโยบาย วางแผน พัฒนา ปรับปรุงงานวิชาการของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความต้องการและความเป็นไปได้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด โดยการศึกษาจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำเสนอ ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการ
 - 1.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ
 - 1.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ
2. ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ
 - 2.1 ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
 - 2.2 ด้านการเรียนการสอน
 - 2.3 ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน
 - 2.4 ด้านวัดผลและประเมินผล
 - 2.5 ด้านงานห้องสมุด
 - 2.6 ด้านนิเทศภายใน
 - 2.7 ด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การบริหารงานวิชาการ

1.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ ได้แก่ กิจกรรมที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน เช่น หลักสูตร การจัดโปรแกรมการเรียนการสอน การจัดทำโครงการสอน การเตรียมการสอน สื่อการเรียน วิธีสอน และประเมินผลการเรียน (สายหยุด จำปาทอง, 2526 : 3) สอดคล้องกับ ภิญโญ สาร (2526 : 232) ที่กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดของโรงเรียนที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพมากที่สุด สำหรับ สนั่น มีสัจธรรม (2536 : 16) กล่าวถึง ความหมายของการบริหารการศึกษาไว้ว่า เป็นกิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายฝ่ายร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาเยาวชนให้เจริญงอกงามทุก ๆ ด้าน โดยมีวัตถุประสงค์ให้เยาวชนเหล่านั้นเติบโตเป็นสมาชิกที่ดี มีคุณภาพและเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมต่อไป การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ดังกล่าว ดำเนินการโดยกระบวนการต่าง ๆ ทั้งที่เป็นระเบียบแบบแผนและไม่เป็นระเบียบแบบแผน ดังนั้น การบริหารงานวิชาการจึงเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารการศึกษาทุกระดับจะต้องจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาเยาวชนให้งอกงามทุก ๆ ด้าน นอกจากนั้น กิตติมา ปรีดีติล (2532 : 47-48) ให้ความเห็นว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง

การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาหรือโรงเรียนเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพมากที่สุด เพราะหน้าที่ของสถานศึกษาหรือโรงเรียนทุกแห่งคือการให้ความรู้ในด้านวิชาการแก่ผู้เรียน ผู้บริหารหรือครูใหญ่เป็นผู้นำทางวิชาการ มีการทำงานร่วมกับครูให้คำแนะนำและประสานงานให้ทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ โดย อ่าง บัวศรี (2531 : 51) ได้ให้ความหมายของงานวิชาการว่าหมายถึง การปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น รวมถึงการวางแผนและนโยบายเกี่ยวกับการสอน ตลอดจนการประเมินผลการศึกษาในด้านต่าง ๆ และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536 : 393) ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการ หมายถึง กิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนซึ่งเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี

สรุป การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด และตรงกับเป้าหมายที่วางไว้มากที่สุด ผู้บริหารจะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ในการบริหารงาน มีการกระจายอำนาจให้บุคลากรทุกคนได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบร่วมกัน ลดหลั่นกันไปตามหน้าที่ของแต่ละบุคคล ผู้บริหารต้องคอยติดตาม ควบคุม กำกับดูแล กระตุ้นให้ครูอาจารย์มีความกระตือรือร้น ขยันขันแข็ง ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่การสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างแก่ครู-อาจารย์ทุกคน เป็นผู้นำทางวิชาการ ให้เสรีภาพทางวิชาการ พัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีความก้าวหน้าในอาชีพราชการ ให้ขวัญและกำลังใจอย่างทั่วถึง ซึ่งจะส่งผลให้โรงเรียนเจริญก้าวหน้า พัฒนาสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการต่อไป

1.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของโรงเรียน ส่วนงานอื่น ๆ คือ งานสนับสนุนงานวิชาการ งานที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องดำเนินการในโรงเรียนมีอยู่ 6 งาน งานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่สุด ผู้บริหารจึงต้องใช้เวลาในการบริหารงานมากเป็นอันดับแรก ซึ่งเป็นไปตามผลการวิจัยของนักวิชาการหลายคนและสอดคล้องกับ ภิญโญ สาร (อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2540 : 40) กล่าวว่า ในการบริหารงานด้านวิชาการนั้น ครูใหญ่หรือผู้บริหารการศึกษาโดยทั่วไปควรจะกระจายอำนาจ และความรับผิดชอบ ไปให้ครูทุกคน ความเป็นผู้นำของผู้บริหารอยู่ที่ความสามารถที่จะใช้คนอื่นให้ทำงานโดยไม่ต้องบีบบังคับหรือขู่เข็ญ แต่อยู่ที่เทคนิคในการกระตุ้นเตือนให้ครูและผู้เกี่ยวข้องกับการสอนนักเรียนทุกคนขยันขันแข็งทำงานอย่างเต็มใจและอดทน นอกจากนี้ ประดิษฐ์ ขวบเจริญ (2538 : 186) ได้กล่าวว่า การบริหารโรงเรียนประถมศึกษา การบริหารทางด้านวิชาการนับเป็นหัวใจของงาน งานบริหารการศึกษาจะสมบูรณ์ได้ก็ต้องอาศัยงานด้านวิชาการร้อยละ 40 ของงานด้านต่าง ๆ ซึ่งจะสามารถช่วยให้นักเรียน ครู เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทุกด้านอย่างสมบูรณ์ เมื่อเป็นเช่นนี้ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจึงควรจะได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานวิชาการ และสามารถนำเอาความรู้ความเข้าใจไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่ง ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 16) ให้ความเห็นว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้

บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของการศึกษา และเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหาร ในส่วนของ สุรพันธ์ ยันต์ทอง (2526 : 143) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนนักเรียนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพสูงสุด และนพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2525 : 4) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานที่สำคัญของการบริหารการศึกษาทุกระดับ ซึ่งผู้บริหารการศึกษาจะต้องรับผิดชอบ ผู้บริหารการศึกษาจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ประมวลการสอน อุปกรณ์การสอน ตารางสอน แบบเรียน ห้องสมุดโรงเรียน การวัดผลการศึกษา การสอนต่าง ๆ ที่ทันสมัยอยู่เสมอ งานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนการสอนในโรงเรียน สำหรับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541, เล่ม 5) เห็นว่าการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจของการบริหารงานโรงเรียนที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่ง ส่วนงานอื่น ๆ มีความสำคัญในลักษณะที่เป็นงานสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

กล่าวโดยสรุป งานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ส่วนงานอื่น ๆ เป็นงานสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องเอาใจใส่เป็นพิเศษ และใช้เวลาในการบริหารงานวิชาการให้มากกว่างานอื่น ๆ ด้วย

2. ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานในโรงเรียน มีงานสำคัญ 6 งาน คือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการ เงินและพัสดุ งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2536 : 4) ทั้ง 6 งานนี้ เมื่อเรียงลำดับความสำคัญแล้ว งานวิชาการนับว่าเป็นงานสำคัญที่สุดถือเป็นงานหลักของโรงเรียน ส่วนอีก 5 งานนั้นเป็นงานสนับสนุน เพื่อให้งานวิชาการมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จำเป็นต้องดำเนินงานทุกอย่างภายในโรงเรียน โดยมีจุดหมายเพื่อให้เด็กได้เกิดการพัฒนาความรู้ความสามารถ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การบริหารงานวิชาการนั้น ได้มีนักการศึกษาหลายท่านกำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการเอาไว้แตกต่างกัน ดังนี้

สนอง เครือมาก (2532 : 52-53) ได้สรุปขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา มี 8 ด้าน คือ

1. ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
2. ด้านการเรียนการสอน
3. ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน
4. ด้านวัดและประเมินผล
5. ด้านงานห้องสมุด

6. ด้านวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน
7. ด้านส่งเสริมการสอน
8. ด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 17) ได้อธิบายว่างานวิชาการมีขอบข่ายกว้างขวางในด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ขอบข่ายของงานวิชาการจะประกอบไปด้วยงานดังต่อไปนี้

1. การวางแผนงานเกี่ยวกับงานวิชาการ เป็นการวางแผนเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
2. การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อให้การสอนในสถานศึกษาดำเนินไปด้วยดี และสามารถปฏิบัติได้
3. การจัดการเกี่ยวกับการเรียนการสอนเป็นการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและการส่งเสริมการจัดหลักสูตรและโปรแกรมการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพ
4. การวัดและประเมินผลเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบและวิเคราะห์ผลการเรียน

อุทัย บุญประเสริฐ (2538 : 11) ได้กล่าวถึงงานและขอบเขตของงานวิชาการในโรงเรียนว่าประกอบด้วย

1. เรื่องหลักสูตรและการจัดการในการนำหลักสูตรไปใช้
2. เรื่องการสอน การบริหารการสอน และการปรับปรุงหรือพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ บรรลุหลักการ และจุดหมายของหลักสูตร
3. เรื่องกิจกรรมนักเรียนและการบริหารกิจกรรมนักเรียนให้เสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตร
4. เรื่องสื่อกับกิจกรรมการเรียนการสอน และงานห้องสมุด
5. เรื่องการวัดผล ประเมินผลการศึกษา
6. เรื่องการจัดการนิเทศการศึกษา (Instructional Supervision) และการพัฒนาวิชาชีพ (Professional Development)

จากแนวคิดเรื่องขอบข่ายการบริหารงานวิชาการข้างต้นจะคล้ายคลึงและอยู่ภายใต้ขอบข่ายงานวิชาการของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งจะครอบคลุมงานด้านต่าง ๆ ที่นักวิชาการได้กล่าวมาทั้งหมด (คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2536 : 4) โดยกล่าวว่างานวิชาการเป็นงานที่สำคัญ ผู้บริหารต้องให้ความสนใจและตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบ รู้จักปรับปรุงตนเองให้รู้และเข้าใจงานวิชาการ สามารถเป็นผู้นำของครูด้านงานวิชาการได้ ขอบข่ายของงานมีดังนี้

1. ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
2. ด้านการเรียนการสอน

3. ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน
4. ด้านวัดผลและประเมินผล
5. ด้านงานห้องสมุด
6. ด้านนิเทศภายใน
7. ด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ

2.1 ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

หลักสูตรมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นตัวกำหนดแนวปฏิบัติในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ซึ่งนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2540 ง : 1) ให้ความเห็นว่า หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนนำประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำรงชีวิต เปรียบเทียบกับสภาพการณ์ของสภาพปัจจุบันที่กล่าวกันว่า เป็นยุคโลกาภิวัตน์ และในอนาคตอาจเปลี่ยนแปลงไปสู่ยุคอื่นต่อไป จะเห็นได้ว่าผู้เรียนจะต้องได้รับการปลูกฝังความรู้ความเข้าใจทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมากขึ้น ควบคู่ไปกับการพัฒนาจริยธรรมส่วนบุคคลให้สอดคล้องกับสภาพจริงของสังคม เพื่อให้เป็นสมาชิกของสังคมที่ใจเปิดกว้าง ยอมรับแนวคิดของบุคคลอื่น และดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข

กระทรวงศึกษาธิการ (2536 ก : 407) ถือว่าหลักสูตรเป็นหัวใจของการจัดการศึกษาที่เป็นเครื่องชี้บ่งว่าเยาวชนไทยในอนาคต ควรจะเป็นพลเมืองอย่างไรที่สังคมไทยต้องการและสามารถดำเนินชีวิตของตนได้อย่างมีความสุข ถึงแม้ว่าหลักสูตรจะสร้างขึ้นอย่างดีเลิศ และเหมาะสมเพียงใดก็ตาม แต่ถ้าหลักสูตรนั้นไม่มีการนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพก็ยากที่จะบรรลุเป้าหมาย

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2538 : 20) ให้ข้อคิดหลักสูตรที่เป็นองค์ประกอบสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมว่า (1) หลักสูตรของโรงเรียนในฝัน ส่วนหนึ่งต้องเป็นหลักสูตรเฉพาะของโรงเรียน เหมาะสมกับท้องถิ่น สามารถปรับให้เข้ากับพื้นฐานการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพของผู้เรียน (2) มีหลักสูตรที่เน้นความเป็นชาติ คุณภาพรวมของประชากรที่พึงประสงค์โดยการปฏิบัติในชีวิตจริง (3) คำนึงถึงโครงสร้างของครอบครัว ความอบอุ่นของครอบครัว ซึ่งเป็นครอบครัวเดี่ยวและครอบครัวที่มีขนาดเล็กลงโยงสายใยในครอบครัวให้ถึงกันและสู่ครอบครัวอื่น ๆ (4) ยึดหยุ่นได้ตามสภาพสังคม ความกดดัน ความสามารถเฉพาะตัว และความสนใจของนักเรียน (5) ให้รู้และให้ทำเรื่องที่เป็นพื้นฐานสำหรับการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อ (6) เน้นเรื่องสิ่งแวดล้อม พลังงานและทรัพยากรธรรมชาติ ในรายละเอียดเกี่ยวกับคุณค่าการใช้การรักษา การอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมวิชาการ (2534 ข : 1) กล่าวถึง ความคาดหวังของหลักสูตร ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ว่ามีความคาดหวังให้ผู้เรียนคิดเป็น

ทำเป็น แก้ปัญหาเป็นและทำงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตให้พร้อมที่จะทำประโยชน์กับสังคม ตามบทบาทหน้าที่ของตน ในการนี้ต้องปลูกฝังผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะต่าง ๆ ต่อไปนี้ (1) การพัฒนาดน ได้แก่ มีความรู้พื้นฐาน มีสุขภาพกายใจสมบูรณ์ แก้ปัญหาเป็น เสียสละและมุ่งพัฒนา (2) การพัฒนาอาชีพ ได้แก่ การทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ รักการทำงาน และทำงานเป็น (3) การพัฒนาสังคม ได้แก่ การปฏิบัติหน้าที่ของตนต่อบ้าน ชุมชน ประเทศ และโลก

กรมวิชาการ (2528, ก หน้า 4-5) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรไว้ดังนี้ (1) จุดหมาย คือ ความประสงค์หรือความต้องการทางการศึกษาและสังคม ซึ่งหลักสูตรมุ่งที่จะสนองหรือให้เป็นไปตามนั้น (2) หลักการ คือ ทิศทางหรือแนวทางซึ่งจะนำไปสู่จุดหมายของหลักสูตร (3) โครงสร้าง คือ กลุ่มวิชาหรือรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรอันมีทั้งส่วนบังคับ ส่วนให้เลือกตามความถนัด และส่วนให้เลือกรเรียนอย่างเสรี (4) จุดประสงค์ของการเรียนรู้ (แต่ละรายวิชา) หมายถึง ความรู้ทักษะหรือทัศนคติบางประการ โดยเฉพาะรายวิชานั้น ๆ ซึ่งนักเรียนจะต้องเรียนรู้ ต้องมีหรือต้องปฏิบัติ (5) เนื้อหาของรายวิชา คือ ประสพการณ์ต่าง ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งกำหนดไว้สำหรับรายวิชานั้น ๆ อันจะช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ที่วางไว้ (6) สื่อการเรียนการสอน คือ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ช่วยให้เกิดความเข้าใจ เกิดทักษะและทัศนคติตามความต้องการ สื่อการเรียน ได้แก่ หนังสือ แผนภูมิ เอกสารและรูปภาพ (7) วิธีสอน การสอนกับการบอกไม่เหมือนกัน การสอนย่อมช่วยให้เกิดการเรียนรู้ ให้รู้จักคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น หลักใหญ่มีอยู่ว่าให้นำเอาวิธีการคิดมาใช้เป็นวิธีสอน (8) การประเมินผล เมื่อสอนไปแล้วก็ต้องดูว่านักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะ ตามนัยของจุดประสงค์การเรียนรู้มากน้อยเพียงใด และจะต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างไรต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 : 123) กล่าวถึงหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนไว้ว่า (1) ให้ความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นพิเศษ โดยเน้นการให้นักเรียนปฏิบัติจริง พร้อมทั้งการวัดและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง (2) เปิดสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทุกโรงเรียน (3) เขียนแผนการสอน (4) สร้างงานที่ใช้ประกอบการสอน (5) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอน (6) รวบรวมและบันทึกผลการสอน (7) พิจารณาการสอน เพื่อปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครั้งต่อไป (8) สรุปผลและรายงานผลการสอน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2540 : 127) กล่าวว่า กระบวนการการนำหลักสูตรที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วไปใช้จริงในห้องเรียนให้ได้ผลตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่ตั้งไว้จะต้องอาศัยวิชาการใช้หลักสูตรอย่างมีระบบ การนำหลักสูตรไปใช้จริงเป็นขั้นตอนที่สำคัญขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่จะขาดเสียมิได้

กระทรวงศึกษาธิการ (2539 ข : 1) กล่าวถึงการบริหารหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ว่า หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 ทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น เป็นหลักสูตรที่มุ่งให้ความสำคัญของการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของ

ท้องถิ่นต่าง ๆ ทั้งนี้เพราะการจัดการศึกษาที่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างแท้จริงนั้นต้องเป็น การศึกษาที่สอดคล้องกับท้องถิ่น สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจของสังคมแต่ละ ท้องถิ่น ดังนั้น จุดเน้นของหลักสูตรฉบับปรับปรุง จึงได้กำหนดไว้ประการหนึ่งคือการตอบสนอง ความต้องการของท้องถิ่น หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 มีข้อกำหนดว่าเป็นแนวดำเนินการ เกี่ยวกับท้องถิ่นไว้อย่างชัดเจนว่าให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพชุมชน ครอบครัว และท้องถิ่น รวมทั้งเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนา หลักสูตร

กระทรวงศึกษาธิการ (2539 ค : 2) กล่าวว่า กระบวนการนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง กระบวนการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอนในห้องเรียน โดยทั่วไปประกอบด้วยกิจกรรมดังนี้ คือ (1) การวางแผนการสอน หมายถึง การตีความหมายขอหลักสูตรไปสู่การสอนในห้องเรียน (2) การเรียนการสอน (3) การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน (4) การนำผลการประเมิน ไปปรับแก้ไข

บุรชัย สิริมหาสาร (2538 : 16) กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงของหลักสูตร ไปสู่การสอน คือการนำเอาหลักสูตรมาขยายรายละเอียดต่าง ๆ ให้จำเป็นต่อการสอนให้มากขึ้นจนครู ผู้สอนสามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้ เรียนได้โดยมีขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้ (1) ศึกษาทำความเข้าใจเอกสารหลักสูตร (2) จัดทำตารางวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชาในหลักสูตร (3) จัดทำโครงสร้างเนื้อหาวิชา (4) จัดทำแผนการสอน

วีระ บุญยะนิวาส (2538 : 11) ชี้แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร ท้องถิ่นว่าสามารถทำได้ดังนี้ (1) ปรับกิจกรรมการเรียนการสอนหรือกิจกรรมเสริมให้สอดคล้อง กับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น โดยไม่ทำให้จุดประสงค์ เนื้อหา คาบเวลาเรียนเปลี่ยนไป (2) ปรับหรือเพิ่มรายละเอียดเนื้อหาด้วยการเพิ่ม ลด หรือปรับรายละเอียดของเนื้อหา โดยไม่ทำ ให้จุดประสงค์และคาบเวลาเรียนเปลี่ยนแปลงไปจากหลักสูตรแม่บท (3) เลือกใช้ ปรับปรุง เพิ่มเติม ตัดทอน เนื้อหาสื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่เพื่อให้เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น จุดประสงค์ และ เนื้อหาที่หลักสูตรต้องการ (4) จัดเนื้อหาวิชาขึ้นใหม่ โดยไม่ซ้ำซ้อนกับหลักสูตรแม่บท (5) จัดทำ สื่อการเรียนการสอน หนังสือเรียน คู่มือครู หนังสือเสริมประสบการณ์ แบบฝึกหัดขึ้นใหม่เพื่อใช้ ประกอบการเรียนการสอนเนื้อหาเดิมและที่จัดขึ้นใหม่

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2526 : 173) ให้ข้อเสนอว่าบทบาทของ ผู้บริหารโรงเรียนในการนำหลักสูตรไปใช้ ควรเป็นดังนี้ (1) ต้องมีความเข้าใจในหลักสูตรอย่างชัดเจน และต้องศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับสื่อการเรียนการสอน และวัสดุประกอบอื่น ๆ (2) ต้องเป็นผู้นำในการนำหลักสูตรไปใช้ (3) ต้องเป็นผู้ที่เสริมขวัญและกำลังใจให้แก่ครูผู้ปฏิบัติงาน (4) ต้องจัดการด้านบริการใช้หลักสูตรแก่บุคลากรในโรงเรียน (5) ต้องจัดการประชุมเพื่อวางแผน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการจัดดำเนินการ (6) ต้องประสานการดำเนินการใช้หลักสูตร (7) ติดตามผลการปฏิบัติงานและนิเทศ (8) ประชาสัมพันธ์ (9) ส่งเสริมกิจกรรมเสริมหลักสูตร

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต้องมีหลักสูตรที่ยืดหยุ่น สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและมีการติดตามประเมินผลเพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนา

2.2 ด้านการเรียนการสอน

ด้านการเรียนการสอน มีผู้ให้ความคิดเห็นไว้หลายประการดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 : 114) กล่าวถึง การเรียนการสอนว่าการเรียนการสอนเป็นกิจกรรมที่สำคัญในกระบวนการใช้หลักสูตร เพราะกิจกรรมที่ใกล้ชิดกับเด็กและเด็กได้ปฏิบัติมากที่สุด การเรียนการสอนเป็นกิจกรรมที่ครูและเด็กทำร่วมกัน ถ้าจะแยกออกเป็น 2 ส่วน คือ กิจกรรมที่เด็กทำและการสอนคือกิจกรรมที่ครูทำ แต่ในทางปฏิบัติแล้ว ทั้งสองอย่างนี้ทำไปพร้อม ๆ กัน จึงเรียกรวมกันว่าการเรียนการสอนมีหลักปฏิบัติดังนี้ (1) กระบวนการเรียนมีความสำคัญเท่ากับเนื้อหา (2) นักเรียนเป็นผู้แสดง ครูเป็นผู้กำกับกับการแสดง (3) นักเรียนค้นหาความรู้และตัดสินใจด้วยตนเอง (4) ปฏิบัติควบคู่กันไปกับทฤษฎี (5) ใช้วิธีการหลายอย่าง (6) เป็นกระบวนการกลุ่ม

วิธีการสอนที่นักเรียนได้มีส่วนร่วมและประเมินตนเองที่เหมาะสมได้แก่ ทักษะ กระบวนการ 9 ประการ ใช้กับนักเรียนในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน เสริมสร้างให้นักเรียน มีนิสัยรู้จักคิด รู้จักทำและรู้จักการแก้ปัญหาที่จะนำไปเป็นรูปแบบการแก้ปัญหาเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ในโอกาสต่อไป

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2540 : 11) กล่าวถึงกระบวนการเรียน การสอนไว้ดังนี้ กระบวนการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบด้านกระบวนการ แต่กระบวนการนั้น ย่อมต้องประกอบด้วยครูมีส่วนร่วม ซึ่งหมายถึง ครูและนักเรียน และตัวกระบวนการเอง ซึ่งหมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ในการเรียนการสอน โดยมีตัวแปร 4 กลุ่มคือ ครู นักเรียน หลักสูตรและ กระบวนการเรียนการสอน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2540 : 190) ให้แนวคิดต่อการเรียนรู้ กับการสอนว่า ทฤษฎีการเรียนรู้ของนักจิตวิทยากลุ่มต่าง ๆ กับการจัดการเรียนการสอนมีสาระ สำคัญครอบคลุมประเด็นดังนี้ (1) กลุ่มปัญญานิยม เชื่อว่าการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ครู จะต้องจัดสิ่งที่เรียนรู้ใหม่ของเด็กให้สอดคล้องกับแนวคิดที่มีอยู่ในโครงสร้างทางปัญญาของเด็ก (2) กลุ่มมนุษยนิยม มีความเชื่อในเรื่องของปัจเจกบุคคล ครูควรพัฒนาความเป็นแห่งตนของเด็ก โดยพยายามให้บุคคลได้สามารถบรรลุถึงศักยภาพแห่งตน การจัดการเรียนการสอนควรเน้นเด็ก เป็นศูนย์กลาง (3) กลุ่มพฤติกรรมนิยม มีความเชื่อว่าพฤติกรรมที่เด็กสมควรยกย่องหรือเปลี่ยนไป นั้น เนื่องจากการที่เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ให้กับเด็ก ครูจะ ต้องจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม เพื่อเอื้อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ (4) กลุ่มผสมผสาน มีความเชื่อ ว่า การเรียนรู้ของเด็กมีหลายลักษณะหลายรูปแบบที่แตกต่างกัน ดังนั้น การจัดการเรียนการสอน จึงควรเน้นที่การจัดสภาพการณ์ภายนอกและการจัดสภาพการณ์ภายใน

กระทรวงศึกษาธิการ (2540 ค : 8) เห็นว่าการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนได้ดำเนินการโดยให้ความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นพิเศษ โดยเน้นการให้นักเรียนปฏิบัติจริง พร้อมทั้งการวัดและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง

กระทรวงศึกษาธิการสนับสนุนความคิดดังกล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนต้องมีสภาพที่พึงประสงค์คือ (1) คำนึงถึงพื้นฐานความแตกต่างของผู้เรียน ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพของตนเอง โดยใช้วิธีการเรียนการสอนที่หลากหลาย (2) สนับสนุนให้ผู้เรียนค้นพบความรู้และแก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยมีครูให้คำแนะนำ (3) ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์ทั้งในและนอกห้องเรียน สนองความต้องการของผู้เรียน สานต่อพื้นฐานความรู้เดิมและพื้นฐานทางวัฒนธรรมของผู้เรียน (4) ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้จากปัญหาจริง ประสบการณ์จริงในลักษณะการบูรณาการสอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่ ชีวิตประจำวัน สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ ฝึกการคิดใคร่ครวญ ไตร่ตรองด้วยตนเอง เน้นให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและทำงานร่วมกับผู้อื่น มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและเป็นแบบอย่างที่ดี

กระทรวงศึกษาธิการ (2539 ก : 9) กล่าวว่า ครูมีอาชีพ หมายถึง ครูที่สามารถปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเองให้ดียิ่งขึ้นอยู่เสมอ ตรงตามความต้องการพัฒนาของนักเรียนมากขึ้น สอดคล้องกับหลักสูตรมากขึ้น และด้วยเทคนิควิธีที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งพฤติกรรมการเรียนการสอนมีดังนี้ (1) ศึกษา วิเคราะห์หลักสูตร ปรับให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น (2) ศึกษา นักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อที่จะเลือกจุดประสงค์การเรียนรู้และเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนถูกต้องเหมาะสม (3) เขียนแผนการสอน และพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น ง่ายขึ้นและทำให้บทเรียนน่าสนใจ (4) จัดหาหรือผลิตสื่อการเรียนการสอนที่จะช่วยให้นักเรียนเรียนรู้เร็วขึ้นง่ายขึ้น ทำให้บทเรียนน่าสนใจ

กระทรวงศึกษาธิการ (2536 ก : 5-6) กล่าวว่า การบริหารงานการเรียนการสอนควรจัดให้มีแผนการสอนให้ครบถ้วน จัดห้องเรียนให้เหมาะสม จัดสถานที่อุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ ห้องพิเศษ จัดตารางสอนให้เหมาะสมกับเวลาและสอดคล้องกับอัตราเวลาเรียนในหลักสูตรทุกกลุ่มประสบการณ์ทุกชั้นเรียน จัดทำหรือจัดหาเอกสารประกอบหลักสูตร แบบพิมพ์ต่าง ๆ ที่สนับสนุนการสอน จัดครูประจำชั้นประจำวิชาให้เหมาะสม โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์และความถนัดติดตามการจัดการเรียนการสอนของครู โดยการตรวจแผนการสอนสม่ำเสมอ ทำปฏิทินปฏิบัติการ เยี่ยมชั้นเรียนโดยปฏิบัติตามนั้น จัดครูเข้าสอนแทนกรณีที่ครูไม่มา ช่วยแนะนำการจัดการเรียนการสอนโดยเป็นผู้นำให้ครูปรับปรุงการสอน

กระทรวงศึกษาธิการ (2534 ค : 115) ชี้ว่า การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร มีดังนี้ (1) จัดการเรียนการสอนให้ยืดหยุ่นตามสภาพท้องถิ่น (2) จัดการเรียนการสอนยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (3) จัดการเรียนการสอนให้บูรณาการให้มากที่สุด (4) จัดการเรียนการสอนเน้นกระบวนการเรียนรู้ คิดอย่างมีเหตุผล (5) จัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนปฏิบัติมากที่สุด (6) จัดการเรียนการสอนให้มีการศึกษา ติดตามและแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

(7) จัดการเรียนการสอนโดยสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ (8) จัดการเรียนการสอนโดยเสริมสร้างค่านิยมที่ระบุไว้ในจุดหมาย (9) จัดการเรียนการสอนให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้

กรมวิชาการ (2525 ค : 11-12) ได้กล่าวถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนตามแนวหลักสูตรประถมศึกษา ไว้ว่า (1) กระบวนการเรียนสำคัญพอ ๆ กับเนื้อหาสาระที่ต้องการให้นักเรียนรับรู้ นอกจากสาระสำคัญของความรู้ที่ต้องการแล้ว กระบวนการเรียนยังต้องคำนึงถึงการสอดแทรกคุณธรรมต่าง ๆ สิ่งที่สำคัญที่ต้องคำนึงถึงกระบวนการเรียน หมายถึง ความประหยัด ความรอบคอบ ความอดทน ความรวดเร็ว และความมีระเบียบวินัย ต้องการคนเรียนเก่ง ทำงานเป็นและนิสัยดีด้วย (2) นักเรียนเป็นผู้แสดง ครูเป็นผู้กำกับการแสดง ครูเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมโดยใช้แผนการสอน คู่มือครู และสื่อการเรียนต่าง ๆ เป็นแนวทางและเป็นเครื่องจูงให้นักเรียนได้ปฏิบัติและหาความรู้ด้วยตนเอง (3) นักเรียนค้นหาความรู้ สรุปและตัดสินใจ ครูควรให้นักเรียนค้นหาคำตอบด้วยตนเอง ทั้งนี้ เพราะมีการพิสูจน์และสรุปได้ว่า การให้นักเรียนค้นหาคำตอบได้เองเป็นการเรียนรู้ที่ได้ผลยั่งยืนกว่า (4) ปฏิบัติควบคู่ไปกับทฤษฎี เรื่องใดที่มีโอกาสปฏิบัติได้ก็ให้นักเรียนปฏิบัติควบคู่ไปกับภาคทฤษฎี โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและสอดคล้อง กับสภาพของท้องถิ่น เน้นที่ให้เกิดปฏิบัติ (5) ใช้วิธีการหลายอย่าง หมายถึง ใช้วิธีการหรือกิจกรรมการเรียนการสอนหลาย ๆ วิธี (6) เน้นกระบวนการกลุ่มให้นักเรียนทำงานร่วมกันโดยถือหลักว่าให้ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันแก้ปัญหาและร่วมกันรับผลที่เกิดขึ้น นับได้ว่าเป็นการฝึกหัดนิสัยและปลูกฝังคุณธรรมหลายอย่างไปพร้อมกัน

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการถ่ายทอดประสบการณ์ให้แก่ นักเรียน โดยมุ่งเน้นการยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดีและให้นักเรียนคิด แก้ปัญหา สามารถนำไปใช้ในชีวิตรจริง เพื่อให้เป็นคนมีคุณภาพ ดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

2.3 ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอน เป็นวัสดุอุปกรณ์และวิธีประกอบการสอน ซึ่งถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งของการศึกษา เนื่องจากสามารถสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้เรียนได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการเรียนการสอนจะเน้นหนักทางทฤษฎีอย่างเดียวไม่ได้ การเรียนการสอนที่ดีควรมีการนำสื่อการเรียนการสอนที่ดีและมีประสิทธิภาพมาใช้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในวิชาชีพนั้นอย่างแท้จริง ได้มีผู้ให้แนวคิดไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2536 ค : 6) เสนอแนะการบริหารงาน วัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการสอนว่า

1. จัดหาและบริการวัสดุประกอบหลักสูตรให้เพียงพอ
2. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูรู้จักใช้และรู้จักเก็บบำรุงรักษาสื่อการสอน
3. จัดให้มีศูนย์สื่อหรือศูนย์วิชาการของโรงเรียน

4. ส่งเสริมให้ครูรู้จักคิดค้น วัสดุหรือวิธีการใหม่ ๆ
5. แสวงหาวิทยาการที่เป็นสื่อการสอนในท้องถิ่น
6. จัดให้มีการติดตามและประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่าง

สม่ำเสมอ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2536 : 169) ได้กล่าวถึงสื่อการศึกษากับการเรียนการสอนไว้ว่า สื่อการศึกษาเป็นเครื่องมือหรือช่องทางสำหรับการถ่ายทอดเนื้อหาและประสบการณ์จากผู้สอนไปให้ผู้เรียน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ สื่อการศึกษาจำแนกเป็นสื่อบุคคล สื่อประเภทเครื่องมือ และสื่อประเภทวิธีการในฐานะที่การเรียนการสอนเป็นกระบวนการสื่อสาร สื่อหรือช่องทางจึงเป็นองค์ประกอบที่ขาดไม่ได้ สื่อจำแนกเป็น 3 ประเภทคือ

1. สื่อบุคคล
2. สื่อเครื่องมือ
3. สื่อวิธีการ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 258) กล่าวว่า งานสื่อการสอนเป็นการนำเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้มีประสิทธิภาพทางด้านวิชาการ สถานศึกษาจะมีงานสื่อการสอนโดยเรียกชื่อแตกต่างกันไป เช่น ศูนย์โสตทัศนูปกรณ์ งานสื่อการเรียนการสอน ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา อย่างไรก็ตามงานสื่อการสอนเป็นงานบริการในด้านวัสดุ เครื่องมือ โสตทัศนูปกรณ์แก่ครู-อาจารย์และนักเรียน ในด้านการบริการ สื่อการสอนจะมีการจัดสื่อการสอนเพื่อไว้บริการ การจัดบริการในรูปแบบต่าง ๆ การบำรุงรักษาสื่อการสอน การประชาสัมพันธ์ การจัดโครงการด้านวิชาการและการประเมินผล

การเลือกใช้สื่อการสอน สรุปได้ว่า

1. การจัดทำสื่อการสอน โดยครู-อาจารย์จัดทำขึ้นเอง หรือให้นักศึกษาจัดทำขึ้นจากคำแนะนำของครู โดยการบริจาค ยืม จากหน่วยงานอื่น หรือจากเงินงบประมาณ
2. การเลือกใช้สื่อการสอน ต้องคำนึงถึงลักษณะวิชาที่สอน คุณลักษณะของนักเรียนนักศึกษา บทบาทในการเรียนการสอนของนักเรียนนักศึกษา

ความมุ่งหมายของการใช้สื่อ

1. สร้างความเป็นรูปธรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดแนวคิดและประสบการณ์ตรง

มากขึ้น

2. ได้รับความสนใจและสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน
3. ช่วยให้ผู้เรียนสามารถจำสิ่งที่เรียนได้ในระยะยาว
4. นำสิ่งที่ได้เป็นประสบการณ์ตรงมาสู่ห้องเรียนมากขึ้น
5. สร้างพื้นฐานในด้านความคิดสร้างสรรค์ให้แก่ผู้เรียน
6. เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจในบทเรียน และเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ชัดเจนขึ้น

7. เสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้
8. เป็นเครื่องมือใช้ทบทวน สรุป และทำให้เนื้อหาสัมพันธ์กัน
9. เสริมสร้างกิจกรรมที่แปลกออกไป และให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในบทเรียน

ที่กำลังเรียนอยู่

10. ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้เร็วยิ่งขึ้น
- งานบริการสื่อการสอน มีหน้าที่หลักในการให้บริการและการจัดโครงการ

ไว้ดังนี้คือ

1. การจัดสื่อการสอนเพื่อบริการ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1.1 สำรวจสภาพของสื่อ

- 1.2 สำรวจอาคารสถานที่ ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกในการบริการ

โสตทัศนูปกรณ์ การสำรวจสภาพวัสดุ เครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ ตลอดจนความพร้อมต่าง ๆ ในการให้บริการ

- 1.3 สำรวจความต้องการทางสื่อการสอน ความต้องการของผู้ใช้บริการ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญของการจัดหาสื่อการสอน

- 1.4 การจัดหาสื่อการสอน เมื่อได้สำรวจสภาพปัญหาความต้องการในการใช้สื่อแล้ว จึงควรวางแผนการจัดหาสื่อการสอน ซึ่งอาจได้มาโดยการผลิตเอง ขอยืม จัดซื้อ หรือขอบริจาค

2. การบริการสื่อการสอน มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

- 2.1 งานลงทะเบียน เมื่อจัดหาสื่อมาได้ ควรจะได้ลงทะเบียนไว้เป็นหลักฐาน โดยมีจุดมุ่งหมายว่ามีสื่ออะไรบ้างที่พร้อมจะให้บริการ

- 2.2 งานจัดทำบัตรรายการ เพื่อค้นหาได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

- 2.3 งานเทคนิคก่อนนำออกมาบริการ ซึ่งจะต้องจัดทำรายการต่าง ๆ ติดไว้ที่สื่อทั้งตัวกล่องและสื่อเอง

- 2.4 การสร้างข้อปฏิบัติในการให้บริการงานสื่อการสอนเพื่อให้เกิดความมีระเบียบและถือปฏิบัติในลักษณะเดียวกัน

ขวัญเรือน แสงบาล (2541 : 175) กล่าวว่า สื่อการสอนมีความสำคัญคือ

1. กระตุ้นความสนใจของนักเรียนต่อเรื่องที่จะเรียน
2. ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้
3. ช่วยให้ประสบการณ์เป็นรูปธรรมแก่นักเรียน
4. ช่วยให้เรียนรู้ได้เร็ว
5. ช่วยสร้างบรรยากาศที่ดี
6. ช่วยสร้างสถานการณ์ที่เปิดกว้างต่อการเรียนรู้

สมเดช สีแสง (2541 : 43) กล่าวว่าองค์ประกอบในการเลือกสื่อการเรียนการสอนควรปฏิบัติดังนี้

1. ลักษณะเนื้อหาวิชาของแต่ละกลุ่มประสบการณ์ ความแตกต่างของลักษณะเนื้อหาวิชาอยู่ที่กระบวนการเรียนรู้จะเน้นด้านใด
2. จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาที่จะสอนในแต่ละครั้งมีจุดประสงค์การเรียนรู้อย่างไร ต้องการให้เกิดอะไรกับตัวผู้เรียน
3. ผู้เรียน ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงวัย จำนวนผู้เรียนและจัดให้เหมาะสมเพียงพอ
4. สภาพท้องถิ่นและสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน เป็นตัวกำหนดว่าสื่อที่ครูจะสามารถนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงใด

ทองคำ ผดุงสุข (2532 : 81) บอกผลดีและผลเสียในการใช้การเรียนทางวัตถุและทางความคิดว่า ผลดีและผลเสียในการใช้สื่อการเรียนทางวัตถุ ว่ามีผลดีและผลเสียดังนี้

ผลดี

1. ครู่มุ่งให้เด็กมีพื้นฐานได้ก็ได้นั้น โดยเฉพาะความแม่นยำทางประสาท

กล้านเนื้อ

2. สามารถควบคุมพฤติกรรมของนักเรียนให้เป็นระเบียบตามครูได้โดยง่าย

ผลเสีย

1. ขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์โดยกันจินตนาการ
2. ครูขาดความสนใจเกี่ยวกับความต้องการของเด็ก สร้างบรรยากาศรวบอำนาจไว้

คนเดียว

3. บรรยากาศไม่มีชีวิตชีวา ซ้ำ ๆ ซาก ๆ

4. เด็กบางคนซาบซึ้ง บางทีอาจทำลายทัศนคติ

ผลดีผลเสียของการใช้สื่อการเรียนการสอนความคิด

ผลดี

1. พัฒนาบุคลิกภาพและสังคมเด็กให้เจริญงอกงามเต็มที่
2. ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการ
3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกโดยอิสระ
4. ส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเอง

ผลเสีย

1. เด็กไม่ได้แสดงออกเท่าที่ควร
2. ครูขาดความเข้าใจ ไม่เข้าใจเด็กดีพอ

อีริกสัน (Ericson. 1968 : 10-12) ได้แนะนำหลักในการจัดสื่อการเรียนการสอน

ที่ดีไว้ดังนี้

1. การบริหารอุปกรณ์การสอนที่ดีจะต้องอยู่ในความรับผิดชอบของผู้นำที่มีความรู้ความชำนาญและสามารถปฏิบัติงานร่วมกับบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านหลักสูตรได้เป็นอย่างดี

ตลอดจนได้รับความสนับสนุนทางด้านงบประมาณ กำลังคน และเครื่องมือเครื่องใช้อย่างเพียงพอ

2. สื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ สามารถนำไปใช้ได้สะดวก ตรงกับความ ต้องการของครูผู้สอน ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้คณะครูได้มีส่วนร่วมในการคัดเลือก หรือจัดซื้อและผู้บริหารจะต้องกำหนดวิธีการนำไปใช้อย่างเหมาะสม เช่น กำหนดตารางเวลาการยืม สื่อแต่ละชิ้น ในขณะที่เดียวกันควรจะทำให้ความสนใจคอยดูแลและให้ความกระจ่างแก่ครูเมื่อเกิดปัญหา การใช้อุปกรณ์การสอน

3. สื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ ครูต้องสามารถนำไปใช้ได้ง่าย นั่นคือ อุปกรณ์จะต้องมีคุณภาพที่ดี มีคนคอยช่วยเหลือครู ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนทำได้โดยการตั้งศูนย์สื่อ การเรียนการสอนเป็นส่วนกลาง มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ด้านนี้ประจำ ควรมีการตรวจสอบสภาพเพื่อ ซ่อมแซม ปรับปรุงอยู่เสมอ ถ้าซ่อมไม่ได้ควรเปลี่ยนหรือจัดหาแทน

4. ควรจัดสื่อการเรียนการสอนไว้หลายชนิด เพื่อสนองความต้องการของครู ทั้งที่เป็นวัสดุสิ้นเปลือง วัสดุกึ่งสิ้นเปลืองและอุปกรณ์อื่น ๆ เช่น กระดาษสี อุปกรณ์วิทยาศาสตร์ ลูกโลก แผนที่ หนังสือ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้โรงเรียนควรจัดหาไว้ให้พร้อมผู้บริหารโรงเรียนควรประชุม ปรีกษาหารือเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน กำหนดโครงการ ทดลองอุปกรณ์ หรือสื่อการเรียน การสอนใหม่ ตลอดจนวางแผนประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เป็น ประโยชน์

5. โครงการจัดสื่อการเรียนการสอนของโรงเรียน ควรส่งเสริมและพัฒนาครู ประจำการไปด้วย โดยเปิดโอกาสให้ครูได้เพิ่มพูนความรู้และทักษะในการใช้เครื่องมือต่าง ๆ ให้ดี ยิ่งขึ้น ในขณะที่เดียวกันจะต้องเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการวางแผน ซึ่งเป็นการส่งเสริม บรรยากาศการปฏิบัติงานของครูให้ดีขึ้น ผู้บริหารโรงเรียนควรจะสามารถเฉพาะตัวของ ครู เพื่อหาทางจัดประชุมสัมมนาครูประจำการ จัดสาธิตการใช้อุปกรณ์และปรับปรุงห้องสมุดเพื่อที่ จะช่วยพัฒนาความรู้และทักษะของครูประจำการได้ด้วย

สรุปได้ว่า วัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน เป็นองค์ประกอบ สำคัญ ซึ่งจะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและได้ประสิทธิผลตามที่กำหนด ไว้ ดังนั้น ก่อนใช้สื่อควรศึกษาโครงสร้างหลักสูตรอย่างละเอียดและกำหนดสื่อให้สอดคล้องกันด้วย

2.4 ด้านวัดผลและประเมินผล

การวัดผลและประเมินผล เป็นกระบวนการต่อเนื่องของการจัดการเรียน การสอน เพราะจะทำให้ทราบว่าหลักสูตรและกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนนั้นประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด และนำไปเป็นแนวทางการหาวิธีแก้ไขปรับปรุง และพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น มีผู้ให้ ความหมายของการวัดผลและประเมินผลไว้ดังนี้

นอล (Noll 1965 : 13-14) ได้อธิบายความหมายของการวัดผล สรุปได้ว่า การวัดผลมีความหมายกว้างกว่าทดสอบ การทดสอบหมายถึงการใช้ข้อสอบที่เป็นชุด เพื่อวัดผล

สัมฤทธิ์ทางการเรียน แต่การวัดผลเป็นวิธีการที่จะทำให้ทราบถึงปริมาณซึ่งมิได้ หมายถึง การใช้ข้อทดสอบเท่านั้น แต่ยังหมายถึงการใช้สเกล (Scale) หรือมาตราส่วนประเมินค่า แบบตรวจสอบต่าง ๆ หรือแบบสอบถาม

กู๊ด (Good 1973 : 338) ได้ให้ความหมายของการวัดผลไว้ว่า

1. เป็นคำที่มีความหมายกว้างขวาง หมายถึง การศึกษาค้นคว้าโดยทั่วไป และการทดสอบ การทำมาตราส่วนประเมินค่าและการตีค่า ระบวนการที่วัดได้และการที่บุคคลได้รับผลของกระบวนการทางการศึกษานั้น ๆ รวมทั้งทฤษฎีของข้อทดสอบและการสร้างมาตราส่วนประเมินค่าการทำให้มีเหตุผลใช้ได้ การทำให้เป็นมาตรฐาน การแปลความหมายผลของการทดสอบ การประเมินผล ทั้งที่เป็นปรนัยและอัตนัย และการใช้วิธีการทางสถิติเพื่อแปลความหมายผลจากการวัด

2. ผลขั้นสุดท้ายที่ได้จากการนำเอาปริมาณการวัดไปใช้กับกระบวนการทำงานทางการศึกษาหรือใช้กับบุคคลที่ถูกวัด

จ่านง พรายแถมแซ (2536 : 5) ได้ให้ข้อคิดในการวัดและประเมินผลว่า วิธีการประเมินผลการเรียนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้ คือปฏิบัติดังนี้

1. ให้ถือเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนทุก คนที่จะต้องตรวจสอบความรู้พื้นฐาน และทักษะเบื้องต้นของนักเรียนก่อนที่จะสอน หมายถึง ให้มีการประเมินก่อนเรียน
2. ในระหว่างเรียนให้ผู้สอนประเมินว่านักเรียนมีความรู้ความสามารถตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในสมุดประจำวันหรือไม่ หมายถึงการประเมินผลระหว่างเรียน
3. ให้มีการประเมินผลปลายภาคเรียนทุกภาค ทุกกลุ่มประสบการณ์ เพื่อแจ้งให้ผู้ปกครองทราบ หมายถึง ให้มีการประเมินผลปลายภาคเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542 ก : 57) ได้กล่าวถึงวิธีการประเมินผลการเรียนไว้ว่า

1. การประเมินผลก่อนเรียน เพื่อวัดพื้นฐานความรู้และทักษะของผู้เรียนในเรื่องที่จะเรียนและเป็นการซ่อมเสริมผู้เรียนที่มีพื้นฐานไม่เพียงพอ เพื่อจัดกิจกรรมการเรียน
2. การประเมินผลระหว่างเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนของผู้เรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้อย่างครบถ้วน
3. การวัดผลกลางภาค เป็นการสรุปผลการเรียนในช่วงระยะเวลาหนึ่งว่าผู้เรียนคงสภาพความรู้และทักษะที่สำคัญ ๆ สำหรับเป็นพื้นฐานการเรียน เป็นข้อมูล que ผู้สอนนำไปปรับปรุงหรือพัฒนาการเรียนการสอน เป็นข้อมูลในการตัดสินใจ
4. การประเมินคุณลักษณะเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรม ด้านจริยธรรม ค่านิยม
5. การประเมินผลปลายภาคเรียน เพื่อสรุปผลการเรียนตลอดภาคเรียน

สมนึก ภัททิยธนี (2541 : 9) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลว่าการวัดผลเป็นกิจกรรมที่ต้องเกิดขึ้นก่อน จึงจะทำการประเมินได้ ส่วนการทดสอบเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งของการวัด การประเมินผลที่ดีต้องอาศัยหลักการวัดผลที่ดีและต้องใช้คุณธรรมอันสูงส่ง เพราะการวัดผลมีประโยชน์ต่อครูและผู้บริหารดังนี้

1. เป็นข้อมูลให้ครูได้เตรียมการสอนได้ดียิ่งขึ้น
2. ช่วยให้ครูได้รู้จักนักเรียนในด้านต่าง ๆ ละเอียดมากขึ้น
3. ช่วยให้ครูสามารถรายงานผลการศึกษาให้นักเรียน ผู้ปกครอง อาจารย์ ฝ่ายแนะแนว และสถาบันการศึกษาที่นักเรียนจะไปเรียนต่อได้ทราบ

ประโยชน์ต่อผู้บริหาร

ยังขึ้น

1. ช่วยในการวางแผนการเรียนการสอน และการบริหารโรงเรียนได้ถูกต้อง

2. ช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2540 ง : 42-43) ว่าการประเมินผลตามหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนจะสร้างความตระหนักให้เด็กสำนึกว่าทุกสิ่งที่ได้เรียนรู้และมีความเข้าใจ จะต้องมีการประเมินข้อมูลที่ได้รับการประเมิน เด็กจะนำไปใช้สำหรับการจัดกิจกรรมและโครงการให้เด็กเรียนรู้ต่อไปอีก หลักสูตรบูรณาการจะทำให้การสอนและการประเมินผลมีความเกี่ยวข้องใกล้ชิดกันอย่างยิ่ง เด็กจะได้ทำโครงการในรูปแบบต่าง ๆ กันมากมาย ครูเองก็สามารถพิจารณาตัดสินใจถึงการสอนในขั้นต่อไปได้ โดยพิจารณาจากประเด็นปัญหาต่อไปนี้

1. นักเรียนเข้าใจถึงสาระสำคัญที่นำเสนอหรือไม่
2. นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้หรือไม่
3. นักเรียนเชื่อมโยงความเข้าใจระหว่างแนวคิดกับสาระสำคัญที่นำเสนอ

ในบทเรียนต่าง ๆ หรือไม่

4. นักเรียนเลือกทางอย่างไร
5. นักเรียนกำลังหาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องอะไรอยู่

กระทรวงศึกษาธิการ (2540 ก : 6-7) บอกว่า เกณฑ์ของการประเมินผล

ที่ดี มีดังนี้

1. การประเมินผลจะต้องมีความตรง (Validity) คือจะต้องสามารถให้ข้อมูลที่สอดคล้องกับเป้าหมาย จุดประสงค์ของการเรียนรู้ที่กำหนด
2. การประเมินผลจะต้องไม่ใช้การทดสอบ เลือกตอบ ที่สอบเป็นกลุ่ม เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์และตัดสินผลการเรียนเท่านั้น
3. การประเมินผลจะต้องเกี่ยวข้องกับการสังเกตซ้ำ ๆ หลายครั้ง ซึ่งจะช่วยให้ครูค้นพบพฤติกรรมของนักเรียนอย่างแท้จริง หลีกเลี่ยงการตัดสินใจ

4. การประเมินผลจะต้องเกี่ยวข้องกับการสังเกตซ้ำ ๆ หลายครั้ง ซึ่งจะช่วยให้ครูค้นพบพฤติกรรมของนักเรียนอย่างแท้จริง หลีกเลี่ยงการตัดสินใจอย่างรวดเร็วเมื่อพบพฤติกรรมที่ไม่ปกติของนักเรียน

5. การประเมินจะต้องดำเนินการต่อเนื่องตลอดเวลา ซึ่งประเมินนักเรียนแต่ละคนจะเปรียบเทียบความก้าวหน้าของตนเองมากกว่าจะเปรียบเทียบกับกลุ่ม

6. การประเมินผลจะต้องใช้วิธีการที่หลากหลายเพื่อรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ที่จะใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

7. ข้อมูลจากการประเมินผล จำต้องนำไปใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้ตอบสนองความต้องการของเด็กแต่ละคน

กรมวิชาการ (2540 ก : 12) ได้ระบุไว้ว่า การวัดและประเมินผลมีประโยชน์ดังนี้

1. ทำให้ทราบเป้าหมายในระดับโรงเรียน
2. ทำให้ทราบว่าหลักสูตรต่าง ๆ มีสิ่งใดที่เหมาะสม สิ่งใดควรปรับปรุง
3. ทราบคุณภาพของครูว่าจะต้องพัฒนาและปรับปรุงอย่างไร โดยนำมาจัดลำดับความสำคัญของแผนงานได้อย่างสอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่
4. ทราบปัญหาการจัดการเรียนการสอนและปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จ
5. ทราบปัจจัยความต้องการของผู้เรียน เพื่อหาทางช่วยเหลือและสนับสนุนได้ทันเวลา

6. ทราบประสิทธิภาพของการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษาและแนวคิดในการพัฒนาจัดสรรงบประมาณให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

7. ทราบความก้าวหน้าของการจัดการศึกษาและเผยแพร่ต่อสาธารณชนได้ทราบ

กระทรวงศึกษาธิการ (2535 ก : 4) แจ้างระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียน พ.ศ. 2535 หมวด 1 ไว้ดังนี้

1. ให้โรงเรียนมีหน้าที่ประเมินผล ตัดสินและอนุมัติผลการเรียนทุกชั้น
2. ให้มีการประเมินผลการเรียน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและเพื่อตัดสินผลการเรียน

3. ให้หน่วยงานที่ควบคุมดูแลโรงเรียนประถมศึกษาและกรมวิชาการตรวจสอบมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนต่าง ๆ เป็นระยะ ๆ

สรุป การวัดผลและประเมินผลเป็นเครื่องมือตรวจสอบผลการทำงานของครูและเป็นตัวชี้บ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้อของนักเรียน ว่าพัฒนาไปตรงวัตถุประสงค์ที่หลักสูตรกำหนดหรือไม่ โดยเครื่องมือวัดและประเมินต้องคำนึงถึงความแตกต่างของบุคคลด้วย

2.5 ด้านงานห้องสมุด

ห้องสมุด เป็นศูนย์รวมแหล่งวิทยาการ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ซึ่งจะต้องอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้รับบริการ โดยมีบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการดูแล มีผู้ให้ความหมายของห้องสมุดไว้ดังนี้

กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 : 9) ได้ให้ความหมายของห้องสมุดไว้คือ สถานที่รวบรวมหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นแหล่งวิทยาการให้ความรู้ ความคิดเห็นของนักปราชญ์ นักวิชาการ และเป็นสถานที่ที่ครูใช้ศึกษาค้นคว้า เตรียมบทเรียนเพื่อการเรียนการสอน รวมทั้งเป็นสถานที่ให้นักเรียนได้แสวงหาความรู้ทั้งที่ รุมอบหมายและใช้เวลาว่างในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองได้

วัตถุประสงค์ของห้องสมุด

1. เพื่อให้บริการทางการศึกษา
2. เพื่อให้ความรู้และข่าวสาร
3. เพื่อเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้า
4. เพื่อพักผ่อนหย่อนใจ และความรื่นรมย์

ขอบข่ายของงานห้องสมุด

1. งานด้านการจัดหาและบริการ

เป็นงานที่จัดหาหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ วัสดุ อุปกรณ์ ไว้ให้บริการแก่ผู้สนใจทั้งในและนอกเวลา

2. งานด้านการบริหาร

ครูบรรณารักษ์ที่มีความรู้ในเรื่องการใช้ การให้บริการแก่ผู้ใช้ห้องสมุด จะต้องบริหารงานห้องสมุดให้ถูกต้องเป็นระบบ สามารถให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง

3. งานด้านเทคนิค

ได้แก่ การนำเครื่องมือต่าง ๆ มาใช้ เพื่อแบ่งเบาภาระการทำงานและช่วยในด้านห้องสมุด เช่น วัสดุ อุปกรณ์ ทางด้านคอมพิวเตอร์มาช่วยบริหารงานให้สะดวกและเร็วขึ้น

4. งานด้านการประชาสัมพันธ์

เป็นการเผยแพร่ผลงานและกิจกรรมที่โรงเรียนได้ดำเนินการให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง หรือผู้สนใจ ได้ทราบและเข้าใจความก้าวหน้าของงานให้บริการห้องสมุด

ปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนได้เน้นเรื่องการใช้ห้องสมุดเป็นอย่างมาก เพราะห้องสมุดมีคุณค่าเป็นแหล่งวิทยาการทั้งปวง (กองพัฒนาบุคคล-สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 7) ได้กำหนดลักษณะการจัดห้องสมุดโรงเรียนไว้ดังต่อไปนี้

1. ห้องสมุดตั้งไว้ชั้นล่างสุด ซึ่งผู้ใช้สามารถใช้บริการได้สะดวกที่สุด
2. จัดให้มีมุมหนังสือที่เหมาะสมและสอดคล้องเพียงพอกับจำนวน

นักเรียน

3. จัดให้มีวัสดุครุภัณฑ์จำเป็นสำหรับห้องสมุดให้เพียงพอ เช่น ตู้หรือชั้นวางหนังสือ ตู้บัตรรายการ โต๊ะอ่านหนังสือ เป็นต้น
4. จัดให้มีเจ้าหน้าที่บรรณารักษ์ หรือคณะกรรมการ ห้องสมุดเป็นผู้รับผิดชอบ
5. จัดหาหนังสือเข้าห้องสมุดให้เพียงพอ
6. จัดทำทะเบียน สถิติการใช้บริการ การยืม-ส่งหนังสือ อย่างเป็นระเบียบ และเป็นปัจจุบัน
7. แสวงหาแหล่งทรัพยากรเพื่อนำมาปรับปรุงห้องสมุด
8. สนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้ห้องสมุดเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
9. จัดกิจกรรมห้องสมุดเพื่อพัฒนา กิจกรรมการเรียนการสอน เช่น จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน กิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ

เจลิยว พันธุ์สีดา (2539 : 13-14) กล่าวว่าบทบาทห้องสมุดในการพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีดังต่อไปนี้

1. ส่งเสริมการเรียนการสอนในระบบโรงเรียน การจัดการศึกษาทุกระดับ มีวัตถุประสงค์หลักที่สำคัญสรุปได้ว่า
 - 1.1 ระดับอนุบาล เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับเด็ก
 - 1.2 ระดับประถมศึกษา มุ่งพัฒนาร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ให้มีความพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น
 - 1.3 ระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา เพื่อเตรียมคนเข้าสู่อุดมศึกษา และสร้างนักวิชาชีพระดับกลางให้แก่ประเทศชาติ
 - 1.4 ระดับอุดมศึกษา เพื่อสร้างนักวิชาการและนักวิชาชีพชั้นสูง
2. ด้านส่งเสริมการเรียนการสอนตลอดชีวิต เน้นให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานที่สำคัญในสาขาวิชาต่าง ๆ และรู้วิธีศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งความรู้หลากหลายให้กว้างขวาง และลึกซึ้งด้วยตนเองต่อไป
 1. ส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และการศึกษาค้นคว้าเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญที่สุด สำหรับการเรียนรู้ทั้งในและนอกระบบโรงเรียน การอ่านจึงเป็นพื้นฐานสำคัญที่นำไปสู่ความรู้ทั้งหมด

ห้องสมุดโรงเรียนหรือมุมหนังสือ อยู่ในความดูแลรับผิดชอบโดยตรงของครู ทำหน้าที่บรรณารักษ์ ซึ่งนอกจากจะมีความรู้โดยตรงในเรื่องการใช้และให้บริการห้องสมุดแล้ว ยังจะต้องรู้จักจัดและบริหารงานห้องสมุดโรงเรียนอีกด้วย ดังต่อไปนี้

 1. กำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของห้องสมุด
 2. กำหนดโครงการ โดยคำนึงถึงระยะเวลาการเตรียมขยายงานงบประมาณ และอัตรากำลัง

3. กำหนดแนวปฏิบัติงาน คือ กำหนดรายละเอียดตามนโยบายและโครงการในเรื่องการปฏิบัติงานด้านเทคนิค การจัดงานบริการและกิจกรรมการแบ่งหน้าที่ในการปฏิบัติงานและวิธีทำงานเพื่อให้บรรลุผล

4. ควบคุมดูแลให้เกิดประสิทธิภาพ ผู้บริหารเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการควบคุม ช่วยสนับสนุนและให้คำแนะนำ

5. ติดตามและประเมินผลงาน โดยผู้บริหารและผู้รับผิดชอบห้องสมุดต้องกระทำอย่างสม่ำเสมอ ควรมีการติดตามประเมินผลงานภาคเรียนละครั้ง และรายงานผลเป็นรายภาคเรียนหรือปีละครั้ง โดยใช้แบบสอบถามและแบบประเมินผล

สำหรับบทบาทของผู้บริหารในการจัดบริการห้องสมุดนั้น อีรวุฒิ ประทุมทรัพย์ (2526 : 67-68) กล่าวว่า ผู้บริหารควรมีบทบาทดังนี้

1. เป็นประธานในการจัดบริการห้องสมุด
 2. ร่วมมือกับบรรณารักษ์วางแผนการจัดบริการห้องสมุดให้กับโรงเรียน
 3. ร่วมมือกับบรรณารักษ์จัดหาหนังสือเข้าห้องสมุดตามเกณฑ์อย่างต่ำที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด
 4. ร่วมกันกับบรรณารักษ์จัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ประกอบห้องสมุด เพื่อใช้ดำเนินงานบริการห้องสมุดให้พร้อมและเพียงพอดำเนินการได้
 5. อบรมบุคลากรที่ทำงานห้องสมุดให้มีความรู้ ความสามารถ เพื่อจัดบริการอย่างมีประสิทธิภาพ
 6. มอบหมายหน้าที่การงานให้บรรณารักษ์และบุคลากรอื่น ๆ ที่จัดบริการห้องสมุด พร้อมทั้งอธิบายให้เข้าใจลักษณะของงาน
 7. บำรุงขวัญบุคลากรที่ทำงานบริการห้องสมุด ให้มีขวัญ กำลังใจดี
 8. ให้คำปรึกษาและช่วยแก้ปัญหาขัดข้องให้บรรณารักษ์และบุคลากรฝ่ายจัดบริการห้องสมุด
 9. ร่วมประเมินผลการจัดบริการห้องสมุดเป็นระยะ ๆ เพื่อพิจารณาปรับปรุงวิธีการทำงานให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น
 10. ให้ความสำคัญแก่บรรณารักษ์และบุคลากรที่จัดบริการห้องสมุดอย่างเพียงพอที่จะดำเนินงานของเขาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 11. สนใจสนับสนุนจัดบริการห้องสมุดด้วยการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ
- สรุปได้ว่า ห้องสมุดเป็นศูนย์รวมวิทยาการจึงเป็นหน้าที่ของโรงเรียนในการจัดห้องสมุดให้สมบูรณ์แบบ ถูกต้องตามระบบการจัดห้องสมุด เพื่อให้ได้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้า ซึ่งเป็นการส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพในที่สุด

2.6 ด้านนิเทศภายใน

ในปัจจุบันการนิเทศภายในนับว่ามีความสำคัญยิ่ง เพราะสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคม เทคโนโลยี และสภาพเศรษฐกิจรอบตัวได้เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว ดังนั้นการจัดการศึกษาเพื่อสนองตอบสังคมที่แท้จริงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ ไม่ว่าหลักสูตรเนื้อหาวิชา วิธีการสอน ต้องมีการปรับเปลี่ยนให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมด้วย ซึ่งการนิเทศภายในนั้น จะเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยเหลือแนะนำการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายได้ นักการศึกษาได้ให้ความหมายและจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในไว้คล้าย ๆ กัน ดังนี้

สัจจ อุทรานันท์ (2530 : 118) กล่าวว่า การนิเทศภายใน คือ กระบวนการทำงานของผู้บริหารโรงเรียน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายในการพัฒนาคุณภาพการทำงานของครูและบุคลากรภายในโรงเรียน เพื่อให้ได้มาซึ่งสัมฤทธิ์ผลสูงสุดในการเรียนของนักเรียน

กิติมา ปรีดีดิลก (2532 : 307) กล่าวว่า การนิเทศภายใน คือ การติดตามช่วยเหลือ สนับสนุนการปฏิบัติงานให้สำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสูง ผู้ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจ ซึ่งเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารโรงเรียน

เมธี ปลื้มธนาภรณ์ (2533 : 70) ได้กล่าว การนิเทศภายใน หมายถึง การร่วมมือกันทำงานโดยใช้เหตุผลและปัญญา การติดต่อสื่อสารกัน การใช้มนุษยสัมพันธ์การเปลี่ยนแปลงเพื่อความก้าวหน้าการพิจารณาถึงความต้องการของสถาบันและปัจเจกบุคคล เพื่อพัฒนาการบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอนให้มีการปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ก้าวหน้า และเกิดประโยชน์สูงสุด

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 : 37-59) กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียนมีดังต่อไปนี้

1. การประชุมก่อนเปิดเรียน เป็นการชี้แจง นัดหมาย สั่งการ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการปฏิบัติงานร่วมกัน
2. การประชุมนิเทศ เป็นการแนะนำสถาบัน นโยบาย วัตถุประสงค์และแนวการดำเนินงานของหน่วยงาน
3. การให้คำปรึกษาหารือ เป็นการพบปะกันระหว่างผู้บริหารกับผู้รับการนิเทศ ซึ่งอาจทำได้หลายวิธี
4. การอบรม การให้ครูได้เข้าศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในวิชาชีพ
5. การประชุมปฏิบัติการ เป็นการประชุมที่เน้นให้ผู้เข้าประชุมมีความเข้าใจ และเกิดทักษะทั้งทางทฤษฎีและการปฏิบัติอย่างแท้จริง
6. การสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่สนใจร่วมกัน

7. การระดมความคิด เป็นการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่สนใจร่วมกัน

8. การสาธิตการสอน มุ่งให้เห็นการดำเนินงานในสถานการณ์คล้ายของจริง

9. การให้ศึกษาเอกสารทางวิชาการ เป็นการศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แล้วนำความรู้ถ่ายทอดแก่คณะครูต่อไป

10. การสนทนาทางวิชาการ โดยการประชุมครูหรือกลุ่มสนใจในเรื่องราวข่าวสารเดียวกัน โดยให้มีผู้นำสนทนาในเรื่องที่สนใจ

11. การเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน พบและสังเกตการทำงานของครูในชั้นเรียน เพื่อร่วมพัฒนางานให้มีคุณภาพ

12. การศึกษาดูงาน เป็นการค้นคว้าและเพิ่มพูนประสบการณ์ในสถานที่ต่าง ๆ

13. การสังเกตการสอน การจัดให้บุคคลหนึ่งที่มีความรู้ความสนใจในเรื่องการเรียนการสอน สังเกตพฤติกรรมการสอนของครูในขณะที่ทำการสอน

14. การวิจัยเชิงปฏิบัติการ เป็นการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและครูในการแก้ไขปรับปรุงการเรียนการสอน

15. การเขียนเอกสาร บทความทางวิชาการ วิธีการสนับสนุนให้ครูเขียนหนังสือประกอบการอ่าน หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เป็นเครื่องมือในการพัฒนาการเรียนการสอน

16. การจัดนิทรรศการ เป็นการนำความรู้ ข่าวสาร ผลงานมาจัดแสดงเพื่อนำเสนอความรู้หรือประชาสัมพันธ์

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536 : 8-9)

ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารในการดำเนินการนิเทศภายในว่า

1. ศึกษาและทำความเข้าใจหลักและวิธีการนิเทศ

2. สร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างคณะครูและผู้บริหารในโรงเรียน

3. แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายใน

4. ให้คณะกรรมการมีหน้าที่วางแผนเพื่อดำเนินงานนิเทศภายใน

5. จัดให้มีเครื่องเอกสารที่จำเป็นเพียงพอ

6. ดำเนินการนิเทศตามแผนที่กำหนด

7. เลือกใช้กิจกรรมการนิเทศที่เหมาะสม

8. เยี่ยมชั้นเรียนสังเกตการสอน เพื่อทราบปัญหาและพฤติกรรมการสอน

โดยมีแบบบันทึก

9. จัดให้มีการประเมินผลการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาความสามารถของครู

10. จัดแฟ้มข้อมูลที่รวบรวมผลการนิเทศและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

หนังสือ พุทธะวัน (2536 : 11) กล่าวว่า การนิเทศภายใน คือ ความพยายามทั้งหลายที่ผู้นิเทศจะทำให้ครูผู้สอน และเจ้าหน้าที่ในโรงเรียนที่ตนรับผิดชอบ มีความเป็นผู้นำในการปรับปรุงการสอนให้มีประสิทธิภาพด้วยการกระตุ้นและส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาวิชาชีพ ให้ก้าวหน้า โดยสามาถที่จะเลือกใช้จุดประสงค์ในการสอน สื่อการสอน ระเบียบวิธีสอน และการประเมินผลให้สอดคล้องและเหมาะสม

งานการศึกษากรุงเทพมหานคร (2540 : 7) กล่าวว่า การนิเทศภายใน คือกระบวนการในการปฏิบัติงาน ที่ผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนร่วมมือกันจัดขึ้น โดยมีจุดประสงค์ที่จะปรับปรุงงานด้านต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนในทางที่จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 ก : 135) ได้ให้ความหมายของการนิเทศภายในไว้ดังนี้ การนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง ความพยายามทุกชนิดของผู้ที่อยู่โรงเรียนตั้งแต่ผู้บริหารลงไปในอันที่จะปรับปรุงส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนการสอนในโรงเรียนให้ดีขึ้น เป็นการเพิ่มพลังการปฏิบัติงานของครู รวมทั้งครูมีความก้าวหน้าในอาชีพและผลขั้นสุดท้าย คือการศึกษาของเด็กก้าวหน้าไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สมเดช สีแสง (2541 : 192) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศไว้

3 ประการ คือ

1. เพื่อพัฒนาคน การนิเทศการศึกษาเป็นแกนนำช่วยเหลือให้คนในองค์กรนั้น ๆ มีความรู้ความสามารถในการทำงานมากขึ้น

2. เพื่อพัฒนางาน การนิเทศการศึกษาเป็นการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือสร้างสรรค์วิธีการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. เพื่อประสานสัมพันธ์การนิเทศการศึกษาเป็นการสร้างความเข้าใจในการทำงาน รวมทั้งความเข้าใจระหว่างกลุ่มคนและสังคม

กระทรวงศึกษาธิการ (2541 ข : 87) กล่าวว่า การนิเทศภายในที่ประสบผลสำเร็จจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของครูและบุคลากรทุกฝ่ายจะร่วมมือกันในการพัฒนาตนเองตามศักยภาพนั้น ขึ้นชมกับความสำเร็จของตนส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน หัวใจของการนิเทศภายในนั้นคือการเรียนรู้ของครูเพื่อพัฒนาตนเองให้มีความรู้ที่ทันสมัย

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 ข : 52-53) ว่าหลักการนิเทศภายในมีหลักเกณฑ์ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จดังนี้

1. การนิเทศภายในโรงเรียน จะต้องดำเนินไปอย่างมีระบบและต่อเนื่องตามขั้นตอนการนิเทศ

2. บุคลากรที่เป็นหลักสำคัญในการดำเนินงานพัฒนาระบบนิเทศภายในโรงเรียน คือผู้บริหารโรงเรียนต้องดำเนินการโดยเปิดโอกาสให้คณะครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

3. การนิเทศภายในโรงเรียนจะต้องสอดคล้องกับความต้องการจะเป็นในการพัฒนาครูของโรงเรียนและสอดคล้องกับระดับพัฒนาการของครู

4. เป้าหมายสำคัญในการนิเทศ ส่งเสริมพัฒนาครูเพื่อให้เป็นครูระดับ
มืออาชีพ

สรุปได้ว่า งานนิเทศภายในเป็นการกระตุ้นให้เกิดความเคลื่อนไหวทาง
วิชาการอย่างต่อเนื่อง ทำให้ครูสามารถดำเนินการสอนได้อย่างตรงเป้าหมาย และสามารถแก้ไข
ปัญหาที่กระทบต่อการเรียนการสอนได้ทันทั่วทั้ง

2.7 ด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ

ในด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ ได้มีผู้ใช้แนวคิดไว้ดังนี้
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2537 : 12) ได้กล่าวถึงด้านงานประชุม
อบรมทางวิชาการไว้ดังนี้

การฝึกอบรมเป็นกระบวนการพัฒนาความรู้และประสบการณ์ ทักษะ
ค่านิยม คุณธรรม และทักษะความชำนาญเฉพาะด้านของบุคลากรที่ไม่อาจสามารถจะทำได้ โดย
กระบวนการเรียนการสอนโดยปกติ เพื่อให้ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536 : 6)
ได้เสนอแนะเกี่ยวกับงานประชุมอบรมทางวิชาการคือ

1. ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ เพื่อวางแผนกำหนดเรื่อง
ที่จะประชุมอบรม
2. จัดให้มีการประชุม อบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับปัญหาของงานวิชาการ
ในโรงเรียน โดยครูผู้มีความรู้ความสามารถในโรงเรียน หรือเชิญบุคคลภายนอกมาเป็นวิทยากร
3. สนับสนุนให้ครูที่มีโอกาสไปเข้ารับการอบรมทางวิชาการที่สถาบันหรือ
หน่วยงานอื่นจัดขึ้น เพื่อนำความรู้ที่ได้รับกลับมาพัฒนาการเรียนการสอน
4. สนับสนุนให้ครูที่มีความรู้ความสามารถเป็นวิทยากร เพื่อจัดประชุม
อบรมทางวิชาการ
5. ประเมินผลการประชุมอบรมทุกครั้ง แล้วนำผลที่ได้มาปรับปรุงการเรียน
การสอนและการประชุมอบรมต่อไป
6. ให้มีการรายงานผลการไปประชุมอบรมหรือสัมมนาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ
งานวิชาการทุกครั้ง
7. จัดงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการจัดประชุมอบรมและอำนวยความสะดวกต่อการดำเนินงานทุกครั้ง

สนอง เครือมาก และวิสิฐ วงศ์จิตราท (2532 : 268) กล่าวว่า
การประชุมเป็นงานที่สำคัญมากอย่างหนึ่ง เพราะการประชุมเป็นกระบวนการปฏิบัติงานตามแผน
หรือโครงการที่วางไว้เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องมีความรู้ ความเข้าใจ และร่วมมือกันปฏิบัติงาน โดยใช้
ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้คุ้มค่าในเวลาที่เหมาะสมนั้นคือ ให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมี

ประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล การเตรียมการจัดประชุมดำเนินไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้และคุ้มค่ากับทรัพยากรที่ใช้ ผู้ทำหน้าที่จัดประชุม การเตรียมการประชุมตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นสำรวจสภาพปัญหาความต้องการ เป็นการสำรวจแผนงาน โครงการ ความพร้อมด้านอุปกรณ์ บุคลากรและสถานที่
2. ขั้นกำหนดทางเลือก เป็นขั้นตัดสินใจว่าจะใช้การประชุมแบบใด ใช้เทคนิคเครื่องมืออะไร ใช้เวลาที่วันและใช้สถานที่ใดเป็นที่ดำเนินการ
3. ขั้นสร้างเครื่องมือและสื่อที่จะใช้ในการประชุม เช่น เอกสารประกอบการประชุม คู่มือ แฟ้มเอกสาร ตารางการประชุม แบบประเมินผล เป็นต้น
4. ขั้นปฏิบัติการ เป็นขั้นดำเนินการประชุมตามแผนที่วางไว้คือ ปฏิบัติตาม ตารางการประชุม
5. ขั้นประเมินผลและรายงาน เป็นขั้นที่สรุปผลจากการประชุมจากแบบ ประเมินผลและรายงานให้ผู้บังคับบัญชาและผู้เกี่ยวข้องทราบ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528 ข : 8-9) ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนในการประชุมไว้ดังนี้

1. ขั้นเตรียม การประชุมทุกครั้งจะต้องเตรียมการประชุมไว้ให้พร้อม ควรพิจารณาสิ่งนี้ก่อนการประชุม
 - 1.1 เตรียมวาระการประชุม
 - 1.2 เลือกวิธีการประชุม
 - 1.3 เตรียมสถานที่ประชุม
 - 1.4 แจ้งให้คณะครูผู้เข้าร่วมประชุมทราบล่วงหน้า
 - 1.5 บอกวาระในการประชุมให้ชัดเจน
 - 1.6 สิ่งอำนวยความสะดวก
2. ขณะประชุม ในการประชุมส่วนใหญ่ผู้บริหารจะเป็นประธานการประชุม นอกจากจะดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ประธานการประชุมแล้ว ยังต้องปฏิบัติหน้าที่อื่นอีกดังนี้
 - 1.1 อย่าใช้อารมณ์มากเกินไป ให้พิจารณาด้วยเหตุผล
 - 1.2 ให้สมาชิกได้อภิปรายทุกคน อย่าให้คนใดคนหนึ่งอภิปรายมากเกินไป
 - 1.3 ชี้ให้สมาชิกได้อภิปรายตามลำดับที่ยกมือ
 - 1.4 ควบคุมการประชุมให้เป็นไปตามระเบียบวาระ
 - 1.5 วางตัวเป็นกลาง อย่ามีอคติต่อฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด
 - 1.6 สรุปมติให้ชัดเจนเมื่อจบการอภิปราย
3. หลังการประชุม
 - 3.2 ให้เลขานุการอ่านมติหรือข้อตกลงในที่ประชุมทราบทุกครั้ง
 - 3.3 ลงชื่อรับทราบรายงานการประชุมทุกครั้ง
 - 3.4 ประเมินผลการปฏิบัติงานตามมติของที่ประชุม

สรุปได้ว่า การประชุมอบรมทางวิชาการเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหาร เพื่อให้บุคลากรในหน่วยงานมีความรู้ความสามารถและสิ่งสำคัญคือ ต้องให้โอกาสบุคลากรได้แสดงความคิดเห็น ความสามารถตามขอบเขต และเสมอภาคกัน

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยได้รวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาโดยสังเขปดังนี้

ศักดิ์พงศ์ หอมหวล (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ศึกษากรณีโรงเรียนบ้านสนมดอนควี ผลการวิจัยพบว่า

1. งานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้พบว่า โรงเรียนได้วางแผนเพื่อนำหลักสูตรไปใช้โดยมีคณะทำงานศึกษาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ คณะครูได้ร่วมกันวางแผนทางปฏิบัติโดยจัดสัมมนาทุกเดือน ส่วนการประเมินผลการใช้หลักสูตรได้ปฏิบัติตามคู่มือประเมินใช้หลักสูตรด้วยตนเองของโรงเรียน ปัญหาสำคัญที่พบคือ การเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนของครูค่อนข้างช้าและเกิดข้อผิดพลาดบ่อยครั้งในการนำไปใช้ ซึ่งได้แก้ไขโดยใช้การนิเทศภายใน การจัดสัมมนาวิชาการทุกเดือน และให้โอกาสครูทุกคนได้พัฒนาตนเอง

2. งานการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญต่อการมอบหมายงานในหน้าที่ การจัดครูเข้าชั้นเรียน การนิเทศภายในโดยคณะครูได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ และมีการสัมมนาวิชาการในโรงเรียนทุกเดือน ปัญหาสำคัญที่พบคือ หนังสือแบบเรียนไม่เพียงพอ ครูบางส่วนสอนไม่ได้เต็มที่ ครูขาดความรู้พื้นฐานบางกลุ่มประสบการณ์ การปรับเนื้อหาในหลักสูตรไปเป็นกิจกรรมระดับห้องเรียน และขาดการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน

3. งานสื่อการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนได้ประชุมชี้แจงเกี่ยวกับงบประมาณ และมอบหมายให้คณะครูในโรงเรียนรับผิดชอบงานโดยให้ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนรับผิดชอบงานสื่อประกอบหลักสูตร หัวหน้างานวิชาการรับผิดชอบสื่อสำหรับการเรียนการสอน หัวหน้าธุรการการเงินและพัสดุรับผิดชอบงานจัดซื้อจัดจ้าง และคณะครูทุกคนได้จัดทำแผนการใช้สื่อและผลิตสื่อด้วยตนเอง ปัญหาที่พบคือ งบประมาณไม่เพียงพอ ขาดสื่อต้นแบบและเครื่องมือเครื่องใช้ในการผลิตสื่อ สื่อที่ผลิตได้ไม่ถาวรและครูได้เวลาผลิตสื่อน้อย ซึ่งแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยจัดหางบประมาณเพิ่มเติม หาสื่อต้นแบบ ให้ครูเข้าฝึกอบรม ใช้การผลิตสื่อเป็นกิจกรรมการเรียนการสอน และขอความร่วมมือในการผลิตสื่อจากผู้ปกครองในบางโอกาส

4. งานวัดผลประเมินผล พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญต่อการศึกษาคู่มือการวัดผลและประเมินผล แล้วมีการประชุมชี้แจงคณะครูทุกภาคเรียน เน้นการสอนซ่อมเสริม คณะครูได้ศึกษาคู่มือประเมินผลเพื่อจัดทำเอกสารประเมินผล สร้างเครื่องมือวัดผลประเมินผลด้วยตนเองทุกครั้ง สอนซ่อมเสริม พัฒนาทักษะและเทคนิควิธีการด้านวัดผลอยู่เสมอ ปัญหาสำคัญที่พบคือ การสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่มีคุณภาพ แก้ไขปัญหาให้ครูเข้าฝึกอบรม เชิญ

วิทยากรภายนอกมาให้ความรู้ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ จัดตัวอย่างเครื่องมือและประเมินผลให้ครูได้ศึกษา

5. งานห้องสมุด พบว่า ได้ปฏิบัติโดยมีคณะกรรมการห้องสมุดโรงเรียนรับผิดชอบงานห้องสมุด ส่วนคณะครูในโรงเรียนได้ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมห้องสมุดทุกห้องเรียนมีมุมหนังสือ ได้จัดกิจกรรมประจำวันเพื่อให้มุมหนังสือและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในนิสัยรักการอ่าน ปัญหาสำคัญที่พบ คือ งบประมาณซื้อหนังสือใหม่น้อย ห้องสมุดคับแคบ ซึ่งแก้ปัญหาโดยหาแหล่งสนับสนุนด้านหนังสือจากภายนอก ใช้มุมหนังสือและห้องเรียนแทนห้องสมุด

6. งานนิเทศภายใน พบว่า ได้มีคณะกรรมการนิเทศภายในในการจัดทำตารางนิเทศภายในไว้ตลอดปีการศึกษา และทำการนิเทศโดยคณะกรรมการ คณะครูในโรงเรียนได้ให้ความร่วมมือทุกกิจกรรม ปัญหาสำคัญที่พบคือ การนิเทศไม่เป็นไปตามตารางซึ่งแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยให้คณะกรรมการคนใดคนหนึ่งนิเทศในบางช่วง และส่งเสริมให้คณะครูได้นิเทศกันเอง

7. งานอบรมทางวิชาการ พบว่า ได้จัดประชุมอบรมทางวิชาการในโรงเรียนทุกปีการศึกษา ซึ่งได้วางแผนมอบหมายงานในทุกปีการศึกษา และจัดประชุมในปลายปีการศึกษา ปัญหาสำคัญที่พบคือ บุคลากรมีจำกัด งบประมาณไม่เพียงพอ การเชิญวิทยากรภายนอกไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ซึ่งแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยจัดหางบประมาณสนับสนุนและใช้บุคลากรในท้องถิ่น

ประกอบ บุญชู (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการในการพัฒนางานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า ความต้องการในการพัฒนางานด้านวิชาการ คือ งานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ในการเรียนการสอน งานสื่อการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานห้องสมุด งานนิเทศการศึกษา งานวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน งานส่งเสริมการสอน และงานประชุมอบรมทางวิชาการ โดยพบว่าความต้องการในการพัฒนาโดยรวมทุกด้านและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นงานด้านสื่อการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด

ทัศนพล ตุมรสุนทร (2541 : 144-157) ได้กำหนดการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาทั้งหมดมีการปฏิบัติงานวิชาการครบทั้ง 7 ด้าน ดังนี้ การปฏิบัติงานวิชาการระดับมาก 2 ด้าน ได้แก่ การเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลการเรียน ส่วนอีก 5 ด้าน ปฏิบัติระดับปานกลาง ได้แก่ หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การนิเทศภายใน วัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน การประชุมอบรมหรือสัมมนาทางวิชาการและห้องสมุด ส่วนปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ครูผู้สอนไม่เข้าใจหลักสูตรที่เปลี่ยนแปลง ครูส่วนใหญ่ยังไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนให้ทันสมัย ขาดแคลนครูที่มีทักษะเฉพาะวิชา งบประมาณในการผลิตสื่อการเรียนการสอนมีจำกัด ครูผู้สอนยังไม่เข้าใจวิชาการวัดผลและประเมินผล โดยเฉพาะการวัดผลแบบแฟ้มสะสมผลงาน ห้องสมุดขาดครุบรรณารักษ์ วัสดุ

ครูภัณฑ์และหนังสือสำหรับการค้นคว้ามีน้อย ครูไม่ยอมรับหน้าที่ในหน่วยงานเดียวกัน การจัดประชุม อบรมสัมมนาทางวิชาการมีน้อยไม่ทั่วถึง

วัฒนา มโนจิตร (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ประถมศึกษา มีการปฏิบัติในระดับดีมากทุกด้าน สำหรับปัญหาการบริหารงานพบว่า หลักสูตรที่ใช้ ไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น วัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอต่อการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ภูมิสมารถ เหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และงบประมาณมีน้อยไม่เพียงพอต่อการนำมาพัฒนาการเรียนการสอน งบประมาณสนับสนุนในการจัดซื้อสื่อการเรียนการสอน ส่วนข้อเสนอแนะที่พบคือ ครูผู้สอนควรมีการเตรียมการสอน โดยการจัดทำแผนการสอนและกิจกรรมการสอนตามกลุ่มประสบการณ์ให้สอดคล้องกับหลักสูตรและตัวผู้เรียน ครูผู้สอนควรมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอนวิธีการสอนให้เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่นและตัวผู้เรียนให้มากที่สุด โดยเน้นกระบวนการกลุ่มและฝึกให้นักเรียนได้เรียนรู้และปฏิบัติจริง ควรมีการกระตุ้นให้ครูได้รับความรู้ เทคนิคการสอนใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนโดยการเข้ารับการอบรม สัมมนาและศึกษาดูงาน ควรจัดบุคลากรเข้าสอนประจำชั้นประจำวิชาให้เหมาะสมกับความรู้และความสามารถของแต่ละบุคคล และควรมีการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อจัดหาและผลิตสื่อการเรียนการสอนให้มากเท่าที่เป็นอยู่

ส่วนด้านห้องสมุดและส่งเสริมการสอน ปัญหาที่พบคือ หนังสือ ตำรา วารสารต่าง ๆ มีไม่เพียงพอต่อการบริการและค้นคว้า การขาดงบประมาณสนับสนุนในการจัดซื้อหนังสือเข้าห้องสมุด การขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับห้องสมุด และสถานที่ในการจัดห้องสมุดไม่เหมาะสมและคับแคบ และการขาดความสนใจและการติดตามการดำเนินงานห้องสมุดเท่าที่ควร ส่วนข้อเสนอแนะที่พบคือ ควรมีการจัดหาหนังสือ ตำรา วารสารต่าง ๆ ไว้บริการให้เพียงพอแก่นักเรียน ควรจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดในแต่ละปีให้เพียงพอ ควรจัดบุคลากรและแต่งตั้งผู้ที่มีความรู้ความสามารถทำหน้าที่เป็นครูบรรณารักษ์ และห้องสมุดควรมีที่เป็นเอกเทศ มีขนาดกว้างขวางตามความเหมาะสมกับสภาพของนักเรียนในโรงเรียน และเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

แต่ในด้านการนิเทศการศึกษา ปัญหาที่พบคือ ขาดการวางแผนการนิเทศภายใน โรงเรียนให้เป็นระบบ ผู้บริหารโรงเรียนไม่ให้ความสำคัญในการนิเทศเท่าที่ควร ทำให้การนิเทศเป็นการทำงานที่ไม่ต่อเนื่อง ไม่มีเครื่องมือในการนิเทศที่แน่นอนและชัดเจน และครูส่วนมากยังคิดว่าการนิเทศการศึกษายังเป็นแนวคิดในการจับผิด หรือเป็นการสร้างกลุ่มในการทำงานของโรงเรียน ส่วนข้อเสนอแนะที่พบคือ ควรมีการวางแผนการนิเทศไว้อย่างเป็นระบบ ควรให้มีการนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อนำผลมาปรับปรุงแก้ไขในการนิเทศแต่ละครั้งควรมีเครื่องมือที่ชี้ชัดและแน่นอน และก่อนการนิเทศควรมีการชี้แจงวัตถุประสงค์และเป้าหมายให้คณะครูเข้าใจก่อนทุกครั้ง

โดยเฉพาะด้านการวัดผลและประเมินผล ปัญหาที่พบคือ การวัดผลและประเมินผล ไม่มีหลักหรือแนวทางในการปฏิบัติที่แน่นอน และไม่เป็นไปในแนวเดียวกัน เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผลไม่มีมาตรฐาน ครูผู้สอนมักจะวัดผลและประเมินผลเพื่อเก็บเป็นหลักฐานเท่านั้น ไม่ได้นำมาปรับปรุงผู้เรียนและพัฒนาการเรียนการสอนของตนเอง ครูบางคนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล ส่วนข้อเสนอแนะที่พบคือ ควรมีการวางแผน กำหนดแนวทางในการวัดผลและประเมินผลที่แน่นอน และสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ จัดให้มีเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผลให้ครบทุกชั้นทุกวิชา มีการดำเนินการวัดผลและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่อง โดยให้ครบทุกด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย และมีการจัดส่งครูผู้สอนให้เข้ารับการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน ด้านการวัดผลและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ

พิเชษฐ คงปัดถา (2544 : 111-115) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่มีการจัดการควบคุม ติดตามและพัฒนาการบริหารงานวิชาการทั้ง 8 ด้าน คือ ด้านการวางแผนทางวิชาการ มีการประเมินผลการวางแผนโดยสรุปและรายงานผลเมื่อสิ้นปีการศึกษา ด้านหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร มีการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการใช้หลักสูตรโดยศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอนมีหลักการจัดครูเข้าสอน โดยจัดตามความสามารถและความถนัดของครู ให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน โดยตรวจสอบผลการเรียนแต่ละภาคเรียน

สมยศ พงษ์ศิริพัฒน์ (2543 : 124-128) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดปทุมธานี พบว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดปทุมธานี ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการครบทั้ง 7 ด้าน คือ ใช้วิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อค้นหาปัญหาด้านการเรียนการสอนก่อนเปิดภาคเรียน จัดครูเข้าสอนในชั้นเรียนตรงตามความรู้ความสามารถและความถนัดของแต่ละคน แนะนำให้ครูใช้วัสดุในท้องถิ่นมาประดิษฐ์เป็นสื่อการเรียนการสอน ให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการวัดผลประเมินผล จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่านเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจเข้าไปใช้ห้องสมุด จัดมุมหนังสือในห้องเรียน จัดปฐมนิเทศครูที่บรรจุใหม่ให้เข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในด้านการเรียนการสอน สนับสนุนให้ครูเข้ารับการประชุมอบรมในด้านการเรียนการสอนอยู่เสมอ

2) ปัญหาในการปฏิบัติงานส่วนใหญ่ คือ การขาดบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในการวิเคราะห์หลักสูตรของแต่ละกลุ่มประสบการณ์ ครูบางคนไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนให้สอดคล้องกันทั้งหลักสูตร ครูไม่ได้ดัดแปลงวัสดุท้องถิ่นมาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน ขาดเครื่องมือที่มีคุณภาพในการประเมินผลการเรียนการสอน สภาพห้องสมุดไม่เหมาะสมและไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดการศึกษาค้นคว้า ครูขาดความกระตือรือร้นในการเพิ่มพูนความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง และไม่ได้ทำแผนประชุมอบรมทางวิชาการประจำปี

พรศรี เคนถาวร (2542 : 89-90) ได้ศึกษาปัญหาการปฏิบัติงาน การในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครอุดรธานี ผลการศึกษาพบว่า ครู-อาจารย์ โดยส่วนรวม จำแนกตามสถานภาพมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัด เทศบาลนครอุดรธานี โดยภาพรวม และเป็นรายด้านทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีรายชื่อ ในปัญหาระดับมากที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด จำนวน 1 ข้อ ในแต่ละด้านดังนี้คือ โรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดให้มีหนังสือ เอกสารเกี่ยวกับการจัดหา จัดทำและการใช้สื่อการสอนให้ครูได้ศึกษา ทุกกลุ่มประสบการณ์ ขาดเครื่องมือในการนิเทศที่ดีและมีประสิทธิภาพ ขาดการวิเคราะห์ข้อ เพื่อจัดทำเป็นข้อสอบมาตรฐาน งบประมาณในการจัดหาบำรุงการรักษหนังสือไม่เพียงพอ ลากรับผิดชอบงานอื่นมากจึงไม่ค่อยมีเวลาสอนเต็มที่ มีงานอื่นให้ทำมากเกินไป โรงเรียนไม่จัด งบประมาณสำหรับใช้ในการพัฒนาบุคลากร

ผู้บริหารโรงเรียนและพนักงานครูเทศบาล ได้เสนอแนะแนวทางการแก้ไข ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครอุดรธานี ดังนี้ ควรจัดให้มีการ รมประชุมเชิงปฏิบัติการให้กับบุคลากรในโรงเรียนได้มีความรู้ความเข้าใจ และประสบการณ์ ด้านทักษะเทคนิคในการวางแผนงานวิชาการ ควรจัดให้ครูฝ่ายปฏิบัติการสอนรับผิดชอบเฉพาะ เรียนการสอนมากกว่ากิจกรรมอื่น ควรสนับสนุนให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจในการผลิตสื่อและ ใช้สื่อการเรียนการสอน โดยจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการ เทคนิควิธีการผลิตสื่อเพื่อให้มี ะรู้ความสามารถด้านบรรณารักษ์ของห้องสมุด ควรแนะนำการสร้างเครื่องมือที่ดี และมี ะสิทธิภาพในการนิเทศการเรียนการสอน และควรจัดให้มีการกำหนดมาตรฐานของเครื่องมือที่ใช้ การวัดผลและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

ปนัดดา พรพิณเนส (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพและปัญหา รดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรณีศึกษา เรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทานระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา 2539 พบว่า การดำเนินการ การวัดผลและประเมินผล โรงเรียนสนับสนุนโดยการประชุมชี้แจงเพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจ กับการวัดผลและประเมินผล มีการวางแผนการวัดผลประเมินผลโดยกำหนดให้วัดผล ะเมินผลภาคเรียนละ 2 ครั้ง และมีการจัดทำข้อสอบมาตรฐานเพื่อจัดทำเป็นคลังข้อสอบ มีการ ผลการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนไปใช้เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน วจสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และใช้ในการวิเคราะห์ข้อสอบ มีการติดตามผลการ และประเมินผลโดยการจัดทำสถิติข้อมูลเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลนักเรียน

หนูพิศ คลังภูเขียว (2537 : 70-74) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงาน ุหาและความต้องการด้านงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา ังหวัดชัยภูมิ พบว่าโดยภาพรวมมีการปฏิบัติงานด้านวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา านรายด้าน มีด้านการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการวางแผนและ หนดวิธีดำเนินงาน มีการปฏิบัติในระดับมาก นอกนั้นมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง สำหรับ ุหาและความต้องการการพัฒนางานที่อยู่ในระดับต้น ๆ เป็นงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

สมเพียร ประจิมทิศ (2543 : 70-71) ได้ศึกษาการดำเนินงานวิชาการตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย พบว่าโรงเรียนมีการดำเนินงานวิชาการทั้งโดยรวมและจำแนกเป็นรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้านเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านงานนิเทศการศึกษา ด้านงานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดแหล่งเรียนรู้และสื่อสนับสนุนอื่น ๆ และด้านงานการเรียนการสอน

บัณฑิต ตุงคะสมิต (2543 : 89-93) ได้ศึกษาความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการศึกษาพบว่า

1. การศึกษาความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพในการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในภาพรวมมีความต้องการในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีระดับความต้องการอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยความต้องการจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดอาคารสถานที่ ด้านนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการวัดและประเมินผลและด้านการนิเทศการศึกษา ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความต้องการของผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามตำแหน่งในภาพรวมพบว่า ผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพมีความต้องการในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารมีความต้องการมากกว่าครูผู้สอนวิชาชีพ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพมีความต้องการในการบริหารงานวิชาการ ด้านสื่อการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดอาคารสถานที่ และด้านการนิเทศการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารมีความต้องการในการบริหารงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยมากกว่าครูผู้สอนวิชาชีพทุกด้าน ส่วนด้านการนำหลักสูตรไปใช้และการวัดและประเมินผล ผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพมีความต้องการในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ผลการเปรียบเทียบความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามสาขาวิชาที่เปิดสอนคือ เกษตรกรรม ดหกรรม พาณิชยกรรม และช่างอุตสาหกรรมในภาพรวมพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการทั้งสี่สาขาวิชาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีความต้องการอยู่ในระดับมาก

บุญเลี้ยง ทุมคำ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาระบบการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่าสภาพปัจจุบันและปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา มีสภาพการปฏิบัติงาน

โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับ “ปานกลาง” ยกเว้นงานวัดผลและประเมินผล มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ “มาก” ส่วนปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับ “ปานกลาง”

เมื่อทดสอบความแตกต่างพบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดกลาง มีสภาพปัจจุบันและปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนโรงเรียนขนาดเล็กปรากฏว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เกรียงไกร ศรีลี (2542 : 80-82) ได้ทำการศึกษาความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า

1. ครูวิชาการและครูผู้สอนมีความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการ โดยรวมทุกด้านและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ครูวิชาการและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีระดับความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการโดยรวมและเป็นรายด้าน 8 ด้าน ไม่แตกต่างกัน แต่มีระดับความต้องการด้านห้องสมุดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูวิชาการและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก มีระดับความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการมากกว่ากลุ่มที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่

3. จากข้อเสนอแนะเพิ่มเติมพบว่า ครูวิชาการและครูผู้สอนต้องการการสนับสนุนด้านงบประมาณในการปฏิบัติงาน และการประชุมอบรมสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และเพิ่มพูนความรู้ทั้งด้านวิชาการ หลักสูตรและการจัดทำสื่อการเรียนการสอน

ประนอม นันทกุล (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาทางวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษาพบว่า

1. ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี รวมทุกด้านและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของแต่ละด้านพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกันยกเว้นด้านการเรียนการสอน ข้อที่พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมากคือ ครูผู้สอนไม่ครบทุกกลุ่มประสบการณ์ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ครูผู้สอนครบทุกกลุ่มประสบการณ์เหมาะสมกับผู้เรียน

2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี ของข้าราชการในโรงเรียนขนาดแตกต่างกันพบว่า ข้าราชการในโรงเรียนขนาดกลางมีปัญหาโดยรวมและปัญหารายด้าน 5 ด้าน คือ ด้านการเรียนการสอน ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ด้านส่งเสริมการสอนและด้านประชุมอบรมทางวิชาการ มากกว่าข้าราชการในโรงเรียนใหญ่กับขนาดเล็ก และด้านวัดผลและประเมินผล มีปัญหามากกว่าข้าราชการในโรงเรียนขนาดเล็กกับขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนอีก 4 ด้านที่เหลือคือด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านห้องสมุด

ด้านนิเทศการศึกษาและด้านการวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินการข้าราชการในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีปัญหาแตกต่างกัน

3. แนวทางการแก้ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอท่าเรือ จังหวัดอุดรธานี ที่มีขนาดแตกต่างกันดังนี้

3.1 โรงเรียนขนาดใหญ่ ควรแก้ปัญหาด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตร ไปใช้เกี่ยวกับการจัดหลักสูตร เอกสารประกอบหลักสูตรให้เพียงพอ ด้านการเรียนการสอนควรให้ความสนใจในการทำบันทึกการสอน โดยผู้บริหารนิเทศอย่างสม่ำเสมอ

3.2 โรงเรียนขนาดกลางควรแก้ปัญหาด้านการเรียนการสอน โรงเรียน ครูผู้สอนครบทุกกลุ่มประสบการณ์ โดยบันทึกเสนอผู้มีอำนาจในการสั่งบรรจุ และครูผู้สอนควรจัด กิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน

3.3 โรงเรียนขนาดเล็ก ควรแก้ปัญหาด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตร ไปใช้ โรงเรียนควรจัดครูเข้าสอนให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ โดยจัดตามสาขาวิชาเอกที่ครู ผู้สอนถนัด

สรุปได้ว่า งานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุดที่ผู้บริหารควรให้ความสำคัญผู้บริหารและครูผู้สอนต้องทำความเข้าใจแนวการจัดประสบการณ์ และสามารถนำไปใช้ได้ถูกต้อง ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำในด้านการจัดการเรียนการสอนต้องนิเทศ กำกับ ติดตามให้ครูผู้สอน ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างราบรื่น ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อและใช้สื่อให้เหมาะสม ตรงกับวัตถุประสงค์ ควบคุมการวัดผลประเมินผลให้ครอบคลุม

3.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

3.2.1 การนิเทศงานวิชาการ

เวน (Wayn. 1980 : 1293-A) ได้ทำการศึกษาเรื่องการรับรู้ บทบาทการนิเทศการศึกษาของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาบทบาท การนิเทศการศึกษาของครูใหญ่ในเรื่องหน้าที่ความรับผิดชอบ และขอบข่ายของงานนิเทศและวิธีการ นิเทศตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่า

1. ในด้านความรับผิดชอบและขอบข่ายของงานที่มีความสำคัญสูง ได้แก่ งานเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน การแนะแนว การบริหารงานวิชาการ และงานนิเทศภายใน
2. เกี่ยวกับงานนิเทศภายในโรงเรียน ผู้รับผิดชอบมากคือ ครูใหญ่ และผู้ช่วยครูใหญ่ ครูผู้สอนทำหน้าที่น้อยมาก
3. เกี่ยวกับเวลาที่ใช้ทำงาน งานที่ครูใหญ่ใช้เวลาที่น้อยที่สุดคือ งานที่เกี่ยวกับวัสดุ ส่วนงานที่ครูใหญ่ใช้เวลามากที่สุดคือ งานนิเทศภายใน งานเกี่ยวกับหลักสูตร งานการสอนและงานแนะแนว
4. เทคนิคการนิเทศที่ได้ผล ได้แก่ วิธีเยี่ยมชั้นเรียน การประชุมกับครู ส่วนวิธีที่ได้ผลน้อยคือ วิธีใช้เอกสาร

3.2.2 งานส่งเสริมหลักสูตร

บินดา (Binda. 1989 : 9942-A) ได้วิจัยเกี่ยวกับผู้บริหาร

โรงเรียนประถมศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการส่งเสริมหลักสูตร พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนได้จัดหลักสูตรให้สนองความต้องการและความสามารถของนักเรียน ดังนั้น โรงเรียนจึงได้ทุ่มเทเวลาส่วนใหญ่ให้กับ การปรับปรุงหลักสูตรใหม่ ทั้งการพัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องกับหลักสูตร การจัดหาวัสดุและสื่อประกอบการสอน การกำหนดแผนการสอน ขยายโครงสร้างงานวิชาการให้กว้างขึ้นและส่งเสริมการเป็นผู้นำแก่นักเรียน ส่วนปัญหาที่พบคือ ในการปรับปรุงหลักสูตรระยะแรกตามนโยบายส่วนกลาง ดังนั้น เนื้อหาจึงไม่สอดคล้องกับความต้องการท้องถิ่นต่อมาได้มีการพัฒนาโดยผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้นำหลักสูตร ทำให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติมากขึ้น มีบรรยากาศห้องเรียนที่พึงประสงค์ นักเรียนเป็นผู้นำสูง นักเรียนอ่านออกเขียนได้มากขึ้น ตลอดจนการพัฒนาด้านความรู้สึกรักนึกคิด และคุณลักษณะที่พึงประสงค์อื่นของสังคม

แอกที (Agthe. 1980 : 935-A) ได้วิจัยเกี่ยวกับการรับรู้บทบาทหน้าที่ครูใหญ่ และครูวิชาการ พบว่า ครูใหญ่มุ่งบริหารงานอื่น จึงควรให้ความสำคัญในการนิเทศการศึกษาให้มากขึ้น ครูใหญ่และครูยอมรับว่าการจะปรับปรุงการเรียนการสอนนั้นต้องทำร่วมกัน โดยครูใหญ่ต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้สั่งการมาเป็นผู้ประสาน

สรุป ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นให้บุคลากรได้พัฒนาตนและพัฒนาการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ โดยใช้กระบวนการบริหารและเทคนิคที่หลากหลายในการจะทำงานประสบความสำเร็จ

จากการศึกษางานวิจัยทั้งในและนอกประเทศ สรุปได้ว่า หัวใจสำคัญของโรงเรียน คือการบริหารงานวิชาการ โดยโรงเรียนต้องปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการให้สมบูรณ์ทั้ง 7 ด้าน ซึ่งโรงเรียนต่าง ๆ มีความต้องการในการพัฒนาโดยรวมทุกด้านและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยสนใจที่จะทำการศึกษา เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการขอรับการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง สภาพความต้องการและความเป็นไปได้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด โดยผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพที่ปรากฏ ความต้องการและความเป็นไปได้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนหินดาด จังหวัดกาญจนบุรี

ประชากร

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากประชากร โดยประชากรที่ใช้วิจัย ได้แก่ ครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา หัวหน้าและผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอทองผาภูมิ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด ปีการศึกษา 2545 จำนวน 8 โรงเรียน มีจำนวนครู 88 คน ผู้บริหาร 8 คน หัวหน้าและผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษา 2 คน รวมทั้งสิ้น 98 คน ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนข้าราชการครู กลุ่มโรงเรียนหินดาด จังหวัดกาญจนบุรี

ลำดับที่	ชื่อโรงเรียน	จำนวน/คน	จำนวนผู้บริหาร
1	บ้านนามกู่	8	1
2	บ้านหินดาด	8	1
3	บ้านกู่แห่	24	1
4	วัดหินดาด	8	1
5	บ้านหนองเจริญ	10	1
6	บ้านลิ้นถิ่น	13	1
7	บ้านวังผาดาด	8	1
8	บ้านดงไคร้ง	9	1
รวม		88	8

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โดยกำหนดข้อความคำถามให้เลือกตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพที่ปรากฏและความต้องการการสนับสนุน การปฏิบัติงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนหินดาด จังหวัดกาญจนบุรี เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดค่าความต้องการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 1 หมายถึง สภาพที่ปรากฏและการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง สภาพที่ปรากฏและความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการน้อย
- 3 หมายถึง สภาพที่ปรากฏและความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการปานกลาง
- 4 หมายถึง สภาพที่ปรากฏและความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการมาก
- 5 หมายถึง สภาพที่ปรากฏและความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการมากที่สุด

ตอนที่ 3 ความเป็นไปได้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับมาก ปานกลาง และน้อย

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถามที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

7 งาน

2. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

3. สร้างแบบสอบถามและนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความเหมาะสม และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

4. นำแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และครอบคลุมเนื้อหา เพื่อพิจารณาหาความตรงเชิงเนื้อหา

5. หาค่าความเชื่อมั่น โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากรอื่น ในจังหวัดกาญจนบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์

หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้หลักสูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (α Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach, 1970 :) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.97

6. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้กับประชากรที่ศึกษา จำนวน 96 ฉบับ ได้รับคืนมาทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 100.00

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการดังนี้

1. ขอหนังสือราชการจากสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ถึงผู้บริหารโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของครูในโรงเรียน

2. ผู้วิจัยดำเนินการแจกและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง เพื่อให้ได้แบบสอบถามครบถ้วน

3. นำแบบสอบถามไปสัมภาษณ์ผู้บริหารถึงความเป็นไปได้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการ จำนวน 10 ฉบับ ได้รับคืนมาคิดเป็นร้อยละ 100.00

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC* (Statistical Package for the Social Science) ซึ่งดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1.1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติร้อยละ (Percentage)

1.2 ข้อมูลสภาพที่ปรากฏและความต้องการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด วิเคราะห์ข้อมูลคือค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (μ) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

1.3 สนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย (μ) และความเบี่ยงเบน (σ)

2. เกณฑ์การให้คะแนนและการแปลความหมาย

2.1 กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนข้อมูลดังนี้

คะแนน	เกณฑ์	ความหมาย
5	มากที่สุด	สภาพที่ปรากฏและการสนับสนุนการปฏิบัติงานมากที่สุด
4	มาก	สภาพที่ปรากฏและการสนับสนุนการปฏิบัติงานมาก
3	ปานกลาง	สภาพที่ปรากฏและความต้องการในการสนับสนุนการปฏิบัติงานปานกลาง
2	น้อย	สภาพที่ปรากฏและความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานน้อย
1	น้อยที่สุด	สภาพที่ปรากฏและความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานน้อยที่สุด

2.2 เกณฑ์การแปลความหมาย นำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด
ดังนี้ (บุษม ศรีสอาด, 2535 : 100) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	เกณฑ์	การแปลความหมาย
4.50-5.00	มากที่สุด	สภาพที่ปรากฏและความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50-4.49	มาก	สภาพที่ปรากฏและความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับมาก
2.50-3.49	ปานกลาง	สภาพที่ปรากฏและความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง
1.50-2.49	น้อย	สภาพที่ปรากฏและความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย
1.00-1.49	น้อยที่สุด	สภาพที่ปรากฏและความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้ผู้วิจัย ขอเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยว กับสภาพที่ปรากฏความต้องการ และความเป็นไปได้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด จำแนก เป็นรายด้านและรวมทุกด้าน

ตอนที่ 3 ความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด จำแนก เป็นรายด้านและรวมทุกด้าน

ตอนที่ 4 ความเป็นไปได้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติพื้นฐานดังนี้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอข้อมูลในตารางประกอบการบรรยาย ดังแสดงในตารางต่อไป

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และเงินเดือน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ และนำเสนอข้อมูลในตารางประกอบการบรรยาย ดังนี้

ตารางที่ 2 สถานภาพทั่วไปของครูและผู้บริหาร ในโรงเรียนประถมศึกษา

ผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 หญิง	30	31.25
1.2 ชาย	66	68.75
2. อายุ		
2.1 ต่ำกว่า 35 ปี	49	51.01
2.2 36 - 50 ปี	43	44.79
2.3 มากกว่า 50 ปี	4	4.17
3. วุฒิการศึกษา		
3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	8	8.33
3.2 ปริญญาตรี	85	88.54
3.3 ปริญญาโทหรือสูงกว่า	3	3.13
4. ประสบการณ์การทำงาน		
4.1 ต่ำกว่า 10 ปี	49	51.04
4.2 10 - 20 ปี	28	29.17
4.3 มากกว่า 20 ปี	19	19.79
5. เงินเดือน		
5.1 ต่ำกว่า 10,000 บาท	42	43.75
5.2 10,000 - 15,000 บาท	33	34.38
5.3 มากกว่า 15,000 บาท	21	21.88

จากตารางที่ 2 พบว่า ครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 68.75 มีอายุต่ำกว่า 35 ปี คิดเป็นร้อยละ 51.04 มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 88.54 มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 51.04 และ ได้รับเงินเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 43.74

ตามข้อที่ 2 สภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด จำแนกเป็นรายด้านและรวมทุกด้าน

ตารางที่ 3 สภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด จำแนกเป็นรายด้านและรวมทุกด้าน

สภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการ	μ	σ	การแปลผล
1. ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้	3.06	1.13	ปานกลาง
2. ด้านการเรียนการสอน	3.25	1.10	ปานกลาง
3. ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน	2.88	0.99	ปานกลาง
4. ด้านวัดผลและประเมินผล	3.20	1.09	ปานกลาง
5. ด้านห้องสมุด	2.89	1.20	ปานกลาง
6. ด้านนิเทศภายใน	3.10	1.04	ปานกลาง
7. ด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ	3.17	1.05	ปานกลาง
รวม	3.08	1.09	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 พบว่า สภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.08$, $\sigma = 1.09$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สภาพที่ปรากฏอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยสภาพที่ปรากฏด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับสูงสุด ($\mu = 3.25$, $\sigma = 1.10$) รองลงมา คือ ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\mu = 3.20$, $\sigma = 1.09$) และด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ ($\mu = 3.17$, $\sigma = 1.05$)

ตารางที่ 4 สภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
 งานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด ด้านหลักสูตรและ
 การนำหลักสูตรไปใช้

สภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้	μ	σ	การแปลผล
1. การสำรวจความต้องการความจำเป็นและปัญหาของท้องถิ่น ก่อนกำหนดหลักสูตรท้องถิ่น	2.99	1.18	ปานกลาง
2. ใช้ภูมิปัญญาหรือวิทยาการท้องถิ่นช่วยพัฒนาหลักสูตรให้ สอดคล้องกับข้อกำหนดในพ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	2.92	1.13	ปานกลาง
3. ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรท้องถิ่น	2.94	1.10	ปานกลาง
4. การสร้างหลักสูตรโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	3.03	1.17	ปานกลาง
5. การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น	3.14	1.03	ปานกลาง
6. การจัดหาหลักสูตรและเอกสารหลักสูตรให้เพียงพอกับ ความต้องการ	3.07	1.05	ปานกลาง
7. การแนะนำครูให้เข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตร ไปใช้	3.30	1.08	ปานกลาง
8. การจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองนักเรียนเข้าใจ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	2.91	1.27	ปานกลาง
9. การสนับสนุนให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับหลักสูตรและความสามารถของนักเรียน	3.20	1.11	ปานกลาง
10. การกำกับติดตาม นิเทศและประเมินผลการสอนให้เป็นไปตาม หลักสูตรโดยสม่ำเสมอ	3.09	1.05	ปานกลาง
รวม	3.06	1.13	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 พบว่า สภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการใน
 โรงเรียนประถมศึกษา ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
 ($\mu = 3.06$, $\sigma = 1.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สภาพที่ปรากฏอยู่ในระดับปานกลาง
 ทุกข้อ โดยสภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการแนะนำครูให้เข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรให้เพียงพอกับ
 ความต้องการ อยู่ในระดับสูงสุด ($\mu = 3.30$, $\sigma = 1.08$) รองลงมา คือ การสนับสนุนให้สามารถ
 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรและความสามารถของนักเรียน ($\mu =$
 3.20 , $\sigma = 1.11$) และการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ($\mu =$
 3.14 , $\sigma = 1.03$)

ตารางที่ 5 สภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา
 จังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด
 งานการเรียนการสอน

สภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านการเรียนการสอน	μ	σ	การแปลผล
1. การจัดตารางสอนโดยคำนึงถึงความสอดคล้องของกิจกรรมการเรียนการสอน	3.45	1.00	ปานกลาง
2. การให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนการสอน	3.68	1.10	มาก
3. การจัดครูเข้าสอนให้เหมาะสมกับระดับชั้นและวิชาที่สอน	3.32	1.14	ปานกลาง
4. ส่งเสริมจัดหาสื่อเทคโนโลยีช่วยสอนให้มากยิ่งขึ้น	2.91	1.07	ปานกลาง
5. การสนับสนุนวิธีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย	3.15	0.87	ปานกลาง
6. การสนับสนุนวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการเรียนรู้คิดอย่างมีเหตุผลและสอดคล้องกับเนื้อหา	3.30	0.94	ปานกลาง
7. การสนับสนุนให้มีการแนะนำแหล่งความรู้ให้นักเรียนค้นหาความรู้และตัดสินใจได้ด้วยตนเอง	3.17	0.96	ปานกลาง
8. การสนับสนุนให้มีการปฏิบัติจริงควบคู่ไปกับการเรียนทฤษฎี	3.35	1.10	ปานกลาง
9. การสนับสนุนการสอนโดยสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์	3.49	1.10	ปานกลาง
10. การเชิญวิทยากรหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ความรู้แก่นักเรียนตามสภาพท้องถิ่น	2.72	1.05	ปานกลาง
รวม	3.25	1.10	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 พบว่า สภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.25$, $\sigma = 1.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สภาพที่ปรากฏอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ยกเว้นสภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก โดยสภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนการสอนอยู่ในระดับสูงสุด ($\mu = 3.68$, $\sigma = 1.10$) รองลงมา คือ การสนับสนุนการสอนโดยสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ($\mu = 3.49$, $\sigma = 1.10$) และการจัดตารางสอนโดยคำนึงถึงความสอดคล้องของกิจกรรมการเรียนการสอน ($\mu = 3.45$, $\sigma = 1.00$)

ตารางที่ 6 สภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินตาด
ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

สภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน	μ	σ	การแปลผล
1. การจัดหาและบริการวัสดุประกอบหลักสูตรให้เพียงพอ	2.91	1.00	ปานกลาง
2. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูรู้จักใช้และเก็บรักษาสื่อการเรียนการสอน	3.21	0.89	ปานกลาง
3. การจัดให้มีระบบบริการสื่อการเรียนการสอนให้สะดวกในการนำไปใช้	2.71	0.97	ปานกลาง
4. การประสานงานกับสำนักงานกลุ่มโรงเรียนและหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อขอใช้สื่อการเรียนการสอน	2.42	0.99	น้อย
5. ส่งเสริมให้ครูรู้จักคิดค้น สร้างสรรค์สื่อหรือวิธีการใหม่ ๆ	3.20	1.08	ปานกลาง
6. การส่งเสริมให้แสวงหาแหล่งและวิทยากรในท้องถิ่น	2.80	1.02	ปานกลาง
7. การสนับสนุนให้กำหนดสื่อที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและวิธีการสอน	3.09	1.00	ปานกลาง
8. การสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการในการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน	2.84	1.06	ปานกลาง
9. การจัดงบประมาณสนับสนุนจัดซื้อ - หา และสร้างสื่อการเรียนการสอน	2.84	0.98	ปานกลาง
10. จัดให้มีการติดตามและประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ	2.78	1.02	ปานกลาง
รวม	2.88	0.99	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 พบว่า สภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.88$, $\sigma = 0.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สภาพที่ปรากฏอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ยกเว้นสภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการประสานงานกับสำนักงานกลุ่มโรงเรียนและหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อขอใช้สื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับน้อย โดยสภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูรู้จักใช้และเก็บรักษาสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับสูงสุด ($\mu = 3.21$, $\sigma = 0.89$) รองลงมา คือ ส่งเสริมให้ครูรู้จักคิดค้น สร้างสรรค์สื่อหรือวิธีการใหม่ ๆ ($\mu = 3.20$, $\sigma = 1.08$) และการสนับสนุนให้กำหนดสื่อที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและวิธีการสอน ($\mu = 3.09$, $\sigma = 1.00$)

ตารางที่ 7 สภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินตาด
ด้านวัดผลและประเมินผล

สภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านวัดผลและประเมินผล	μ	σ	การแปลผล
1. วางแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละภาคเรียนอย่างชัดเจน	3.65	0.95	มาก
2. การจัดประชุมอบรมให้ความรู้แก่ครูในด้านการวัดผลและ ประเมินผล	3.04	1.12	ปานกลาง
3. การแนะนำครูให้ทราบวัตถุประสงค์ของการวัดผลและ ประเมินผล	3.25	1.12	ปานกลาง
4. การจัดทำแผนภูมิหรือตารางแสดงความก้าวหน้าทางการเรียน ของนักเรียน	3.50	1.04	มาก
5. การจัดให้มีเครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล อย่างเพียงพอ	3.00	0.95	ปานกลาง
6. ดำเนินการวิเคราะห์เครื่องมือวัดผลและประเมินผลก่อนนำไปใช้	2.75	1.01	ปานกลาง
7. การควบคุม กำกับ ติดตามการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ ให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้	3.09	0.91	ปานกลาง
8. จัดให้มีการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงของผู้เรียน	3.23	1.09	ปานกลาง
9. การควบคุมให้ครูวัดผลและประเมินผลผู้เรียนให้ ครอบคลุมทักษะทุกด้าน และปฏิบัติต่อเนื่อง	3.19	1.10	ปานกลาง
10.การนำผลการวัดผลและประเมินผลไปปรับปรุงการจัดการเรียน การสอน	3.32	1.07	ปานกลาง
รวม	3.20	1.09	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 พบว่า สภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการ
ในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านวัดผลและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.20$,
 $\sigma = 1.09$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สภาพที่ปรากฏอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ
ยกเว้นสภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับวางแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละภาคเรียนอย่างชัดเจน
และการจัดทำแผนภูมิหรือตารางแสดงความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับมาก
โดยสภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับวางแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละภาคเรียนอย่างชัดเจนอยู่ใน
ระดับสูงสุด ($\mu = 3.65$, $\sigma = 0.95$) รองลงมา คือ การจัดทำแผนภูมิหรือตารางแสดง
ความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียน ($\mu = 3.50$, $\sigma = 1.04$) และการนำผลการวัดผล
และประเมินผลไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน ($\mu = 3.32$, $\sigma = 1.07$)

ตารางที่ 8 สภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด
ด้านงานห้องสมุด

สภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านงานห้องสมุด	μ	σ	การแปลผล
1. จัดให้มีห้องสมุดหรือมุมหนังสือ	3.58	1.20	มาก
2. การจัดหาหนังสือไว้บริการให้เพียงพอกับความต้องการ ของครูและนักเรียน	2.96	1.10	ปานกลาง
3. การจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อหนังสือให้เพียงพอ	2.79	1.05	ปานกลาง
4. การจัดให้มีแผนการใช้ห้องสมุดเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน	2.86	1.28	ปานกลาง
5. การจัดกิจกรรมห้องสมุดเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน	2.83	1.31	ปานกลาง
6. การจัดครูหรือบรรณารักษ์รับผิดชอบห้องสมุด	2.95	1.37	ปานกลาง
7. การส่งเสริมให้ครูบรรณารักษ์เข้ารับการอบรมสัมมนาและ ศึกษาต่อ	2.58	1.37	ปานกลาง
8. การส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าจากห้องสมุดและใช้ห้องสมุด เพื่อการเรียนการสอน	2.96	1.20	ปานกลาง
9. นิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการจัดบริการห้องสมุด เป็นระยะ	2.69	1.12	ปานกลาง
10.การจัดวัสดุครุภัณฑ์ที่จำเป็นในห้องสมุดอย่างครบครัน	2.66	1.21	ปานกลาง
รวม	2.89	1.20	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 พบว่า สภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการ
ในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านงานห้องสมุด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.89$, $\sigma = 1.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สภาพที่ปรากฏอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ยกเว้น
สภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับจัดให้มีห้องสมุดหรือมุมหนังสืออยู่ในระดับมาก โดยสภาพที่ปรากฏ
เกี่ยวกับการจัดให้มีห้องสมุดหรือมุมหนังสืออยู่ในระดับสูงสุด ($\mu = 3.58$, $\sigma = 1.20$)
รองลงมา คือ การจัดหาหนังสือไว้บริการให้เพียงพอกับความต้องการของครูและนักเรียน ($\mu = 2.96$, $\sigma = 1.10$) และการส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าจากห้องสมุดและใช้ห้องสมุดเพื่อการเรียน
การสอน ($\mu = 2.96$, $\sigma = 1.20$)

๐๙
3๗2
๕1๐๐๕
2๕46
๒๖.2

สำนักวิทยบริการ
สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

00194813 *

ตารางที่ 9 สภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด
ด้านการนิเทศภายใน

สภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านการนิเทศภายใน	μ	σ	การแปลผล
1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการก่อนนิเทศ	2.98	0.98	ปานกลาง
2. การสร้างความเข้าใจระหว่างครูและผู้บริหารในการนิเทศภายใน โรงเรียน	3.25	1.07	ปานกลาง
3. การให้ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการนิเทศการสอน	3.31	1.16	ปานกลาง
4. การจัดหา การสร้างเครื่องมือและสื่อเพื่อการนิเทศภายใน โรงเรียน	2.99	1.04	ปานกลาง
5. การจัดบริการให้คำปรึกษา เมื่อมีปัญหาด้านการจัดการเรียน การสอน	2.93	1.09	ปานกลาง
6. การแนะนำและควบคุมให้ดำเนินงานตามแผนที่กำหนด	3.09	1.03	ปานกลาง
7. การจัดให้มีโครงการนิเทศการเรียนการสอนขึ้นภายในโรงเรียน	3.39	1.14	ปานกลาง
8. การดำเนินการนิเทศให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับ การนิเทศ	3.16	1.09	ปานกลาง
9. การเชิญบุคลากรทั้งภายนอกและภายในโรงเรียนมานิเทศ การสอน	2.71	1.23	ปานกลาง
10. การรายงานผลการนิเทศให้ผู้เกี่ยวข้องทราบทุกครั้งเพื่อ ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน	3.16	1.14	ปานกลาง
รวม	3.10	1.04	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 พบว่า สภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการ
ในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการนิเทศภายใน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.10$, $\sigma = 1.04$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สภาพที่ปรากฏอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยสภาพ
ที่ปรากฏเกี่ยวกับการจัดให้มีโครงการนิเทศการเรียนการสอนขึ้นภายในโรงเรียนอยู่ในระดับสูงสุด
($\mu = 3.39$, $\sigma = 1.14$) รองลงมา คือ การให้ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการนิเทศ
การสอน ($\mu = 3.31$, $\sigma = 1.16$) และการสร้างความเข้าใจระหว่างครูและผู้บริหารในการนิเทศ
ภายในโรงเรียน ($\mu = 3.25$, $\sigma = 1.07$)

ตารางที่ 10 สภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินตาด
ด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ

สภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ	μ	σ	การแปลผล
1. สำรวจสภาพปัจจุบันปัญหาความต้องการในการอบรมทางวิชาการ	3.22	1.12	ปานกลาง
2. การจัดให้มีการพบปะกันระหว่างผู้บริหารกับครูในโรงเรียนเพื่อปรึกษาหารือในงานวิชาการ	3.44	0.98	ปานกลาง
3. การจัดให้มีการประชุมอบรมทางวิชาการในโรงเรียน หรือกลุ่มโรงเรียน	3.22	0.99	ปานกลาง
4. การจัดส่งเสริมสนับสนุนให้ได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมอบรมทางวิชาการที่จัดโดยหน่วยงานต่าง ๆ	3.39	1.16	ปานกลาง
5. การจัดบรรยากาศภายในโรงเรียน เอื้ออำนวยต่อการจัดประชุมอบรมทางวิชาการ	3.14	1.03	ปานกลาง
6. จัดสรรงบประมาณวัสดุ อุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการประชุมอบรม	2.78	1.16	ปานกลาง
7. การสนับสนุนให้มีโอกาสเป็นวิทยากรเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการแก่คณะครูในโรงเรียนเดียวกัน และแก่ประชาชนในท้องถิ่น	2.95	1.05	ปานกลาง
8. การนิเทศ ติดตาม สรุปลงและรายงานผลการไปประชุมอบรมทางวิชาการ	3.10	1.04	ปานกลาง
9. การติดตามผลการปฏิบัติงานวิชาการหลังจากการเข้าอบรมสัมมนาทางวิชาการ	3.10	1.05	ปานกลาง
10. การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประชุมสัมมนาทางวิชาการแก่บุคลากรภายในโรงเรียนได้ทราบ	3.37	1.08	ปานกลาง
รวม	3.17	1.05	ปานกลาง

จากตารางที่ 10 พบว่า สภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการ

ในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.10$, $\sigma = 1.04$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สภาพที่ปรากฏอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยสภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการจัดให้มีการพบปะกันระหว่างผู้บริหารกับครูในโรงเรียนเพื่อปรึกษาหารือในงานวิชาการอยู่ในระดับสูงสุด ($\mu = 3.44$, $\sigma = 0.98$) รองลงมา คือ การจัดส่งเสริมสนับสนุนให้ได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมอบรมทางวิชาการที่จัดโดยหน่วยงานต่าง ๆ ($\mu = 3.39$, $\sigma = 1.16$) และการให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประชุมสัมมนาทางวิชาการแก่บุคลากรภายในโรงเรียนได้ทราบ ($\mu = 3.17$, $\sigma = 1.08$)

ตอนที่ 3 ความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด จำแนกเป็นราย
ด้านและรวมทุกด้าน

ตารางที่ 11 ความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด
จำแนกเป็นรายด้าน และรวมทุกด้าน

ความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการ	μ	σ	การแปลผล
1. ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้	4.31	0.79	มาก
2. ด้านการเรียนการสอน	4.45	0.69	มาก
3. ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน	4.34	0.83	มาก
4. ด้านวัดผลและประเมินผล	4.42	0.73	มาก
5. ด้านห้องสมุด	4.53	0.66	มากที่สุด
6. ด้านนิเทศภายใน	4.27	0.81	มาก
7. ด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ	4.30	0.82	มาก
รวม	4.37	0.76	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่า ความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการ
ในโรงเรียนประถมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.37$, $\sigma = 0.76$) เมื่อพิจารณาเป็น
รายด้าน พบว่า ความต้องการการสนับสนุนอยู่ในระดับมากทุกด้าน ยกเว้นด้านห้องสมุดอยู่ใน
ระดับมากที่สุด โดยความต้องการการสนับสนุนด้านห้องสมุดอยู่ในระดับสูงสุด ($\mu = 4.53$,
 $\sigma = 0.66$) รองลงมา คือ ด้านการเรียนการสอน ($\mu = 4.45$, $\sigma = 0.69$) และด้านวัดผล
และประเมินผล ($\mu = 4.42$, $\sigma = 0.73$)

ตารางที่ 12 ความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินตาด
ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

ความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้	μ	σ	การแปลผล
1. การสำรวจความต้องการความจำเป็นและปัญหาของท้องถิ่น ก่อนกำหนดหลักสูตรท้องถิ่น	4.23	0.77	มาก
2. ใช้ภูมิปัญญาหรือวิทยาการท้องถิ่นช่วยพัฒนาหลักสูตร ให้สอดคล้องกับข้อกำหนดใน พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	4.38	0.77	มาก
3. ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรท้องถิ่น	4.22	0.87	มาก
4. การสร้างหลักสูตรโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.30	0.85	มาก
5. การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น	4.19	0.84	มาก
6. การจัดหาหลักสูตรและเอกสารหลักสูตรให้เพียงพอกับ ความต้องการ	4.46	0.78	มาก
7. การแนะนำครูให้เข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตร ไปใช้	4.45	0.79	มาก
8. การจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองนักเรียนเข้าใจ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	4.33	0.79	มาก
9. การสนับสนุนให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สอดคล้องกับหลักสูตรและความสามารถของนักเรียน	4.34	0.88	มาก
10. การกำกับติดตามนิเทศและประเมินผลการสอนให้เป็นไปตาม หลักสูตรโดยสม่ำเสมอ	4.16	0.85	มาก
รวม	4.31	0.79	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่า ความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการ
 ในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก
 ($\mu = 4.31$, $\sigma = 0.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความต้องการการสนับสนุนอยู่ใน
 ระดับมากทุกข้อ โดยความต้องการการสนับสนุนเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรและเอกสารหลัก
 สูตรให้เพียงพอกับความต้องการอยู่ในระดับสูงสุด ($\mu = 4.46$, $\sigma = 0.78$) รองลงมา คือ
 การแนะนำครูให้เข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรให้เพียงพอกับความต้องการ ($\mu = 4.45$, $\sigma = 0.79$)
 และใช้ภูมิปัญญาหรือวิทยากรท้องถิ่นช่วยพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับข้อกำหนดใน
 พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ($\mu = 4.38$, $\sigma = 0.77$)

ตารางที่ 13 ความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินตาด
ด้านการเรียนการสอน

ความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านการเรียนการสอน	μ	σ	การแปลผล
1. การจัดตารางสอนโดยคำนึงถึงความสอดคล้องของกิจกรรม การเรียนการสอน	4.25	0.73	มาก
2. การให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนการสอน	4.39	0.75	มาก
3. การจัดครูเข้าสอนให้เหมาะสมกับระดับชั้นและวิชาที่สอน	4.46	0.69	มาก
4. ส่งเสริมจัดหาสื่อเทคโนโลยีช่วยสอนให้มากยิ่งขึ้น	4.60	0.69	มากที่สุด
5. การสนับสนุนวิธีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย	4.49	0.63	มาก
6. การสนับสนุนวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการ เรียนรู้คิดอย่างมีเหตุผลและสอดคล้องกับเนื้อหา	4.39	0.69	มาก
7. การสนับสนุนให้มีการแนะนำแหล่งความรู้ให้นักเรียนค้นคว้า ความรู้และตัดสินใจได้ด้วยตนเอง	4.53	0.65	มากที่สุด
8. การสนับสนุนให้มีการปฏิบัติจริงควบคู่ไปกับการเรียนทฤษฎี	4.46	0.74	มาก
9. การสนับสนุนการสอนโดยสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมและ ค่านิยมที่พึงประสงค์	4.57	0.59	มากที่สุด
10. การเชิญวิทยากรหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ความรู้แก่นักเรียน ตามสภาพท้องถิ่น	4.36	0.81	มาก
รวม	4.45	0.69	มาก

จากตารางที่ 13 พบว่า ความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียน ประถมศึกษา ด้านการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.45$, $\sigma = 0.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความต้องการการสนับสนุนอยู่ในระดับมากที่สุด คือส่งเสริม จัดหาสื่อเทคโนโลยีช่วยสอนให้มากยิ่งขึ้น การสนับสนุนการสอนโดยสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ และการสนับสนุนให้มีการแนะนำแหล่งความรู้เพื่อให้นักเรียน ค้นหาคำถามและตัดสินใจได้ด้วยตนเอง ส่วนข้ออื่น ๆ ความต้องการการสนับสนุนอยู่ในระดับ มาก โดยความต้องการการสนับสนุนส่งเสริมเกี่ยวกับการจัดหาสื่อเทคโนโลยีช่วยสอนให้มากยิ่งขึ้น อยู่ในระดับสูงสุด ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.69$) รองลงมา คือ การสนับสนุนการสอนโดยสอดแทรก คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ($\mu = 4.57$, $\sigma = 0.59$) และการสนับสนุนให้มีการแนะนำแหล่งความรู้เพื่อให้นักเรียนค้นหาคำถามและตัดสินใจได้ด้วยตนเอง ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.65$)

ตารางที่ 14 ความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด
ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

ความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน	μ	σ	การแปลผล
1. การจัดหาและบริการวัสดุประกอบหลักสูตรให้เพียงพอ	4.44	0.83	มาก
2. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูรู้จักใช้และเก็บรักษาสื่อการเรียนการสอน	4.27	0.77	มาก
3. การจัดให้มีระบบบริการสื่อการเรียนการสอนให้สะดวกในการนำไปใช้	4.40	0.77	มาก
4. การประสานงานกับสำนักงานกลุ่มโรงเรียนและหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อขอใช้สื่อการเรียนการสอน	4.25	0.87	มาก
5. ส่งเสริมให้ครูรู้จักคิดค้น สร้างสรรค์สื่อหรือวิธีการใหม่ ๆ	4.30	0.84	มาก
6. การส่งเสริมให้แสวงหาแหล่งและวิทยากรในท้องถิ่น	4.34	0.78	มาก
7. การสนับสนุนให้กำหนดสื่อที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและวิธีการสอน	4.33	0.78	มาก
8. การสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการในการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน	4.34	0.81	มาก
9. การจัดงบประมาณสนับสนุนจัดซื้อ - หา และสร้างสื่อการเรียนการสอน	4.48	0.79	มาก
10. จัดให้มีการติดตามและประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ	4.20	0.80	มาก
รวม	4.34	0.83	มาก

จากตารางที่ 14 พบว่า ความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.34$, $\sigma = 0.83$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความต้องการการสนับสนุนอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยความต้องการการสนับสนุนเกี่ยวกับการจัดงบประมาณสนับสนุนจัดซื้อ - หา และสร้างสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับสูงสุด ($\mu = 4.48$, $\sigma = 0.79$) รองลงมา คือ การจัดหาและบริการวัสดุประกอบหลักสูตรให้เพียงพอ ($\mu = 4.44$, $\sigma = 0.83$) และการจัดให้มีระบบบริการสื่อการเรียนการสอนให้สะดวกในการนำไปใช้ ($\mu = 4.40$, $\sigma = 0.77$)

ตารางที่ 15 ความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด
ด้านวัดผลและประเมินผล

ความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านวัดผลและประเมินผล	μ	σ	การแปลผล
1. วางแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละภาคเรียนอย่างชัดเจน	4.38	0.73	มาก
2. การจัดประชุมอบรมให้ความรู้แก่ครูในด้านการวัดผลและ ประเมินผล	4.43	0.72	มาก
3. การแนะนำครูให้ทราบวัตถุประสงค์ของการวัดผลและประเมินผล	4.32	0.73	มาก
4. การจัดทำแผนภูมิหรือตารางแสดงความก้าวหน้าทางการเรียน ของนักเรียน	4.35	0.74	มาก
5. การจัดให้มีเครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล อย่างเพียงพอ	4.50	0.66	มากที่สุด
6. ดำเนินการวิเคราะห์เครื่องมือวัดผลและประเมินผลก่อนนำไปใช้	4.34	0.75	มาก
7. การควบคุม กำกับ ติดตามการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ให้เป็น ไปตามแผนที่วางไว้	4.37	0.68	มาก
8. จัดให้มีการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงของผู้เรียน	4.49	0.73	มาก
9. การควบคุมให้ครูวัดผลและประเมินผลผู้เรียนให้ครอบคลุมทักษะ ทุกด้าน และปฏิบัติต่อเนื่อง	4.48	0.66	มาก
10.การนำผลการวัดผลและประเมินผลไปปรับปรุงการจัดการเรียน การสอน	4.50	0.68	มากที่สุด
รวม	4.42	0.73	มาก

จากตารางที่ 15 พบว่า ความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการ
 ในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านวัดผลและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.42$, $\sigma = 0.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความต้องการการสนับสนุนอยู่ในระดับมากที่สุด
 คือ การจัดให้มีเครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล อย่างเพียงพอ และการนำ
 ผลการวัดผลและประเมินผลไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน ส่วนข้ออื่น ๆ ความต้องการ
 การสนับสนุนอยู่ในระดับมาก โดยความต้องการการสนับสนุนเกี่ยวกับการจัดให้มีเครื่องมือเครื่อง
 ใช้เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล อย่างเพียงพออยู่ในระดับสูงสุด ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.66$)
 รองลงมา คือ การนำผลการวัดผลและประเมินผลไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน ($\mu =$
 4.50 , $\sigma = 0.68$) และให้มีการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงของผู้เรียน ($\mu = 4.49$, σ
 $= 0.73$)

ตารางที่ 16 ความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินลาด
ตำบลหนองสุม

ความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการ ตำบลหนองสุม	μ	σ	การแปลผล
1. จัดให้มีห้องสมุดหรือมุมหนังสือ	4.66	.66	มากที่สุด
2. การจัดหาหนังสือไว้บริการเพียงพอกับความต้องการของครูและ นักเรียน	4.71	.60	มากที่สุด
3. การจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อหนังสือให้เพียงพอ	4.66	.69	มากที่สุด
4. การจัดให้มีแผนการใช้ห้องสมุดเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน	4.50	.66	มากที่สุด
5. การจัดกิจกรรมห้องสมุดเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน	4.50	.66	มากที่สุด
6. การจัดครูหรือบรรณารักษ์รับผิดชอบห้องสมุด	4.47	.78	มาก
7. การส่งเสริมให้ครูบรรณารักษ์เข้ารับการอบรมสัมมนาและ ศึกษาต่อ	4.34	.90	มาก
8. การส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าจากห้องสมุดและใช้ห้องสมุด เพื่อการเรียนการสอน	4.53	.71	มากที่สุด
9. นิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการจัดบริการห้องสมุด เป็นระยะ	4.35	.70	มาก
10.การจัดวัสดุครุภัณฑ์ที่จำเป็นในห้องสมุดอย่างครบครัน	4.59	.63	มากที่สุด
รวม	4.53	0.66	มากที่สุด

จากตารางที่ 16 พบว่า ความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการ
 ในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านงานห้องสมุด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความต้องการการสนับสนุนอยู่ในระดับมากที่สุด
 คือ การจัดหาหนังสือไว้บริการเพียงพอกับความต้องการของครูและนักเรียน จัดให้มีห้องสมุด
 หรือมุมหนังสือ การจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อหนังสือให้เพียงพอ การจัดวัสดุครุภัณฑ์
 ที่จำเป็นในห้องสมุดอย่างครบครัน การส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าจากห้องสมุดและใช้ห้องสมุด
 เพื่อการเรียนการสอน การจัดให้มีแผนการใช้ห้องสมุดเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน และการ
 จัดกิจกรรมห้องสมุดเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน ส่วนข้ออื่น ๆ ความต้องการการสนับสนุน
 อยู่ในระดับมาก โดยความต้องการการสนับสนุนการจัดหาหนังสือไว้บริการเพียงพอกับความต้องการ
 ของครูและนักเรียน อยู่ในระดับสูงสุด ($\mu = 4.71$, $\sigma = 0.60$) รองลงมา คือ
 จัดให้มีห้องสมุดหรือมุมหนังสือ ($\mu = 4.66$, $\sigma = 0.66$) และการจัดสรรงบประมาณในการ
 จัดซื้อหนังสือให้เพียงพอ ($\mu = 4.66$, $\sigma = 0.69$)

ตารางที่ 17 ความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาต
ด้านการนิเทศภายใน

ความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านการนิเทศภายใน	μ	σ	การแปลผล
1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการก่อนนิเทศ	4.19	0.81	มาก
2. การสร้างความเข้าใจระหว่างครูและผู้บริหารในการนิเทศภายใน โรงเรียน	4.31	0.82	มาก
3. การให้ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการนิเทศการสอน	4.33	0.84	มาก
4. การจัดหา การสร้างเครื่องมือและสื่อเพื่อการนิเทศภายใน โรงเรียน	4.31	0.80	มาก
5. การจัดบริการให้คำปรึกษา เมื่อมีปัญหาด้านการจัดการเรียน การสอน	4.34	0.81	มาก
6. การแนะนำและควบคุมให้ดำเนินงานตามแผนที่กำหนด	4.21	0.77	มาก
7. การจัดให้มีโครงการนิเทศการเรียนการสอนขึ้นภายในโรงเรียน	4.30	0.82	มาก
8. การดำเนินการนิเทศให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับ การนิเทศ	4.34	0.78	มาก
9. การเชิญบุคลากรทั้งภายนอกและภายในโรงเรียนมานิเทศ การสอน	4.12	0.86	มาก
10. การรายงานผลการนิเทศให้ผู้เกี่ยวข้องทราบทุกครั้งเพื่อ ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน	4.25	0.86	มาก
รวม	4.27	0.81	มาก

จากตารางที่ 17 พบว่า ความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการ
ในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการนิเทศการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.27$, $\sigma = 0.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความต้องการการสนับสนุนอยู่ในระดับมากทุกข้อ
โดยความต้องการการสนับสนุนเกี่ยวกับการดำเนินการนิเทศให้สอดคล้องกับความต้องการของ
ผู้รับการนิเทศ อยู่ในระดับสูงสุด ($\mu = 4.34$, $\sigma = 0.78$) รองลงมา คือ การจัดบริการ
ให้คำปรึกษา เมื่อมีปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน ($\mu = 4.34$, $\sigma = 0.81$) และการให้ครู
มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการนิเทศการสอน ($\mu = 4.33$, $\sigma = 0.84$)

ตารางที่ 18 ความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินตาด
ด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ

ความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ	μ	σ	การแปลผล
1. สสำรวจสภาพปัจจุบันปัญหาความต้องการในการอบรมทาง วิชาการ	4.42	0.87	มาก
2. การจัดให้มีการพบปะกันระหว่างผู้บริหารกับครูในโรงเรียน เพื่อปรึกษาหารือในงานวิชาการ	4.32	0.76	มาก
3. การจัดให้มีการประชุมอบรมทางวิชาการในโรงเรียน หรือกลุ่ม โรงเรียน	4.33	0.82	มาก
4. การจัดส่งเสริมสนับสนุนให้ได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมอบรมทาง วิชาการที่จัดโดยหน่วยงานต่าง ๆ	4.38	0.73	มาก
5. การจัดบรรยากาศภายในโรงเรียน เอื้ออำนวยต่อการจัดประชุม อบรมทางวิชาการ	4.33	0.80	มาก
6. จัดสรรงบประมาณวัสดุ อุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการประชุมอบรม	4.30	0.88	มาก
7. การสนับสนุนให้มีโอกาสเป็นวิทยากรเผยแพร่ความรู้ทาง วิชาการแก่คณะครูในโรงเรียนเดียวกัน และแก่ประชาชนในท้องถิ่น	4.21	0.82	มาก
8. การนิเทศ ติดตาม สรุปลและรายงานผลการไปประชุมอบรม ทางวิชาการ	4.19	0.81	มาก
9. การติดตามผลการปฏิบัติงานวิชาการหลังจากการเข้าอบรม สัมมนาทางวิชาการ	4.19	0.85	มาก
10.การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประชุมสัมมนา ทางวิชาการแก่บุคลากรทราบ	4.34	0.79	มาก
รวม	4.30	0.82	มาก

จากตารางที่ 18 พบว่า ความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการ
 ในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการนิเทศการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.30$, $\sigma = 0.82$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความต้องการการสนับสนุนอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยความต้องการการสนับสนุนเกี่ยวกับการสำรวจสภาพปัจจุบันปัญหาความต้องการในการอบรมทางวิชาการอยู่ในระดับสูงสุด ($\mu = 4.42$, $\sigma = 0.87$) รองลงมา คือ การจัดส่งเสริมสนับสนุนให้ได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมอบรมทางวิชาการที่จัดโดยหน่วยงานต่าง ๆ ($\mu = 4.38$, $\sigma = 0.73$) และการให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประชุมสัมมนาทางวิชาการแก่บุคลากรทราบ ($\mu = 4.34$, $\sigma = 0.79$)

ตอนที่ 4 ความเป็นไปได้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินตาด

4.1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 19 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 หญิง	-	-
1.2 ชาย	10	100
2. อายุ		
2.1 35-45 ปี	-	-
2.2 มากกว่า 45 ปี	10	100
3. วุฒิการศึกษา		
3.1 ปริญญาตรี	10	100
3.2 ปริญญาโท	-	-
4. ประสบการณ์ในการบริหารงาน		
4.1 10-20 ปี	-	-
4.2 มากกว่า 20 ปี	3	30
4.3 มากกว่า 20 ปี	7	70
5. ตำแหน่งการบริหารงาน		
5.1 ผู้บริหารโรงเรียน	8	80
5.2 หัวหน้าการศึกษาอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี	1	10
5.3 ผู้ช่วยหัวหน้าการศึกษา อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี	1	10
รวม	10	100

จากตารางที่ 19 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ร้อยละ 80.00 หัวหน้าการศึกษาอำเภอทองผาภูมิ ร้อยละ 10.00 และผู้ช่วยหัวหน้าการศึกษา อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ร้อยละ 10.00 เป็นเพศชาย มีอายุมากกว่า 45 ปี และมีวุฒิปริญญาตรีทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100.00 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 70.00

ตารางที่ 20 ความเป็นไปได้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด

งานวิชาการ	มาก		ปานกลาง		น้อย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้						
1.การจัดหาหลักสูตรและเอกสารหลักสูตรให้เพียงพอกับความต้องการ	6	60.00	4	40.00	-	-
2.การแนะนำครูให้เข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้	7	70.00	3	30.00	-	-
3.ใช้ภูมิปัญญาหรือวิทยาการท้องถิ่นช่วยพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับข้อกำหนดใน พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	5	50.00	5	50.00	-	-
ด้านการเรียนการสอน						
1.ส่งเสริมจัดหาสื่อเทคโนโลยีช่วยสอนให้มากขึ้น	7	70.00	3	30.00	-	-
2.การสนับสนุนการสอนโดยสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์	10	100.00	-	-	-	-
3.สนับสนุนให้มีการแนะนำแหล่งความรู้ให้นักเรียนค้นหาความรู้และตัดสินใจได้ด้วยตนเอง	3	30.00	5	50.00	2	20.00
ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน						
1.การจัดงบประมาณสนับสนุนจัดซื้อหาและสร้างสื่อการเรียนการสอน	2	20.00	6	60.00	2	20.00
2.การจัดหาและบริการวัสดุประกอบหลักสูตรให้เพียงพอ	-	-	4	40.00	6	60.00
3.การจัดให้มีระบบบริการสื่อการเรียนการสอนให้สะดวกในการนำไปใช้	7	70.00	3	30.00	-	-
ด้านวัดผลและประเมินผล						
1.การจัดให้มีเครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลอย่างเพียงพอ	5	50.00	5	50.00	-	-
2.การนำผลการวัดผลและประเมินผลไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน	7	70.00	3	30.00	-	-
3.จัดให้มีการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงของผู้เรียน	8	80.00	2	20.00	-	-

งานวิชาการ	มาก		ปานกลาง		น้อย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านงานห้องสมุด						
1.การจัดหาหนังสือไว้บริการเพียงพอกับความต้องการของครูและนักเรียน	4	40.00	6	60.00	-	-
2.จัดให้มีห้องสมุดหรือมุมหนังสือ	7	70.00	3	30.00	-	-
3.การจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อหนังสือให้เพียงพอ	-	-	4	40.00	6	60.00
ด้านการนิเทศภายใน						
1.การดำเนินการนิเทศให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับการนิเทศ	7	70.00	3	30.00	-	-
2.การจัดบริการให้คำปรึกษาเมื่อมีปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน	8	80.00	2	20.00	-	-
3.การจัดให้ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการนิเทศการสอน	10	100.00	-	-	-	-
ด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ						
1.สำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาความต้องการในการอบรมทางวิชาการ	10	100.00	-	-	-	-
2.การจัดส่งเสริมสนับสนุนให้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมอบรมทางวิชาการที่จัดโดยหน่วยงานต่าง ๆ	4	40.00	6	60.00	-	-
3.การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับการประชุมสัมมนาทางวิชาการแก่บุคลากรทราบ	7	70.00	3	30.00	-	-

จากตารางที่ 20 พบว่า ความเป็นไปได้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการ
ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียน
หินดาด ดังนี้

ความเป็นไปได้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการ	ร้อยละ	ระดับความเป็นไปได้
ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้		
1.การแนะนำครูให้เข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้	60.00	มาก
2.การจัดหาหลักสูตรและเอกสารหลักสูตรให้เพียงพอกับความต้องการ	70.00	มาก
3.ใช้ภูมิปัญญาหรือวิทยากรท้องถิ่นช่วยพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้อง กับข้อกำหนดใน พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542	50.00	ปานกลาง
ด้านการเรียนการสอน		
1.การสนับสนุนการสอนโดยสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ พึงประสงค์	100.00	มาก
2.ส่งเสริมจัดหาสื่อเทคโนโลยีช่วยสอนให้มากขึ้น	70.00	มาก
3.ส่งเสริมจัดหาสื่อเทคโนโลยีช่วยสอนให้มากยิ่งขึ้น	60.00	ปานกลาง
ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน		
1.การจัดให้มีระบบบริการสื่อการเรียนการสอนให้สะดวกในการนำไปใช้	70.00	มาก
2.การจัดงบประมาณสนับสนุนจัดซื้อหาและสร้างสื่อการเรียนการสอน	60.00	ปานกลาง
3.การจัดหาและบริการวัสดุประกอบหลักสูตรให้เพียงพอ	60.00	น้อย
ด้านวัดผลและประเมินผล		
1.จัดให้มีการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงของผู้เรียน	80.00	มาก
2.การนำผลการวัดผลและประเมินผลไปปรับปรุงการจัดการเรียน การสอน	70.00	มาก
3.การจัดให้มีเครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล อย่างเพียงพอ	50.00	ปานกลาง
ด้านงานห้องสมุด		
1.จัดให้มีห้องสมุดหรือมุมหนังสือ	60.00	น้อย
2.การจัดหาหนังสือไว้บริการเพียงพอกับความต้องการของครูและ นักเรียน	60.00	ปานกลาง
3.การจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อหนังสือให้เพียงพอ	70.00	มาก
ด้านการนิเทศภายใน		
1.การดำเนินการนิเทศให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับการนิเทศ	100.00	มาก
2.การจัดบริการให้คำปรึกษาเมื่อมีปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน	80.00	มาก
3.การให้ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการนิเทศการสอน	70.00	มาก

ความเป็นไปได้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการ	ร้อยละ	ระดับความเป็นไปได้
ด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ		
1.สำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาความต้องการในการอบรมทางวิชาการ	100.00	มาก
2.การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับการประชุมสัมมนาทางวิชาการแก่บุคลากรทราบ	60.00	ปานกลาง
3.การจัดส่งเสริมสนับสนุนให้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมอบรมทางวิชาการที่จัดโดยหน่วยงานต่าง ๆ	70.00	มาก

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพที่ ความต้องการและความเป็นไปได้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด โดยได้กำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขตเขตของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพที่ปรากฏ ความต้องการและความเป็นไปได้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยนี้เป็นการศึกษาสภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการ ความต้องการและความเป็นไปได้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการของครูและผู้บริหารในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด
2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารการประถมศึกษาอำเภอ ผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด จำนวน 96 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 2 ชุด คือ

ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพที่ปรากฏและความต้องการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1	แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2	แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพที่ปรากฏและความต้องการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งแบ่งเป็น 7 ด้าน

ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามไปยังครูและผู้บริหารโรงเรียน สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด จำนวน 8 โรงเรียน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จำนวนทั้งสิ้น 96 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 96 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 และนำแบบสอบถามชุด 2 ไปขอความอนุเคราะห์หัวหน้าและผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายวิชาการการประถมศึกษาอำเภอและผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 10 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 10 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC โดยใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ใช้ค่าร้อยละ ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ใช้ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพที่ปรากฏและความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด ทำโดยรวมจำแนกในรายด้านและรายข้อ

3. ใช้ค่าร้อยละ ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด ทั้งโดยรวมจำแนกเป็นรายด้านและรายข้อ

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพที่ปรากฏในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินตาด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.08) โดยมีสภาพที่ปรากฏด้านการเรียนการสอน อยู่ในระดับสูงสุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.25) รองลงมา คือ ด้านวัดผลและประเมินผล (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.20) และด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1.1 ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ มีสภาพที่ปรากฏโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.06) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การแนะนำให้ครูให้เข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรให้เพียงพอกับความต้องการ มีสภาพที่ปรากฏอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมาคือการสนับสนุนให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับหลักสูตรและความสามารถของนักเรียนและการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการขอท้องถิ่น

1.2 ด้านการเรียนการสอน มีสภาพที่ปรากฏโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.25) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนการสอนมีสภาพที่ปรากฏอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือ การสนับสนุนการสอนโดย สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ และการจัดตารางสอนโดยคำนึงถึงความสอดคล้องของกิจกรรมการเรียนการสอน

1.3 ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน มีสภาพที่ปรากฏ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.88) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูรู้จักใช้และเก็บรักษาสื่อการเรียนการสอนมีสภาพที่ปรากฏอยู่ในระดับ สูงสุด รองลงมา คือ ส่งเสริมให้ครูรู้จักคิดค้น สร้างสรรค์สื่อหรือวิธีการใหม่ ๆ และการสนับสนุนให้ กำหนดสื่อที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและวิธีการสอน

1.4 ด้านวัดผลและประเมินผล มีสภาพที่ปรากฏโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.20) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การวางแผนการวัดผลและประเมินผล แต่ละภาคเรียนอย่างชัดเจน มีสภาพที่ปรากฏอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือ การจัดทำแผนภูมิ หรือตารางแสดงความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียน และการนำผลการวัดผลและประเมินผล ไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน

1.5 ด้านงานห้องสมุด มีสภาพที่ปรากฏโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.89) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การจัดให้มีห้องสมุดหรือมุมหนังสือ มีสภาพที่ปรากฏอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือ การจัดหาหนังสือไว้บริการเพียงพอกับความต้องการของครูและนักเรียน และการส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าจากห้องสมุดและใช้ห้องสมุดเพื่อ การเรียนการสอน

1.6 ด้านการนิเทศภายใน มีสภาพที่ปรากฏโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

การสอนชั้นภายในโรงเรียน มีสภาพที่ปรากฏอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือ การให้ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการนิเทศการสอนและการสร้างความเข้าใจระหว่างครูและผู้บริหารในการนิเทศภายในโรงเรียน.

1.7 ด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ มีสภาพที่ปรากฏโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การจัดให้มีการพบปะกันระหว่างผู้บริหารกับครูในโรงเรียนเพื่อปรึกษาหารืองานวิชาการ มีสภาพที่ปรากฏอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมาคือ การจัดส่งเสริมสนับสนุนให้ได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมอบรมทางวิชาการที่จัดโดยหน่วยงานต่าง ๆ และการให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประชุมสัมมนาทางวิชาการแก่บุคลากรในโรงเรียน

2. ความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน: การประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37) โดยมีความต้องการการสนับสนุนด้านห้องสมุด อยู่ในระดับสูงสุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53) รองลงมา คือ ด้านการเรียนการสอน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45) และด้านวัดผลและประเมินผล (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

2.1 ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ มีความต้องการการสนับสนุนโดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความต้องการการสนับสนุนในเรื่องการจัดหาหลักสูตรและเอกสารหลักสูตรให้เพียงพอกับความต้องการ อยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือ การแนะนำครูให้เข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรให้เพียงพอกับความต้องการและการใช้ภูมิปัญญาหรือวิทยาการท้องถิ่นช่วยพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับข้อกำหนดใน พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

2.2 ด้านการเรียนการสอน มีความต้องการการสนับสนุนโดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45) และเมื่อแยกเป็นรายข้อ พบว่า มีความต้องการสนับสนุนในเรื่องการจัดหาสื่อเทคโนโลยีช่วยสอนให้มากขึ้น อยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือ การสนับสนุนการสอนโดยแทรกคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ และการสนับสนุนให้มีการแนะนำแหล่งความรู้เพื่อให้นักเรียนค้นหาความรู้และตัดสินใจด้วยตนเอง

2.3 ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน มีความต้องการการสนับสนุนโดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความต้องการการสนับสนุนในเรื่องการจัดงบประมาณสนับสนุนจัดซื้อ-หาและสร้างสื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือ การจัดหาและบริการวัสดุประกอบหลักสูตรให้เพียงพอ และการจัดให้มีระบบบริการสื่อการเรียนการสอนให้สะดวกในการนำไปใช้

2.4 ด้านวัดผลและประเมินผล มีความต้องการการสนับสนุนโดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความต้องการสนับสนุนในเรื่องการจัดให้มีเครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลอย่างเพียงพอ อยู่ในระดับ

สูงสุด รองลงมา คือ การนำผลการวัดผลและประเมินผลไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน และ จัดให้มีการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงของผู้เรียน

2.5 ด้านงานห้องสมุด มีความต้องการการสนับสนุนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความต้องการการสนับสนุนในเรื่องการจัดหาหนังสือไว้บริการเพียงพอกับความต้องการของครูและนักเรียนอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมาคือ จัดให้มีห้องสมุดหรือมุมหนังสือ และการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อหนังสือให้เพียงพอ

2.6 ด้านการนิเทศภายใน มีความต้องการการสนับสนุนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความต้องการการสนับสนุนในเรื่องการดำเนินการเทศให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับการนิเทศอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือ การจัดบริการให้คำปรึกษาเมื่อมีปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน และการให้ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการนิเทศการสอน

2.7 ด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ มีความต้องการการสนับสนุนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการการสนับสนุนในเรื่องการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาความต้องการในการอบรมทางวิชาการอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือ การจัดส่งเสริมสนับสนุนให้ได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมอบรมทางวิชาการที่จัดโดยหน่วยงานต่าง ๆ และการให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประชุมสัมมนาทางวิชาการแก่บุคลากรทราบ

อภิปรายผล

จากการศึกษาสภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับงานวิชาการความต้องการและความเป็นไปได้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด พบว่ามีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด

ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการทั้งโดยรวมและจำแนกเป็นรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีสภาพที่ปรากฏด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือ การวัดผลและประเมินผล และการประชุมอบรมทางวิชาการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะงานในโรงเรียนประถมศึกษา มีหลายด้าน ผู้บริหารอาจให้ความสนใจงานด้านอื่น ๆ มากกว่า เพราะงานพัฒนาวิชาการเป็นงานที่เห็นผลได้ชัด ไม่เหมือนงานอาคารสถานที่ งานบริการต่าง ๆ ซึ่งสามารถพัฒนาให้เห็นผลได้ทันที และเนื่องจากประเทศกำลังประสบปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจ ทำให้การจัดสรรงบประมาณให้กับโรงเรียนลดลง ส่งผลให้การส่งเสริมการดำเนินงานด้านวิชาการลดลง เป็นผลให้โรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดซื้อหนังสือ วัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน

ขาดเครื่องมือในการนิเทศ ขาดงบประมาณ ในการพัฒนาครูเป็นต้น สอดคล้องเป็นผลการวิจัยของ พรศรี เคนถาวร (2542 : 89) ซึ่งพบว่า การปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล นครอุดรธานี โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้านทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีปัญหาการ ปฏิบัติงานแต่ละด้านคือ โรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดหาหนังสือ เอกสารและสื่อการสอน ขาดเครื่องมือในการนิเทศที่ดีและมีประสิทธิภาพ ขาดงบประมาณในการจัดหาและบำรุงรักษา หนังสือในห้องสมุด และเมื่อแยกเป็นรายด้านพบว่า

1.1 ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการด้านหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีสภาพที่ปรากฏในเรื่องการแนะนำครู ให้เข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรให้เพียงพอกับความต้องการอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือ การ สนับสนุนให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรและความสามารถของ เด็กนักเรียน และการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น สอดคล้องกับผล การวิจัยของ คณิงพร ภูภักดิ์ (2539 : 109-110) พบว่างานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตร ไปใช้ มีสภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนไม่สนใจศึกษาและ ทำความเข้าใจเกี่ยวกับเอกสารประกอบหลักสูตรก่อนทำการสอน โรงเรียนจะต้องให้ความสำคัญใน การปฏิบัติงานด้านนี้ให้มากขึ้น เนื่องจากหลักสูตรคือ โครงการประมวลความรู้และประสบการณ์ ที่จัดให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้เจริญงอกงามตามความมุ่งหมายทางการศึกษาที่กำหนดไว้ อีกทั้งหลักสูตร เป็นข้อกำหนดที่สำคัญที่สุด ซึ่งบอกถึงจุดหมายปลายทางของการศึกษาเป็นตัวกำหนดหลักการ จุดหมายและโครงสร้าง ผู้เกี่ยวข้องจะต้องศึกษาสิ่งเหล่านี้ให้เข้าใจ โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องรู้และเข้าใจเพื่อจะได้อธิบายให้ครูทราบเมื่อเกิดมีคำถามขึ้น และผลการวิจัย ของบินดา (Binda, 1989 : 9942-A) ซึ่งได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับผู้บริหารโรงเรียนกับกระบวนการ ส่งเสริมหลักสูตร พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนได้จัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการและ ความสามารถของนักเรียน และปัญหาที่พบ คือ เนื้อหาหลักสูตรไม่สอดคล้องกับความต้องการของ ท้องถิ่น ดังนั้น การจัดทำหลักสูตรจึงจำเป็นต้องให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

1.2 ด้านการเรียนการสอน

ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการด้านการเรียน การสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สภาพที่ปรากฏอยู่ใน ระดับปานกลางทุกข้อ ยกเว้นเรื่องการให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนการสอน มีสภาพที่ ปรากฏอยู่ในระดับมาก โดยมีสภาพที่ปรากฏในเรื่อง การให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียน การสอน อยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือ การสนับสนุนการสอนโดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์และการจัดตารางสอน โดยคำนึงถึงความสอดคล้องของกิจกรรมการเรียน การสอน ดังกระทรวงศึกษาธิการ (2536 ก : 5-6) กล่าวว่า การบริหารงานการเรียนการสอนควร จัดให้มีแผนการสอนให้ครบถ้วน จัดห้องเรียน อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ จัดตารางสอนให้ เหมาะสมกับเวลาและกิจกรรมการเรียนการสอน จัดครูให้เหมาะสมเป็นต้น และกระทรวงศึกษาธิการ

(2534 ค : 111) ซึ่งการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรต้องจัดการเรียนการสอนให้ยืดหยุ่นตามสภาพท้องถิ่น ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สอนให้บูรณาการมากที่สุด เน้นกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนปฏิบัติมากที่สุด ให้มีการศึกษาติดตามแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ และต้องสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ โดยเสริมสร้างค่านิยมที่ระบุไว้ในจุดหมายและให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิเชษฐ์ ดงปัดดา (2544 : 97) ซึ่งพบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะการเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอนนั้น ส่วนใหญ่โรงเรียนให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกัน

1.3 ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าสภาพที่ปรากฏอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ยกเว้นเรื่องการประสานงานกับสำนักงานกลุ่มโรงเรียนและหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อขอใช้สื่อการเรียนการสอนมีสภาพที่ปรากฏอยู่ในระดับน้อย โดยมีสภาพที่ปรากฏในเรื่องการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูรู้จักใช้และเก็บรักษาสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือ ส่งเสริมให้ครูรู้จักคิดค้นสร้างสรรค์หรือวิธีการใหม่ ๆ และการสนับสนุนให้กำหนดสื่อที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและวิธีการสอน ทั้งอาจเนื่องมาจากโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนหินดาดเกือบทุกโรงเรียนเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก อยู่ในท้องถิ่นที่ห่างไกล การคมนาคมไม่สะดวก โรงเรียนขาดแคลนงบประมาณ สื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูขาดความรู้ความสามารถในการผลิตสื่อและไม่ได้รับการอบรมพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถในการผลิตและใช้สื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของหนูพิศ คลังภูเขียว (2537 : 71) ซึ่งพบว่า สภาพการดำเนินงานด้านวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน โดยภาพรวมและเป็นรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และ สมยศ พงษ์ศิริพัฒน์ (2543 : 129) ซึ่งพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดปทุมธานี ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ผู้บริหารและครูร่วมกันคัดเลือก วางแผนหรือจัดโครงการด้านสื่อการเรียนการสอน มีการแนะนำให้ครูใช้วัสดุท้องถิ่นมาประดิษฐ์เป็นสื่อการปรับปรุงคุณภาพ การจัดทำการใช้และการบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

1.4 ด้านวัดผลและประเมินผล

ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการด้านวัดผลและประเมินผล โดยรวมและจำแนกเป็นรายข้ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยมีสภาพที่ปรากฏในเรื่องการวางแผนวัดผลและประเมินผลแต่ละภาคเรียนอย่างชัดเจน อยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือ การจัดทำแผนภูมิหรือตารางแสดงความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียน และการนำผลจากการวัดผลและประเมินผลไปปรับปรุง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสภาพที่ปรากฏด้านวัดผลและประเมินผลยังไม่

บรรลุเป้าหมายเท่าที่ควร ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูขาดความรู้ในเรื่องการวัดผลและประเมินผล นักเรียน การวิเคราะห์พัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผล และไม่ได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้เท่าที่ควร มุ่งแต่สอนให้จบหลักสูตร การวัดผลต้องการเพียงให้ทราบผลการเรียนของนักเรียนเท่านั้น แต่มิได้นำผลการวัดและประเมินผลมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัฒนา มโนจิตร (2541 : บทคัดย่อ) ซึ่งพบว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ ด้านการวัดผลและประเมินผล คือ ไม่มีหลักการแนวทางที่แน่นอน เครื่องมือที่ใช้วัดผลและประเมินผลไม่มีมาตรฐาน ครูมุ่งวัดผลเพื่อเป็นหลักฐานเท่านั้น ไม่ได้นำไปใช้ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนของตนเองและนักเรียน ครูบางคนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล และปนัดดา พรพิพเนส (2540 : บทคัดย่อ) ซึ่งพบว่าสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนที่ได้รับรางวัลพระราชทานระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา 2539 ด้านการวัดผลและประเมินผล โรงเรียนให้การสนับสนุนโดยการประชุมชี้แจงครูเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล มีการวางแผนกำหนดให้มีการวัดผลและประเมินผลภาคเรียนละ 2 ครั้ง มีการจัดทำข้อสอบมาตรฐาน มีการนำผลการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนไปปรับปรุงการเรียนการสอน มีการติดตามผลการวัดผลและประเมินผลโดยจัดทำเป็นสถิติข้อมูล

1.5 ด้านงานห้องสมุด

ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการด้านงานห้องสมุดทั้งโดยรวมและจำแนกเป็นรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นในเรื่องการจัดให้มีห้องสมุดหรือมุมหนังสือมีสภาพที่ปรากฏอยู่ในระดับมาก โดยมีสภาพที่ปรากฏในเรื่องการจัดให้มีห้องสมุดหรือมุมหนังสืออยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือ การจัดหาหนังสือไว้บริการให้เพียงพอกับความต้องการของครูและนักเรียน และการส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าจากห้องสมุดหรือใช้ห้องสมุดเพื่อการเรียนการสอน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการปฏิบัติงานด้านงานห้องสมุดยังไม่รู้เท่าที่ควร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก อยู่ท่ามกลางชุมชน โรงเรียนขาดงบประมาณในการสนับสนุน ทำให้มีหนังสือในการค้นคว้าน้อย ขาดครูบรรณารักษ์ ครูที่ดูแลห้องสมุดขาดความรู้ด้านห้องสมุด สถานที่และวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอและไม่เหมาะสม ครู(สอนไม่ได้)ให้ความรู้กับนักเรียนในการใช้ประโยชน์จากห้องสมุด เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนพล ตุมรสุนทร (2541 : 140-141) ซึ่งพบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี ด้านงานห้องสมุด โดยภาพรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง และพบว่าปัญหาการปฏิบัติงานด้านห้องสมุด คือ ขาดครูบรรณารักษ์ ครูภัณฑ์และหนังสือสำหรับการค้นคว้าน้อย และคณิงพร ภูศักดิ์ (2539 : 112) ซึ่งพบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านงานห้องสมุด มีสภาพการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีการดำเนินงานในเรื่องการจัดให้มีห้องสมุดหรือมุมหนังสือที่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน

1.6 ด้านการนิเทศภายใน

ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการด้านการนิเทศภายใน ทั้งโดยรวมและจำแนกเป็นรายข้อ มีสภาพที่ปรากฏอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยมีสภาพที่ปรากฏในเรื่องการจัดให้มีโครงการนิเทศการเรียนการสอนขึ้นภายในโรงเรียนอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือ การให้ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการนิเทศการเรียน และการสร้างความเข้าใจระหว่างครูและผู้บริหารในการนิเทศภายในโรงเรียน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้นิเทศและผู้บริหารนิเทศยังมีความเข้าใจว่าการนิเทศเป็นการจับผิดผู้สอนมากกว่าการให้คำแนะนำ ทำให้ผู้รับการนิเทศต้องระวังตัวเป็นพิเศษ บรรยากาศในการนิเทศจึงทำให้ผู้รับการนิเทศเกิดความวิตกกังวลและเครียด อีกทั้งการไม่ยอมรับซึ่งกันและกันของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศภายในโรงเรียน จึงทำให้การนิเทศแต่ละครั้งไม่เกิดผล ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมเพียร ประจิมทิศ (2543 : 71) ซึ่งพบว่า การดำเนินงานวิชาการตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย ด้านงานการนิเทศการศึกษา โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง และพิเชษฐ คงปัดดา (2544 : 98-99) ซึ่งพบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านการนิเทศการศึกษา ส่วนใหญ่มีการวางแผนการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนด้วยการจัดทำโครงการนิเทศภายในและปฏิทินนิเทศภายในไว้อย่างชัดเจน สำหรับการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนส่วนใหญ่จะจัดประชุมครูก่อนเปิดภาคเรียน เพื่อให้ครูทุกคนได้มีส่วนร่วมและเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน เพราะการประชุมครูเพื่อร่วมกันแสดงความคิดเห็น ช่วยคิด ช่วยแก้ปัญหาาร่วมกัน ก็ถือเป็นการนิเทศภายในอย่างหนึ่ง

1.7 ด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ

ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่ปรากฏเกี่ยวกับงานวิชาการด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ ทั้งโดยรวมและจำแนกเป็นรายข้ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยมีสภาพที่ปรากฏในเรื่องการจัดให้มีการพบปะกันระหว่างผู้บริหารกับครูในโรงเรียนเพื่อปรึกษาหารืองานวิชาการอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือ การสนับสนุนส่งเสริมให้ได้มีโอกาสได้เข้าร่วมประชุมอบรมทางวิชาการที่จัดโดยหน่วยงานต่าง ๆ และการให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประชุมสัมมนาทางวิชาการแก่บุคลากรในโรงเรียนได้ทราบ ผลจากการวิจัยแสดงให้เห็นว่า สภาพที่ปรากฏด้านการประชุมอบรมทางวิชาการยังมีไม่มากนัก บุคลากรเป็นโรงเรียนยังได้รับการพัฒนาไม่มากเท่าที่ควร ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะโรงเรียนอยู่ห่างไกล การคมนาคมไม่สะดวก โรงเรียนมีครูน้อย มีงบประมาณน้อย การให้ครูไปประชุมอบรมแต่ละครั้งจะมีปัญหาทั้งค่าใช้จ่ายในการอบรม ปัญหาการเรียนการสอน เพราะจะไม่มีครูเพียงพอที่จะสอนแทน อาจจะต้องทิ้งชั่วโมงสอนให้นักเรียนอยู่เฉย ๆ โดยไม่มีครูสอนแทน สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญเลี้ยง ทุมคำ (2542 : 134) ซึ่งพบว่า สภาพการปฏิบัติงานวิชาการขอ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่นด้านงานประชุมอบรมทางวิชาการ มีสภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีการปฏิบัติในเรื่องการจัดประชุมบุคลากรในโรงเรียน เพื่อชี้แจงและปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างผู้บริหาร

และครูเกี่ยวกับการพัฒนางานวิชาการ เนื่องจากโรงเรียนเห็นว่าเป็นวิธีที่ประหยัด สะดวก รวดเร็ว และช่วยให้บุคลากรในโรงเรียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และทัศนพล ตุมรสุนทร (2541 : 152) ซึ่งพบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี ด้านการประชุมอบรมสัมมนาทางวิชาการ โดยรวมมีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ในเรื่องต่าง ๆ เรียงตามลำดับ คือ ให้โอกาสครูทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อพัฒนามาตรฐานการเรียนการสอน มีการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับข่าวสารการประชุม ความรู้ทางวิชาการแก่ครูในโรงเรียน ส่งเสริมให้ครูผู้สอนและหัวหน้าฝ่ายต่าง ๆ ได้เข้ารับการอบรมทางวิชาการ มีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของครูที่ผ่านการอบรมทางวิชาการมาแล้ว เป็นต้น

ตอนที่ 2 ความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด
 ความต้องการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด เมื่อเรียงลำดับความต้องการจากอันดับหนึ่งถึงอันดับสามพบว่า มีความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการด้านห้องสมุด ด้านการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลมากกว่าด้านอื่น ๆ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนหินดาด เป็นโรงเรียนขนาดเล็กทั้งหมด ซึ่งโรงเรียนที่มีขนาดเล็กยังขาดแคลนและไม่เพียงพอทุกด้าน อาทิเช่น ขาดบุคลากร สื่อ งบประมาณ เอกสารหลักสูตร ตลอดจนหนังสือ ตำราเรียน ที่ต้องบริการนักเรียนและครู ซึ่งต้องจัดไว้ในห้องสมุด ครูจึงมีความต้องการสนับสนุนงานด้านห้องสมุดมากที่สุด เพราะห้องสมุดมีความสำคัญต่อสถานศึกษาเป็นศูนย์รวมในการใช้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัฒนา มโนจิตร (2541 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าห้องสมุดเป็นแหล่งเก็บรวบรวมข้อมูลและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อันจะเป็นเครื่องช่วยในการเรียนของนักเรียนและการสอนของครู จึงควรจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อไว้บริการให้เพียงพอ

ส่วนด้านการเรียนการสอน ถ้านำเทคโนโลยีมาช่วยในการสอนหรือให้นักเรียนค้นคว้าจากแหล่งการเรียนรู้ด้วยตนเอง ย่อมเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งยังเป็นการสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัฒนา มโนจิตร (2541 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าครูผู้สอนควรมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่นและตัวผู้เรียนให้มากที่สุด

ส่วนด้านการวัดผลและประเมินผลนั้น การสร้างข้อสอบเป็นหน้าที่ของครูผู้สอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศักดิ์พงศ์ หอมหวล (2538 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าผู้บริหารควรให้ความสำคัญต่อการศึกษาคู่มือการวัดผลประเมินผล แล้วมีการประชุมจัดทำเอกสาร พร้อมพัฒนาทักษะและเทคนิควิธีการด้านวัดผลให้ครูได้ศึกษา ดังนั้นจึงนำผลจากการวิเคราะห์มาอภิปรายเป็นรายด้าน ดังนี้

2.1 ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ โดยรวมและแยกเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีความต้องการจัดหาหลักสูตรและเอกสารหลักสูตรให้เพียงพอกับความต้องการอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือ การแนะนำครูให้เข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรให้เพียงพอ และใช้ภูมิปัญญาหรือวิทยาการท้องถิ่นช่วยพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับข้อกำหนดใน พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ทั้งนี้เพราะครูต้องการเอกสารเพื่อนำไปศึกษาและทำความเข้าใจหลักการของหลักสูตรในการนำไปประกอบการวางแผนการสอน การนิเทศติดตามและการประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วัฒนา มโนจิตร (2541 : บทคัดย่อ) ซึ่งศึกษาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ ที่พบข้อเสนอแนะของครูว่า ครูผู้สอนต้องการเอกสารใช้ในการเตรียมการสอน การทำแผนการสอนในแต่ละกลุ่มประสบการณ์ให้สอดคล้องกับหลักสูตรและตัวผู้เรียน โดยปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นและตัวผู้เรียนให้มากที่สุดอีกด้วย

2.2 ด้านการเรียนการสอน

ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการด้านการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความต้องการส่งเสริมจัดหาสื่อเทคโนโลยีช่วยสอนให้มากยิ่งขึ้น อยู่ในระดับสูงสุด รองลงมาคือ การสนับสนุนการสอนโดยสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์และการสนับสนุนให้มีการแนะนำแหล่งความรู้เพื่อให้นักเรียนค้นหาความรู้และตัดสินใจได้ด้วยตนเอง ทั้งนี้เพราะสื่อเทคโนโลยีเป็นอุปกรณ์อำนวยความสะดวกที่จะช่วยกระตุ้นให้ครูทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และการเรียนการสอนโดยยึดเด็กเป็นสำคัญนั้น ครูต้องสนับสนุนให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้และแก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยสมัครเป็นผู้แนะนำพร้อมสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บินดา (Binda, 1989 : 9942-A) ซึ่งพบว่าผู้บริหารปรับปรุงหลักสูตรใหม่ทั้งพัฒนาบุคลากร จัดหาสื่อเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการเป็นผู้นำแก่นักเรียน ตลอดจนการพัฒนาไปสู่การมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคม

2.3 ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน โดยรวมและแยกเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีความต้องการจัดงบประมาณสนับสนุนจัดซื้อ-หาและสร้างสื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับสูงสุด รองลงมาคือ การจัดหาและบริการวัสดุประกอบหลักสูตรให้เพียงพอ และการจัดให้มีระบบบริการสื่อการเรียนการสอนให้สะดวกในการนำไปใช้ ทั้งนี้เพราะวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนจะสามารถสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้เรียนได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วัฒนา มโนจิตร (2541 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ พบข้อเสนอแนะว่าควรมีการจัดสรรงบประมาณ

ในการจัดซื้อจัดหาและผลิตสื่อการเรียนการสอน ทั้งบริหารอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้อย่างเพียงพอ ตามความต้องการ

2.4 ด้านวัดผลและประเมินผล

ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการด้าน วัดผลและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการจัดให้มีเครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลอย่างเพียงพออยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือการนำผลการวัดผลและประเมินผลไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน และจัดให้มีการวัดผล และประเมินผลตามสภาพจริงของผู้เรียน ทั้งนี้เพราะเครื่องมือหรือข้อสอบที่มีความเที่ยงตรง เชื่อถือได้ ย่อมทำให้ครูเกิดความมั่นใจในการนำไปใช้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศักดิ์พงศ์ หอมหวล (2538 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัด มหาสารคาม ศึกษากรณีโรงเรียนบ้านสนมตอนใต้ พบว่าผู้บริหารสนับสนุนให้ครูสร้างเครื่องมือวัด ผลประเมินผลพร้อมพัฒนาทักษะ เทคนิควิธีการด้านวัดผล เพื่อนำไปปรับปรุงการจัดการเรียน การสอนอยู่เสมอ

2.5 ด้านงานห้องสมุด

ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการ ในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านงานห้องสมุด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความต้องการการสนับสนุนอยู่ในระดับมากที่สุด คือ การจัดหาหนังสือไว้บริการ เพียงพอกับความต้องการของครูและนักเรียน จัดให้มีห้องสมุดหรือมุมหนังสือ การจัดสรร งบประมาณในการจัดซื้อหนังสือให้เพียงพอ การจัดวัสดุครุภัณฑ์ที่ทำเป็นในห้องสมุดอย่างครบครัน การส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าจากห้องสมุดและใช้ห้องสมุดเพื่อการเรียนการสอน การจัดให้มีแผน การใช้ห้องสมุดเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมห้องสมุดเพื่อส่งเสริมการเรียน การสอน ส่วนข้ออื่น ๆ ความต้องการการสนับสนุนอยู่ในระดับมาก โดยความต้องการการสนับสนุน การจัดหาหนังสือไว้บริการเพียงพอกับความต้องการของครูและนักเรียนอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือจัดให้มีห้องสมุดหรือมุมหนังสือ และการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อหนังสือให้เพียงพอ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะห้องสมุดมีความสำคัญต่อสถานศึกษา เป็นศูนย์รวมของหนังสือและวัสดุอุปกรณ์ที่ นักเรียน ตลอดจนครู-อาจารย์ ใช้เป็นที่ค้นคว้าและพักผ่อนหย่อนใจของผู้ใช้บริการห้องสมุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัฒนา มโนจิตร (2541 : บทคัดย่อ) ที่กล่าวว่าห้องสมุดเป็นศูนย์ วัสดุอุปกรณ์ของโรงเรียน ด้วยการเป็นแหล่งเก็บรวบรวมข้อมูลและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อันจะเป็น เครื่องช่วยในการเรียนของนักเรียนและการสอนของครู บรรดาหนังสือและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่นำ มาไว้ในห้องสมุดจะต้องผ่านการเลือกมาเป็นอย่างดี

2.6 ด้านการนิเทศภายใน

ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการด้านการ นิเทศภายใน ทั้งโดยรวมและจำแนกเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีความต้องการการสนับสนุน ในเรื่องการดำเนินการนิเทศให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริหารนิเทศอยู่ในระดับสูงสุด

รองลงมาคือ การจัดบริการให้คำปรึกษาเมื่อมีปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนและการให้ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการนิเทศการสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการนิเทศภายในเป็นหน้าที่อย่างหนึ่งของสถานศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนที่จะต้องดำเนินการเพื่อช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ช่วยแก้ปัญหาให้กับครู-อาจารย์ในโรงเรียนเมื่อเกิดปัญหาในเรื่องการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ครู-อาจารย์สามารถปรับปรุง พัฒนาระบบการเรียนการสอนให้เหมาะสม ถูกต้องกับสภาพของนักเรียน โรงเรียนและท้องถิ่น เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุตามเป้าหมายของการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บัณฑิต ดุจคะสมิต (2543 : 89-91) ซึ่งพบว่าความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษาด้านการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารและครูผู้สอน มีความต้องการในการบริหารงานโดยภาพรวมและแยกเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะการสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานของบุคลากร การสนับสนุนให้ครู-อาจารย์ผู้สอนเข้าร่วมการฝึกอบรม การจัดให้มีกรณีศึกษาภายในและสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 ข : 52-53) ซึ่งระบุว่ากรณีศึกษาภายในมีหลักเกณฑ์ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ คือต้องดำเนินไปอย่างมีระบบและต่อเนื่อง ผู้บริหารโรงเรียนต้องเปิดโอกาสให้คณะครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการ กรณีศึกษาภายในต้องสอดคล้องกับความต้องการของครูและกรณีศึกษาภายในต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ

2.7 ด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ

ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการด้านการประชุมอบรมทางวิชาการทั้งโดยรวมและแยกเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีความต้องการการสนับสนุนในเรื่องการสำรวจสภาพปัจจุบันปัญหาความต้องการในการอบรมทางวิชาการอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมาคือ การจัดส่งเสริมสนับสนุนให้ได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมอบรมทางวิชาการที่จัดโดยหน่วยงานต่าง ๆ และการให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประชุมสัมมนาทางวิชาการแก่บุคลากรภายในโรงเรียนได้ทราบ ทั้งนี้เพราะการประชุมอบรมเป็นการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความคิด ทันต่อเหตุการณ์ใหม่ ๆ ทางการศึกษา และยังช่วยเปลี่ยนเจตคติ ค่านิยมบางอย่างได้ ช่วยให้ครูสามารถปฏิบัติงานให้เกิดผลดี ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เกรียงไกร ดีรัศมี (2542 : 81-82) ซึ่งระบุว่าความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู ทั้งโดยรวมและจำแนกเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก พร้อมทั้ง หักข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่าในการปฏิบัติงานและต้องการเข้าอบรมสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพิ่มพูนความรู้ทั้งด้านวิชาการหลักสูตรและการจัดทำสื่อการเรียนการสอน

3. ความเป็นไปได้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าการศึกษาและผู้ช่วยหัวหน้าการศึกษาอำเภอหินดาด พบว่าความเป็นไปได้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการ มากที่สุด 3 เรื่อง คือ ด้านการเรียนการสอน เรื่องการสนับสนุนการสอนโดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ด้านการนิเทศเรื่องการให้ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการนิเทศการสอน และด้านการประชุมอบรมทางวิชาการเรื่องการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาความต้องการในการอบรมทางวิชาการ และความเป็นไปได้น้อยที่สุด 2 เรื่อง คือ ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน เรื่อง การจัดหาและบริการวัสดุประกอบหลักสูตรให้เพียงพอ และดำเนินงานห้องสมุด เรื่องการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อหนังสือให้เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

ผลการวิจัยพบว่า สภาพความต้องการและความเป็นไปได้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด ยังมีความต้องการการสนับสนุน ซึ่งฝ่ายบริหารทั้งระดับจังหวัดและระดับโรงเรียนจะต้องร่วมมือในการสนับสนุน เพื่อให้งานวิชาการในโรงเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น คือ

1.1 ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ โรงเรียนควรจัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร และสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร ตลอดทั้งแนวทางการจัดหลักสูตรท้องถิ่น

1.2 ด้านการเรียนการสอน ควรให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน สนับสนุนให้สอนโดยสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ มีการจัดตารางสอนให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อสนองความต้องการของผู้เรียน

1.3 ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ควรส่งเสริมให้ครูผลิตและใช้สื่อให้ตรงกับเนื้อหาการเรียนการสอน และจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการผลิตสื่อที่เหมาะสม

1.4 ด้านวัดผลประเมินผล โรงเรียนควรจัดประชุมวางแผนและวัดผลประเมินผล พร้อมทำแผนภูมิแสดงความก้าวหน้าทางการเรียนและนำผลที่ได้จากการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

1.5 ด้านห้องสมุด โรงเรียนควรจัดให้มีห้องสมุดพร้อมมุมหนังสือพร้อมสนับสนุนการจัดหาหนังสือให้เพียงพอกับความต้องการของผู้รับบริการและจัดตารางสอนให้นักเรียนได้เข้าไปศึกษาค้นคว้า

1.6 ด้านการนิเทศภายใน โรงเรียนควรจัดให้มีแผนการนิเทศและจัดทำไว้
อย่างเป็นระบบ ให้แต่งตั้งครูเป็นคณะกรรมการดำเนินการนิเทศและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ

1.7 ด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ ควรจัดให้มีการประชุมอบรม
ทางวิชาการร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครู พร้อมส่งเสริมให้บุคลากรได้เข้าอบรมทางวิชาการ
ร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ อย่างทั่วถึง และที่มาขยายผล

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาที่อยู่ในเขตชายแดนในจังหวัดอื่น ๆ ในประเทศไทย เพื่อวิเคราะห์
ถึงความต้องการของโรงเรียนแต่ละกลุ่ม

2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการ
โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กับสังกัดอื่น ๆ

บรรณานุกรม

- กิตติมา ปรีดีดิลก. การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : อักษราพิพัฒน์, 2532.
- เกรียงไกร ศรีลี. การศึกษาความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2542.
- ขวัญเรือน แสบงบาล. คู่มือปฏิบัติงานและเตรียมสอบ. นครพนม : เรณูนครการพิมพ์, 2541.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การประกันคุณภาพการศึกษา เทคนิคการพัฒนางานเพื่อเข้าสู่มาตรฐาน เล่มที่ 6. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2541. ข.
- . การพัฒนาระบบการจัดเก็บและบริการสื่อการเรียนการสอนของศูนย์วิชาการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย, 2539.
- . คู่มือปฏิบัติงานสำหรับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2537.
- . คู่มือการปฏิบัติงานสำหรับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2536. ข.
- . หลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง หมวดวิชาบริหารศาสตร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2536. ค.
- . การปฏิบัติงานสำหรับผู้บริหาร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2536. ก.
- . การนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว 2534.
- คณิงพร ภูภักดี. การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2539.
- จำนง พรายแย้มแซ. เทคนิคการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2536.
- เจลีเยว พันธุ์สีดา. คู่มือการบริหารงานห้องสมุดโรงเรียน. กรุงเทพฯ : คอมฟอร์ม, 2539.
- ทองคำ ผดุงสุข. คู่มือการพัฒนาโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ, 2538.
- ทัศนพล ตมรสุนทร. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2541.
- อ่ำรง บัวศรี. ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : เอรวิเอการพิมพ์, 2531.

- ธงชัย สันติวงษ์. องค์การและการบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
ไทยวัฒนาพานิช, 2530.
- ธีรวุฒิ ประทุมนพรัตน์. การบริหารการศึกษา. สงขลา : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2537.
- _____. การบริหารกิจการนักเรียน. ม.ป.ท. 2526. ถ่ายเอกสาร.
- _____. การบริหารกิจกรรมนักเรียน. กรุงเทพฯ : เอกสารอัดสำเนา. 2523.
- นงนุช วงษ์สุวรรณ. การพัฒนาองค์การ. กรุงเทพฯ : บริษัท กรุงเทพมหานครพิมพ์ จำกัด,
2535.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. หลักบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- บัณฑิต ตุงคะสมิต. การศึกษาความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
มัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ คม.
- บันลือ พงษ์วัน. การนิเทศภายในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2536.
- บุญเลี้ยง ทุมคำ. การศึกษาสภาพการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น.
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น,
2542.
- บุรชัย ศิริมหาสาร. “บทบาทของกรมวิชาการกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา”.
สารพัฒนาหลักสูตร. 14 (119) : 8-9 ; ตุลาคม-ธันวาคม, 2537.
- ปนัดดา พรพิมเนส. การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน : กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัล
พระราชทาน ระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา 2539. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- ประกอบ บุญชู. ความต้องการในการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2541.
- ประดิษฐ์ ทองคำปลิว. จากหลักสูตรการสู่แฟ้มผลงานข้าราชการครู. กรุงเทพฯ :
ชุม พลับลิขซึ่ง จำกัด, 2541.
- ประดิษฐ์ ฮวบเจริญ. สอบเลื่อนตำแหน่งผู้บริหาร. กรุงเทพมหานคร : บริษัท อักษรพิมพ์,
2538.
- ประนอม นันทกุล. ศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการโรงเรียน
ประถมศึกษาอำเภอโนนไสม จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2542.

- ประหยัด อนุคิลป์. การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. ปรินิพนธ์
กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2535.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : สหมิตร ออฟเซต, 2535.
- ปลัดกระทรวง, สำนักงาน. ข้อคิดในการปรับปรุงหลักสูตร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว, 2538.
- พนัส วุฒิสาร. ศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการ
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอโนนสูง
จังหวัดอุดรธานี. ปรินิพนธ์ กศ.ม. : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2542. อัดสำเนา.
- พนัส หันนาคินทร์. หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2524.
- พรศรี เคนถาวร : ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครอุดรธานี.
ปรินิพนธ์ กศ.ม. : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2542. อัดสำเนา.
- พิเชษฐ์ คงปัดดา. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด
กรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2544.
- บุญโญ สาร. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2526.
- มหาสารคาม, วิทยาลัย. เอกสารประกอบการสอนวิชาบริหาร “หลักการบริหารและการบริหาร
การศึกษา. มหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์, 2540.
- เมธี ปลัณธนานนท์. การบริหารอาชีพและเทคนิคศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
โอเดียนส์, 2533.
- . การบริหารงานบุคคลในวงการศึกษา. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2523.
- วราณี เผ่าหอม. คุณภาพการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมุกดาหาร. ปรินิพนธ์ คม. : มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม, 2543. อัดสำเนา.
- วัฒนา มโนจิตร. การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาล
นครเชียงใหม่ ปรินิพนธ์ ศษ.ม.
- วิชาการ, กรม. คู่มือการปฏิบัติงานแนะแนวในโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
การศาสนา, 2540. ก.
- . คู่มือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533).
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2534. ข.
- . สื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2534.
- วิชาการ, กอง. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. การใช้และบริหารห้องสมุด
โรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2534.

- วินัย สมมิตร, สมัย รื่นสุข และสนุทร ศรีรักษา. หลักการบริหารการศึกษา. ลพบุรี :
ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา วิทยาลัยครูเทพสตรี, 2527.
- วีระ บุญยะนิวาส. การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น. 11 (45) : 11 ; สิงหาคม, 2538.
- ศักดิ์พงศ์ หอมหวล. การปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม
ศึกษากรณีโรงเรียนบ้านสนมดอนตัว. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. (มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,
2538. อัดสำเนา.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. การประเมินผลจากสภาพจริง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว,
2540. ก.
- _____. ครูใหญ่พาคิด. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2539. ก.
- _____. คู่มือประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2535. ก.
- _____. แง่คิด ข้อสังเกต เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว, 2541. ข.
- _____. หลักสูตรการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2540. ง.
- _____. หลักสูตรการเรียนการสอนแบบหน่วยบูรณาการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว, 2539. ค.
- _____. หลักการของหลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2534. ค.
- _____. ท้องถิ่นกับการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2539. ข.
- _____. เอกสารประกอบคำบรรยาย หลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูงบริหารศาสตร์.
สงัด อุทรานันท์. การนิเทศการศึกษาหลักสูตรทฤษฎีและปฏิบัติภาควิชาบริหารการศึกษา.
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- สนอง เครือมาก. คู่มือสอบปฏิบัติการฉบับสมบูรณ์แบบ. นครสวรรค์ : วิสุทธการพิมพ์.
- สนอง เครือมาก และวิสิฐ วงศ์จิตาทร. คู่มือสอบและปฏิบัติการ. นครสวรรค์ :
วิสุทธการพิมพ์, 2532.
- สมนึก ภัททิยธนี. การวัดและประเมินผล. มหาสารคาม : อภิชาดิการพิมพ์, 2541.
- สมพงศ์ เกษมสิน. การบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2526.
- สมเพียร ประจิมทิศ. การดำเนินงานวิชาการตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2543.
- สมยศ พงษ์ศิริพัฒน์. การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาเอกชน จังหวัดปทุมธานี.
ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2543.

- สมาน รั้งสโยกฤษฏ์ และสุธี สุทธิสมบุรณ์. หลักการบริหารเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ : บริษัทประชาชน จำกัด, 2533.
- สมเดช สีนแสง. แบบฝึกใกล้สอบผู้บริหารการศึกษา. เล่ม 1. ชัยนาท : ชมรมพัฒนาความรู้ ด้านระเบียบกฎหมาย, 2541. ก.
- สายหยุด จำปาทอง. งานนิเทศการศึกษา. (ม.ป.ท.), 2526.
- สำนักการศึกษา. คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : สำนักการศึกษา, 2540.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. แนวการศึกษาชุดวิชาสัมมนาการประถมศึกษา. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2537.
- _____. สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. เอกสารการสอนชุดวิชาจัดการโรงเรียนประถมศึกษา หน่วยที่ 7-15. กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์, 2526.
- _____. เอกสารประกอบชุดวิชา หลักสูตรและการสอน. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2540.
- สุรพันธ์ ยันต์ทอง. การบริหารโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ทิพย์อักษร, 2523.
- หนูพิศ คลังภูเขียว. การศึกษาสภาพการดำเนินงานปัญหาและความต้องการด้านวิชาการ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2537.
- อาคม จันทรสุนทร. การศึกษาปัจจัยในโรงเรียนซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดกิจกรรม การพัฒนาชุมชนในโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อพัฒนาชนบท. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
- เอกชัย กีสุขพันธ์. หลักการบริหารการศึกษาทั่วไป. กรุงเทพฯ : อนงค์ศิลป์การพิมพ์, 2527.
- _____. หลักการบริหารทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : อนงค์ศิลป์การพิมพ์, 2538.
- อุทัย บุญประเสริฐ. 2538. การวางแผนและการจัดระบบแผนงานในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : 2538.
- Binda, Kissonpersad. "Elementary School Principals and the Process of Curriculum Implementation," *Dissertation Abstracts International*. 50(6) : 1492-A ; December, 1989.
- Ericson, Cart W.H. *Administrative Instruction Media Programs*. New York : The Mcmillan Company, 1968.
- Good, Carter V. *Dictionary of Education*. 3 rd ed. New York : Me Grew-Hill, 1959.
- Gulik, Luther and Luther Urwick 1936. "Papers on the Science of Administration," New York : Institute of Public Administration, Columbia University.

Noll, Victor H. 1965. *Introduction to Education Measurement*. 2nd ed. Boston : Houghton Mifflin Co.

Wayn, Bullis F. "Perception of Elementary School Concerning Their Bole in Supervision," *Dissertation Abstracts International*. 34(11) : 1293-A ; May, 1980.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง สภาพการปฏิบัติงานวิชาการและความต้องการการสนับสนุน
 การปฏิบัติงานวิชาการ ในโรงเรียนประถมศึกษา
 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี
 กลุ่มโรงเรียนหินดาด

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มี 2 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 สภาพการปฏิบัติงานวิชาการและความต้องการการสนับสนุน
การปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด
2. ผู้ตอบแบบสอบถามฉบับนี้เป็นครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด
3. ข้อมูลที่ได้จะมีคุณค่าและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปฏิบัติงานวิชาการ
ผู้วิจัยจะรักษาไว้เป็นความลับ และนำเสนอในภาพรวมเท่านั้น
4. กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงที่ท่าน
ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามครั้งนี้

ตอนที่ 1
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ☒ ลงในช่อง ☐ ตามความเป็นจริง

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. อายุ

☐ ต่ำกว่า 35 ปี

☐ 36-50 ปี

☐ มากกว่า 50 ปี

3. วุฒิการศึกษา

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโทหรือสูงกว่า

4. ประสบการณ์ในการทำงาน

☐ ต่ำกว่า 10 ปี

☐ 10-20 ปี

☐ มากกว่า 20 ปี

5. เงินเดือน

☐ ต่ำกว่า 10,000 บาท

☐ 10,000 – 15,000 บาท

☐ มากกว่า 15,000 บาท

ตอนที่ 2

สภาพที่ปรากฏและความต้องการการสนับสนุน การปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด

ข้อชี้แจง โปรดอ่านข้อความอย่างละเอียด แล้วพิจารณาว่าสภาพที่ปรากฏและความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนของท่านอยู่ในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง (.....) ให้ตรงกับสภาพที่เป็นจริงในโรงเรียนตามความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

- 5 หมายถึง สภาพที่ปรากฏและความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง สภาพที่ปรากฏและความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง สภาพที่ปรากฏและความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง สภาพที่ปรากฏและความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง สภาพที่ปรากฏและความต้องการการสนับสนุนการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง ความเป็นไปได้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการ
ในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี
กลุ่มโรงเรียนหินดาด

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มี 2 ตอน ดังนี้
 ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 ตอนที่ 2 ความเป็นไปได้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหาร
 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา
 จังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด
2. ผู้ตอบแบบสอบถามฉบับนี้เป็นผู้บริหารในสังกัดสำนักงานการศึกษา
 จังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด หัวหน้าและผู้ช่วยหัวหน้าการศึกษา
 อำเภอทองผาภูมิ
3. ข้อมูลที่ได้จะมีคุณค่าและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปฏิบัติงานวิชาการ
 ผู้วิจัยจะรักษาไว้เป็นความลับ และนำเสนอในภาพรวมเท่านั้น
5. กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงที่ท่าน
 ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามครั้งนี้

(นายชยธร ศิริลิขิต)

นักศึกษานิเทศศาสตร์ สาขาการบริหารการศึกษา
 สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ตอนที่ 1
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ตามความเป็นจริง

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. อายุ

☐ 35-45 ปี

☐ มากกว่า 45 ปี

3. วุฒิการศึกษา

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท

4. ประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียน

☐ ต่ำกว่า 10 ปี

☐ 10-20 ปี

☐ มากกว่า 20 ปี

5. ตำแหน่งปัจจุบัน

☐ ผู้บริหารโรงเรียน

☐ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

☐ ผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

ตอนที่ 2

ความเป็นไปได้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความอย่างละเอียด แล้วพิจารณาว่ามีความเป็นไปได้ในการสนับสนุน
การปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน (.....) ที่ตรง
กับความคิดเห็นของท่าน

ขอบข่ายงานวิชาการ	ระดับความเป็นไปได้		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ 1.การจัดหาหลักสูตรและเอกสารหลักสูตรให้เพียงพอ กับความต้องการ 2.การแนะนำครูให้เข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรให้เพียงพอ กับความต้องการ 3.ใช้ภูมิปัญญาหรือวิทยากรท้องถิ่นช่วยพัฒนาหลักสูตร ให้สอดคล้องกับข้อกำหนดใน พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ด้านการเรียนการสอน 1.ส่งเสริมจัดหาสื่อเทคโนโลยีช่วยสอนให้มากยิ่งขึ้น 2.การสนับสนุนการสอนโดยสอดคล้องคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ 3.การสนับสนุนให้มีการแนะนำ แหล่งความรู้เพื่อให้นักเรียน ค้นหาความรู้และตัดสินใจได้ด้วยตนเอง ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและ สื่อการเรียนการสอน 1.การจัดงบประมาณสนับสนุน: วัสดุและสร้างสื่อการเรียน การสอน 2.การจัดหาและบริการวัสดุประกอบหลักสูตรให้เพียงพอ 3.การจัดให้มีระบบบริการสื่อการเรียนการสอนให้สะดวก ในการนำไปใช้			

ขอบข่ายงานวิชาการ	ระดับความเป็นไปได้		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
ด้านวัดผลและประเมินผล 1.การจัดให้มีเครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลอย่างเพียงพอ 2.การนำผลการวัดผลและประเมินผลไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน 3.จัดให้มีการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงของผู้เรียน ด้านงานห้องสมุด 1.การจัดหาหนังสือไว้บริการเพียงพอกับความต้องการของครูและนักเรียน 2.จัดให้มีห้องสมุดหรือมุมหนังสือ 3.การจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อหนังสือให้เพียงพอ ด้านการนิเทศภายใน 1.การดำเนินการนิเทศให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับการนิเทศ 2.การจัดบริการให้คำปรึกษาเมื่อมีปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน 3.การให้ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการนิเทศการสอน ด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ 1.สำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาความต้องการในการอบรมทางวิชาการ 2.การจัดส่งเสริม สนับสนุนให้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมอบรมทางวิชาการที่จัดโดยหน่วยงานต่าง ๆ 3.การให้บริการด้านข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับการประชุมสัมมนาทางวิชาการแก่บุคลากรทราบ			

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. รศ.เกริก วัยคฆานนท์ คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

2. นายทวีศักดิ์ จงประดับเกียรติ รองผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมสาธิต

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

3. ผศ.อินทิรา บุญยาร สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

4. นางวิภา สุนทรรัตน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดราชบพิธ สำนักงานเขตพระนคร

5. นางจิตาภา เหมะธูลิน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดขุนจันทร์ สำนักงานเขตธนบุรี

ภาคผนวก ค

หนังสือราชการที่เกี่ยวข้อง

ที่ พิเศษ/ 2545

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

9 ธันวาคม 2545

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์ทวีศักดิ์ จงประดับเกียรติ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1.เค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
2.แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายชยธร ศิริลิขิต นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ 1 สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความต้องการและความเป็นไปได้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนหินดาด จังหวัดกาญจนบุรี” โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.ดร.นันทา	วิทวุฒิสักดิ์	ประธาน
2. ผศ.ดร.ชัชวาลย์	วงษ์ประเสริฐ	กรรมการ
3. ดร.เปรมสุรีย์	เชื้อมทอง	กรรมการ

การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตวิทยาลัยได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิมีความรู้ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยจักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. นันทา วิทวุฒิสักดิ์)

รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2890-2000 ต่อ 809

โทรสาร 0-2890-1786

ที่ พิเศษ/2545

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงวิริยบุรี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

9 ธันวาคม 2545

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม

เรียน ผู้บริหารโรงเรียนบ้านลิ้นถิ่น

สิ่งที่แนบมาด้วย แบบเสนอโครงการวิจัยและแบบสอบถาม จำนวน 15 ชุด

ด้วยนายชยธร ศิริลิจิต นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ 1 สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความต้องการและความเป็นไปได้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนหินดาด จังหวัดกาญจนบุรี” โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.ดร.นันทา	วิฑูรย์ศักดิ์	ประธาน
2. ผศ.ดร.ชัชวาลย์	วงษ์ประเสริฐ	กรรมการ
3. ดร.เปรมสุริย์	เชื้อมทอง	กรรมการ

การทำวิจัยครั้งนี้นักศึกษาที่ทำการวิจัยได้ส่งแบบสอบถามเพื่อทดลองใช้เครื่องมือจากบุคลากรของท่าน ดังนั้นจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือในหน่วยงานของท่านเพื่อนำข้อมูลไปประกอบการวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นันทา วิฑูรย์ศักดิ์)

รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2890-2000 ต่อ 803

โทรสาร 0-2890-1786

ที่ พิเศษ/ 2545

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงวิริยบุรี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

9 ธันวาคม 2545

เรื่อง ขออนุญาตยืมเครื่องแบบนักเรียน

เรียน ผู้บริหารโรงเรียนบ้านดงไค้ง

สิ่งที่แนบมาด้วย แบบเสนอโครงการวิจัยและแบบสอบถาม จำนวน 10 ชุด

ด้วยนายชยธร ศิริลิขิต นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ 1 สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความต้องการและความเป็นไปได้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร” โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.ดร.นันทา	วิทูลิศักดิ์	ประธาน
2. ผศ.ดร.ชัชวาลย์	วงษ์ประเสริฐ	กรรมการ
3. ดร.เปรมสุริย์	เชื้อมทอง	กรรมการ

การทำวิจัยครั้งนี้ นักศึกษาที่ทำการวิจัยได้ส่งแบบสอบถามเพื่อทดลองใช้เครื่องมือจากบุคลากรของท่าน ดังนั้นจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือในหน่วยงานของท่านเพื่อนำข้อมูลไปประกอบการวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นันทา วิทูลิศักดิ์)

รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2890-2000 ต่อ 809

โทรสาร 0-2890-1786

ที่ พิเศษ/ 2545

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

19 พฤษภาคม 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม

เรียน ผู้บริหารโรงเรียนบ้านกุยหย่

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วยนายชยธร ศิริลิขิต นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ 1 สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความต้องการและความเป็นไปได้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มโรงเรียนหินดาด” โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.ดร.นันทา	วิฑูรย์ศักดิ์	ประธาน
2. ผศ.ดร.ชัชวาลย์	วงศ์ประเสริฐ	กรรมการ
3. ดร.เปรมสุริย์	เชื้อมทอง	กรรมการ

การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาที่ทำการวิจัยจะขอเข้ามาดำเนินการเพื่อจัดเก็บข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นันทา วิฑูรย์ศักดิ์)

รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ภาคผนวก ง

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล : นายชยธร ศิริลิขิต

วัน เดือน ปีเกิด : 12 มกราคม 2513

สถานที่เกิด : ต.ตะกั่วป่า อ.ตะกั่วป่า จ.พังงา

ประวัติการศึกษา : พ.ศ. 2531 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนอานวยศิลป์
: พ.ศ. 2536 ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.)
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
: พ.ศ. 2540 ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.)
สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ปัจจุบัน : ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ โรงเรียนตลาดไทรพิทยาคม
อ.ชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา